

Katalógus

Ajánló

„Amit fülbe sűgva hallotok, azt a háztetőkről hirdessétek.” (Mt 10,27b)

Örömmel tesszük közkinccsé azokat az ismeretterjesztő és hitépítő filmeket, amelyek 1996 és 2008 között a Duna Televízióban készültek. Ez a közszolgálati csatorna – amelyet „a nemzet televíziójának” is szoktak nevezni – rendszeresen sugároz vallási műsorokat is, amelyek a magyarországi vagy a világban bárhol élő evangélikusság életét mutatják be. A katalógusban szereplő összesen 177 film azonban nem egyszerűen egy-egy közösség működését tükrözi, hanem egyháztörténeti évfordulókhoz vagy a biblikus és lutheri tanítás egy-egy eleméhez is köthető módon kínál segítséget a hitoktatáshoz, bibliaórákhoz és egyéb alkalmakhoz. A könnyebb tájékozódás érdekében a következő kilenc kategóriába soroltuk a filmeket:

- egyháztörténeti
- ökumenikus
- missziói
- dokumentum
- ismeretterjesztő
- istentisztelet
- kulturális
- portré
- találkozó

Megadjuk az egyes filmek rövid tartalmi leírását, benne a megszólalókkal. (Évek, évtizedek távlatából különösen is szívszorító, ha azokat láthatjuk-hallhatjuk, akik már nincsenek közöttünk.) Feltüntetjük az alkotók (szerkesztő, rendező, operatőr és mások) nevét, valamint azt is, hogy a filmet eredetileg mikor és esetleg milyen sorozatcím alatt sugározta a televízió.

Szerkesztő-riporterként több mint tíz éven át magam is a Duna Televízió munkatársa lehettem. Büszke vagyok arra, hogy éppen abban az időben nyerte el a csatorna az UNESCO-tól „a világ legjobb kulturális csatornája” címet. Nagyszerű munkatársakkal, izgalmas témákat dolgozunk oly módon, hogy különös hangsúlyt fektettünk a határon túli közösségek bemutatására, ottani szakértők megszólaltatására. Már akkor is tapasztaltam, hogy hitoktatási és más céllal sokan másolatot kértek a filmekből. Időközben sokat fejlődött a technika: ma már nem VHS-kazettákat vagy akár dvd-eket adunk kézbe, hanem műsorainkat digitális formában tudjuk rendelkezésre bocsátani. Az *evangelikus.hu* portálról is elérhetően (*Médiумok az evangélikus honlapon* gyűjteményben - evangelikus.hu/musorok), a YouTube videomegosztó csatornára kerülnek fel folyamatosan ezek a filmek oly módon, hogy azok akár letölthetők, akár online megtekinthetők.

Ezúton is köszönetet mondok a Duna Televízió egykori és mai munkatársainak azért, hogy mindenki tudása legjavát adta annak érdekében, hogy igényes műsorok készülhessenek. Köszönöm azon munkatársaim segítségét is, akik a digitalizálásból, a tartalmi összefoglalók megírásából és a katalógus szerkesztéséből vették ki részüket.

A Magyarországi Evangélikus Egyház – együtt a lutheranizmus nagy családjával és más egyházakkal – örömmel készül a reformáció 500. évfordulójának megünneplésére. Egyházunk kultúraközvetítő, valamint a tudományban és a közéletben betöltött szerepe miatt ez az évforduló a nem egyházi körök számára is jelentősnek ígérkezik. Ahogy Luther Márton korában a Gutenberg féle könyvnyomtatás felhasználása adott új lendületet a reformáció ügyének, úgy ma bátran élhetünk a modern technikában, azon belül is a digitalizálásban rejlő eszközökkel.

A filmeket egyéni (családi), gyülekezeti és iskolai bemutatásra szánjuk, a vetítésért belépődíj nem szedhető, ezek az anyagok kereskedelmi célra nem használhatók fel.

Legyen áldás az egykori filmek újabb bemutatóin.

Dr. Fabiny Tamás
evangélikus püspök

Budapest, 2013 tavasz

1.) 1996. Karácsonyi műsor (39'09")

Dicsőség, békesség (1996)

Dr. Szigeti Jenő adventista teológiai tanár beszél az adventi vasárnapok mibenlétéről, a karácsonyfa állítás hagyományáról, és arról, hogyan tudja teológiai meggyőződését a pogány hagyományok kutatásával összeegyeztetni. *Gáncs Aladár* evangélikus lelkész, orgonaművész a karácsony ünneplésének kezdeteiről és Bach Karácsonyi oratóriumáról beszél. *dr. Dobos Károly* ny. református lelkész a Lepramisszió munkáját mutatja be. *dr. Dizseri Tamás* a Bethesda Gyermekkórház főigazgatója beszél a kórházban zajló karácsonyi készülődésről és az ember igazi felelőségéről. *Zászkaliczky Zsuzsanna* presbiter mutatja be a kőbányai evangélikus gyülekezet hagyományos karácsonyi vásárát. *Kinczler Irén* lelkész korunk lelki inségéről, a gyülekezet igazi feladatáról, saját lelkészi szolgálatának lényegéről: a másik ember meghallgatásának fontosságáról beszél. A film végén a Fasori Evangélikus Gimnázium betlehemes műsorából láthatunk részletet (művészeti vezető: *Tamáská Jánosné* és *Lévai Péter*), közben *Joó Gergely* és *Kaszás Villő* a készülés során kapott élményeikről számolnak be.

Szerkesztő-műsorvezető: Fabiny Tamás, *operatőr:* Szentesi Zsolt, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	-------------	-----	--------------	-------	------

2.) A misszió mai formái (39'58")

Dicsőség, békesség (1997)

Nagy Zoltán evangélikus lelkész az 1997. év evangélikus Útmutatójának vezérigéjével (Lukács 9,25) kapcsolatban mondja el az ige üzenetét. *dr. Hecker Frigyes* metodista lelkész a keresztyén misszió alapjáról és az imádkozás fontosságáról beszél a január 3. hetében megrendezésre kerülő imahéttel kapcsolatban. *dr. Szűcs Ferenc* református teológiai tanár beszél a misszió lényegéről, amely nem a keresztyénség terjesztése vagy a keresztyén kultúra propagálása, hanem a krisztusi küldetés, a békekövetség: meg lehet békülni Istennel és egymással. *Anne-Marie Kool* a Protestáns Missziói Tanulmányi Intézet igazgatója beszél a magyar származású misszionáriusok munkáját összefoglaló disszertációjáról, melynek címe: *Az Úr csodásan működik*. Az intézet működésével kapcsolatban megszólal még *dr. Györgyei Andrea* ügyvéd. A nagytarcsai Evangélikus Rádiómisszió működéséről, szolgálatáról, a Missziói Magazinról *Gáncs Péter* evangélikus lelkész beszél. *Szluka Lídia* 13 éves nagytarcsai vak lány vall az éneklés fontosságáról, konfirmációjáról, bibliaolvasási szokásáról. A film végén *Lídia* előadásában hallgathatjuk meg *Az Úr csodásan működik* kezdetű evangéliumi éneket.

Szerkesztő-műsorvezető: Fabiny Tamás, *operatőr:* Szentesi Zsolt, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	---------------	-------------	-------------	-----	-------	-------	------

3.) Ötszáz éve született Melanchthon (41'08")

Dicsőség, békesség (1997. február)

Philip Melanchthon reformátor életművét *dr. Reuss András* teológus és *dr. Imre Mihály* irodalomtörténész ismerteti. *Szokolay Sándor* zeneszerző az 1980-ban íródott Kantátájáról beszél, amelyet az Ágostai Hitvallás ihletett. *dr. Keveházi Katalin* Melanchthonnak a protestantizmust egységesíteni akaró törekvéséről, a filippizmusról és a Magyarországon megtalálható Melanchthon nevéhez kapcsolható irodalomról beszél. *dr. Borzsák István* akadémikus, klasszikus filológus mutatja be a reformátor irénikus személyiségét, és a magyarországi tanítványokkal, főurakkal való kapcsolatát. A Magyarországon fellelhető, Melanchthon írásait tartalmazó négy kéziratról *Czenthe Miklós* levéltáros beszél. Melanchthon 1540-es súlyos betegségének leírásából *Papp János* olvas fel. Melanchthonnak a református egyházra gyakorolt hatásáról *dr. Fekete Csaba* lelkész, könyvtáros beszél. *Kutas László* szobrászművész készülő Melanchthon szobráról osztja meg gondolatait a nézőkkel.

Szerkesztő-műsorvezető: Fabiny Tamás, operatőr: Szentesi Zsolt, rendező: Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

4.) Kettős tükrök: lelkészek híres gyermekei (40'05")

Dicsőség, békesség (1997. március)

A műsor nyolc ismert személyiség portréját mutatja be, akiknek az élettörténetében - bár különböző hivatásuk van - egy dolog megegyezik: édesapjuk pap volt. *Alföldy-Boruss Csilla* orgona- és csembalóművész (református), *Fekete György* belsőépítész (református), *Victor Máté* zeneszerző (református), *Balikó Tamás* a Pécsi Nemzeti Színház igazgatója (evangélikus), *Farkas Boglárka* a Duna Televízió műsorvezetője (unitárius), *Mohay Gábor* TV-bemondó (görög katolikus), *dr. Schulek Ágoston* a Magyar Atlétikai Szövetség elnöke (evangélikus), *Fülöp Attila* a Magyar Állami Operaház főtítkára (evangélikus).

Szerkesztő-műsorvezető: Fabiny Tamás, operatőr: Szentesi Zsolt, rendező: Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

5.) Új protestáns templomok (35'04")

Szegletkő (1997. április)

Kispesten, a Rózsa téren a régi református templom helyére új épült. Az építkezésről, a gyülekezet kezdeteiről, növekedéséről *Nagy Béla* építész, *Ablonczy Dániel* ny. református lelkész és *Ablonczy Kálmán* református lelkész beszél. Szigetszentmiklóson nyolc évig épült a baptista templom. Az előkészületekről, a munkálatokról, a mozgássérült misszió tervéről, az intézményben működő nemzetközi baptista akadémiáról *dr. Almási Mihály*, a baptista egyház elnöke számol be. Dunaújváros ma már nem templom nélküli város, mint azt 40 éven keresztül mondták róla. Van evangélikus temploma. *Reisch György* evangélikus lelkész saját életútját is belefoglalja a gyülekezet történetének bemutatásába. *Nagy Tamás* építész a templomépület szimbolikáját tárja elénk.

Szerkesztő-műsorvezető: Fabiny Tamás, operatőr: Szentesi Zsolt, rendező: Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

6.) Az egyházak és a nemzeti identitás (35'03")

Szegletkő (1997. május)

A miniszterelnöki Hivatal és a Határontúli Magyarok Hivatala konferenciát szervezett Budapesten *Az egyházak szerepe a nemzeti kisebbségek közösségépítésében* címmel. Az anyaország résztvevői mellett Erdélyből, a Felvidékről, a Délvidékről, Kárpátaljáról és Ausztriából is érkeztek katolikus, protestáns, ortodox egyházi személyiségek. Megszólalók: *Tabajdi Csaba* politikai államtitkár, *Csiha Kálmán* ref. püspök (Kolozsvár), *Harmati Béla* ev. püspök (Budapest), *Bíró László* róm. kat. püspök (Kalocsa), *Várszegi Asztrik* OSB főapát, püspök (Pannonhalma), *Erdélyi Géza* ref. püspök (Komárom - Szlovákia), *Gábor Bertalan* róm. kat. pap (Nagykapos), *K. Kettős János* ref. lelkész (Eszék), *Gergely István* róm. kat. pap (Csíkszereda), *Kozma Imre* (Magyar Máltai Szeretetszolgálat), *Fülöp G. Dénes* ref. lelkész (Marosvásárhely), *Peres Imre* ref. lelkész (Komárom - Szlovákia), *Mózes Árpád* ev. püspök (Kolozsvár), *Szépfolusi István* ev. lelkész (Bécs), *Szikszai Kálmán* baptista lekipásztor (Beregszász), *Papp Tihamér* ferences szerzetes (Kárpátalja), *Gulácsy Lajos* ref. püspök (Munkács), *Kató Béla* ref. lelkész (Illyefalva).

Szerkesztő-műsorvezető: Fabiny Tamás, operatőr: Szentesi Zsolt, rendező: Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

7.) Jézus-szerepek a színpadon (35'09")

Szegletkő (1997. június)

Izgalmas művészeti és teológiai kérdés: hogyan lehet Jézus szerepét a színpadon hitelesen alakítani, mennyiben jelent ez az előadó számára „szerepet”. Erről vallanak azok, akiknek életük folyamán alkalmuk adódott megformálni és a közönség számára láthatóvá tenni Jézus személyét. *Sasvári Sándor* színész, énekes (Andrew Lloyd Webber-Tim Rice: Jézus Krisztus Szupersztár; Tolcsvay-Müller: Mária evangéliuma), *Kőszegi Ákos* színész (Szakonyi Károly: Adáshiba), *Nagy Ervin* teológushallgató (passiójáték), *Molnár András* operaénekes (*Szokolay Sándor*: Ecce homo), *Markó Iván* táncművész, koreográfus (Markó Iván-Jászi Dezső: Jézus, az Ember Fia).

Szerkesztő-műsorvezető: Fabiny Tamás, operatőr: Szentesi Zsolt, rendező: Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

8.) 50 éves a Lutheránus Világszövetség (36'34")

Szegletkő (1997. július)

A genfi székhelyű szervezet történetének kezdetére, az 1947-es lundi találkozóra *Pósfay György* evangélikus lelkész emlékszik vissza. *Ishmael Noko* az Evangélikus

Világszövetség főtitkára méltatja Ordass Lajosnak az első találkozón és azt követően alelnöki megbízatásban végzett munkáját, és szól saját szerepéről is, amelyet mint első afrikai főtitkár tölt be. *Rudolf Hinz* a világszolgálati osztály igazgatója mutatja be a világszövetség segélyezési munkáját, melyet a menekültügyben és a katasztrófa elhárításban végez. *Roswitha Dinger* menekültügyi titkár a jelenleg is zajló projektekről számol be. *Ondrej Postrednik* ifjúsági vezető beszél a találkozót megelőző, előkészítő szerepet betöltő ifjúsági konferenciákról. *Vigo Mortenssen* tanulmányi igazgató ismerteti a következő, hong-kongi világtalálkozóval kapcsolatos előkészítő munkálatokat.

Szerkesztő-műsorvezető: Fabiny Tamás, *operatőr:* Szentesi Zsolt, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	-------	-------	-------------

9.) A genfi Ökumenikus Központ (35'11")

Szegletkő (1997. augusztus)

A genfi székhelyű egyházi világszervezetek munkatársai mutatják be szervezeteik történetét és munkáját (Egyházak Világtanácsa, Európai Egyházak Konferenciája, Református Világszövetség). Megszólalók: *Konrad Raiser* főtitkár (Egyházak Világtanácsa), *Wesley Ariarajah* főtitkárhelyettes, *Miriam Lutz* segélyezési szervező, *Myra Blyth* lelkész, igazgató, *Melaku Kifle* menekültügyi szervező, *Nils Cartensen* újságíró, *George Lemopoulos* végrehajtó titkár, *Robin Gurney* programigazgató (Európai Egyházak Konferenciája), *Milan Opočensky* főtitkár (Református Világszövetség), *Seong-Won Park* végrehajtó titkár (Református Világszövetség).

Szerkesztő-műsorvezető: Fabiny Tamás, *operatőr:* Szentesi Zsolt, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

10.) A johanniták (34'57")

Szegletkő (1997. szeptember)

A műsor a Magyarországon is működő protestáns lovagrend és segélyszervezet múltját és jelenét mutatja be. *Kékessy Dezső* johannita kommandátor Genfben, a rend többi vezetője Budapesten nyilatkozik. Megszólalnak: *Fáy Gedeon* a magyar tagozatot korábban 13 évig vezető johannita kommandátor, *Bánffy Miklós* a magyarországi altagozat vezetője, *Fabiny Tibor* a magyar tagozat dékánja, *Konkoly Thege István* a magyar tagozat kancellárja, *Darányi Pál* a nyugat európai altagozat vezetője, *Margitay Gedeon* a tengerentúli altagozat vezetője, *Kacsóh Balázs* kincstárnok. A johanniták által támogatott intézményekkel kapcsolatban számolnak be: *Gadó Pál* a FÉBÉ diakonissza egyesület munkatársa (Piliscsaba), *Bocskay András* házigazda, *Varga Gábor* a piliscsabai Béthel Missziói Otthon vezetője, *Kátai Ferenc* polgármester (Tát), *Kertész Lászlóné* a tati Johanniták Szent János Ispotályának igazgatója, *Bácskai Magdolna* otthonvezető Evangélikus papnék johannita szeretetotthona (Kistarcsa), *Gosztonyi Miklós* ispotályos, *Dizseri Tamás* főigazgató Bethesda Gyermekkorház, *Békési Andrea* az onko-haematológiai részleg vezetője. Hallhatjuk még von Dönhoff grófnő rendfőnökszonyt, *Elizabeth de Ranitz* johannita dámát, *O'sváth Györgyöt* a Magyar Máltai Szövetség

elnökét, és *Tőkés László* református püspököt.

Szerkesztő-műsorvezető: Fabiny Tamás, *operatőr:* Mencseli Tibor, Szentesi Zsolt, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

11.) *Csendes hitvallók - Kinczler Irén portréja (34'52")*

Szegletkö (1997. október)

Egy rendkívül sokoldalú és végtelenül szerény evangélikus lelkésznő személye rajzolódik ki előttünk ebben a filmben. A lelkésznő visszaemlékezik szülei származására, az Ungváron töltött gyermekévekre, arra a szeretetteljes, több kultúrát átölelő felvidéki szellemiségre, amelyben felnőhetett, és amelyben békésen együtt élt a magyar, a ruszin, a szlovák ember. Megszólal egykori lelkésze, *Koren Emil*, aki nem csak Tahiba vitte táborozni a fiatalokat a háború legkeményebb éveiben, de aki fogadta őket a kőbányai evangélikus gyülekezetben is, miután el kellett hagyniuk Ungvárt. *Fabiny Tibor*, a volt évfolyamtárs segítségével eleveníti fel a soproni teológián töltött évek emlékeit, szeretettel emlékszik vissza kedves teológiatanáraitra. Láthatjuk szolgálni őt a kőbányai istentiszteleten a gyermekek között, látogatás közben özv. *Vincze Lászlónénál*, idősök közötti bibliaórán az Üllői úton, és tárlatvezetés közben az Országos Evangélikus Múzeumban.

Szerkesztő-műsorvezető: Fabiny Tamás, *operatőr:* Szentesi Zsolt, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	--------------	------

12.) *Wittenberg hajnalcsillaga - Bóra Katalin a reformátor Luther Márton felesége és munkatársa (29'33")*

(1999. február)

A műsor az 500 éve, 1499. január 29-én született Bóra Katalinnak állít emléket. Az egykori apáca származását, gyermekkorát, kolostorban zajló életét, az onnan való szökés kalandos történetét *Szabados Regina* segédlelkész eleveníti fel. *Fabiny Tibor* egyháztörténész számol be a házasságkötés körülményeiről, és az azt követő közös életút nehézségeiről, örömeiről. Rövid tájékoztatást kapunk gyermekeik sorsáról. A korabeli iratokból megismerhetjük Luthernek felségével kapcsolatos végrendelkezését is. Részleteket hallunk Luther Mártonnak feleségéről szóló írásából, feleségének címzett leveléből, illetve Kata asszonynak a Wittenbergből való menekülésükről szóló írásából. Luther Mártonnak 1536 előtt íródott *Húsvéti dicséretét* és a *Jövel, Szentlélek Úristen* kezdetű éneket *Gryllus Dániel* és *Gryllus Vilmos* adja elő.

Szerkesztő-műsorvezető: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György, Zalányi Ferenc, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
--------------	-----	--------	-------------	-------------	-----	-------	-------	------

13.) Egyházi iskolák (35'05")

Szegletkő (1999. március)

„Az iskola az egyház veteményeskertje” – ezzel a mondattal vezeti be *Romhányi Anikó* a három egyházi középiskolát bemutató műsort. A műsorban megszólalnak az iskolák vezetői, pedagógusai, diákjai, bepillantást nyerhetünk az iskolák mindennapjaiba. Lónyai utcai Református Gimnázium: *Szabó Istvánné* igazgatóhelyettes, *Závodszkyné Orbán Erzsébet* kémiatanár, *Székely Ilona* földrajztanár, *Balássy László* testnevelő tanár, *Asztalos Gáborné* nyelvtanár, *Madarász Imréné* igazgató, diákok: *Kádas Anna*, *Asztalos Angéla*, *Haga Ida*, *Fazakas Dóra*, *Nemes Bernadett*, *Jármy Márton*. Az iskola kórusa a *Jézus, világ Megváltója* kezdetű éneket énekli. Deák téri Evangélikus Gimnázium: *Schulek Mátyás* igazgató, *Sólyom Anikó* német-hittan szakos tanár, *Kézdy Edit* igazgatóhelyettes, diákok: *Tettamanti Tamás*, *Balicza Máté*, *Barabás Lőrinc*, *Bencze Orsolya*. Az iskola fúvósai *Bencze Gábor*: *Ne csüggedj el kicsiny sereg*, az énekkar pedig Eszterházy: *Dulcis Iesu c.* művét adja elő. Sylvester János Protestáns Gimnázium: *Bibó István* igazgató, *Kálmán Outi* angol-latin szakos tanár, *Botlik Benedek* matematika-fizika szakos tanár, *Kovácsné Thomann Mónika* magyar-történelem szakos tanár.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, operatőr: Zalányi Ferenc H.S.C., rendező: Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

14.) Csepregi Béla portréja (30'30")

Szegletkő (1999. május)

A melegszívű és tudós lelkipásztort 85. születésnapja alkalmából köszönti a műsor. Az Evangélikus Evangélizáció és a népfőiskolai mozgalom közismert személyiségének életét, szolgálatát *Fabiny Tamás* evangélikus lelkész foglalja össze röviden. Ezt követően a Finn Televízió által készített portréfilm némileg rövidített változatát láthatjuk, *Egy magyarországi finn: Csepregi Béla* címmel. A film érdekessége, hogy a megszólalók többsége finnül beszél. *Csepregi Béla* maga emlékszik vissza az 1934-es évre, amikor soproni teológiai tanulmányait kezdte. Ekkor ismerkedett meg a finn ösztöndíjas *Jouko Karankoval*, akivel életre szóló barátságot kötött. Megszólal: *Botyánszki János* volt népfőiskolás, *Lupták Gyula* evangélikus lelkész, *iff. Csepregi Béla* agrármérnök, *Csepregi Piroska* üzemmérnök, *Harmati Béla* evangélikus püspök, *Csepregi Márta* nyelvész, *Paavo Kortekangas* finn evangélikus püspök, *Karlné Csepregi Erzsébet* evangélikus lelkész.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, műsorvezető: Romhányi Anikó, operatőr: Zalányi Ferenc, rendező: Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

15.) Neuendettelsau, „az evangélikus Róma” (31'14")

Szegletkő (1999. június)

A kb. 10000 lelket számláló bajorországi falu Németország egyik legjelentősebb egyházi központja. Mintegy 150 évvel ezelőtt a község lelkésze, Wilhelm Löhe ismerte fel, milyen

nagy szükség van ebben a térségben a nyomorúság enyhítésére. Ezért kezdett el foglalkozni a fiatal asszonyok képzésével, akiket azután a gyülekezetekbe küldött szolgálatra. Mivel azonban a gyülekezetek még nem voltak képesek eltartani ezeket a diakonisszákat, Löhe anyaházat alapított számukra. Ez jelentette a később kialakult központ alapját, melyhez ma már hozzátartozik a teológiai főiskola, a külmissziói központ, az egyházi segélyszervezet, és a lelkészi továbbképzőközpont is. A film ezek közül az intézmények közül mutat be néhányat. Wilhelm Löhe munkásságáról *Hermann Schoenauer* rektor és *Rudolf Keller* egyháztörténész beszél. Megszólalnak még: *Irmtraud Schrenk* diakonissza főnöknő, *Friedricke Bergmann* óvodavezető, *Gerhard Pfeiffer* gimnáziumi igazgató, *Armin Wissel* a szellemi fogyatékosok otthonának vezetője és *Katja Kleimneck* szervező.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Zalányi Ferenc H.S.C., *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

16.) Egy világgollégium Erlangenben (30'12")

Szegletkő (1999. július)

Erlangen Észak-Bajorország egyik egyetemi városa. Itt található a Luther Márton Szövetség egyik központja, ahonnan a kisebbségi sorban élő evangélikus egyházak támogatását irányítják. A Szövetség diákothont is működtet, amely valóban otthon nyújt az itt tanuló diákok számára. Erlangen történetét *Michael Hübner* evangélikus lelkész ismerteti. *Hermann Brandt* teológiai professzor számol be az egyetem életéről. *Rainer Stahl* főtitkár a Luther Márton Szövetség megalakulásáról, munkájáról beszél. *Hannelene Jeske* munkatárs mutatja be a két diákothont és a Szövetség koraósszel rendszeresen megrendezett nyelvtanfolyamát, a Szövetség egyéb munkaterületeit, és az Evangélikus Szolgáltató szerepét. *Wibke Stange* munkatárs az iratterjesztés munkájáról és az 1984-es Lutheránus Világtalálkozón tapasztaltakról beszél. Megszólalnak a kollégium hallgatói is: *Michael Dube* (USA), *Thomas Freytag* (Németország), *Takács Eszter*, *Percze Sándor* (Magyarország), *David Ayvazyan* (Örményország), *Daniel Benga* ortodox pap, *George Pulikkottil* ortodox pap.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Zalányi Ferenc H.S.C., *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

17.) A langenzenni kolostortemplom (29'43")

Szegletkő (1999. augusztus)

A bajorországi Langenzenn Ansbach és Nürnberg között található, legnevezetesebb épülete pedig a 13. században épült kolostortemplom. Az 1409-ben alapított ágostoni rendi szerzetesi közösség kolostorának udvarán, *Winfried Winter* lelkésszel való beszélgetésből ismerhetjük meg a kolostor és a templom történetét, egykori lakóit, a reformáció előtti hagyományok és az evangélikusság egymás mellett élésének történetét. A gyülekezetben ma is aktív, a különböző korosztályok számára részvételi lehetőséget biztosító munka folyik a munkatársak vezetésével. Tanúi lehetünk a gyermekek bibliai hetét záró

különleges istentiszteletnek is. Részletes bemutatót tekinthetünk meg a templom különböző műemlék képeiről, oltáraitól, ismertetőt kapunk szimbolikájukról, a hozzájuk tartozó történeteket pedig magából a bibliai szövegből hallgathatjuk meg.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Zalányi Ferenc H.S.C., *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	--------------	-------	------

18.) Nagy András és Kovács Bálint portréja (30'43")

Szegletkö (1999. szeptember)

Születésének 100., halálának 25. évfordulóján emlékezik meg méltóképpen a kolozsvári református teológia kiváló professzoráról, Nagy Andrásról a műsor első fele. A paraszti származású tehetséges fiú a nagyenyedi kollégiumban, azután tiszti iskolában, majd a teológián végzi tanulmányait. Később Baselban tanulhat ösztöndíjasként. 1336-ban hívják meg Kolozsvárra, az ószövetségi katedrara. Mindvégig az élő ige embereként tevékenykedik. Fia, *Nagy Géza* református lelkész, és *Varga László* nyugalmazott lelkész nyilatkozik róla elismeréssel. A műsor második fele *Kovács Bálint* református lelkész sorsán és munkásságán keresztül a helytállás hiteles példáját mutatja fel. Amikor a 30-as évek közepén megkapja Dobos Károlytól a KIE vezetésének feladatát, nagy lendülettel vág bele a téli táborok szervezésébe, melynek nem titkolt célja, a fiatalok népfőiskolára való felkészítése. Amikor a mozgalmat az ötvenes évek végén betiltják, józsefvárosi lelkészként tevékenykedik tovább. Az embert próbáló nehézségek ellenére mindvégig hűségesen végzi szolgálatát.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *műsorvezető:* Gáspár Mónika, *operatőr:* Zalányi Ferenc H.S.C., *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	-------	--------------	------

19.) Melanchthon-kiállítás (Levelek Európának) (33'52")

Szegletkö (1999. október)

A Melanchthon születésének 500. évfordulója alkalmából rendezett vándorkiállítás Budapestre, a Szépművészeti Múzeumba érkezett. A kiállított tárgyak segítségével megelevenedik a reformáció elindulása és gyors terjedése szerte Európában. A kiállítás megnyitóján a Cantus Corvinus Énekegyüttes énekel. A műsor Muntag Andor teológiai professzorral, *Fabiny Tibor* egyháztörténésszel, *Günter Frank* a Melanchthon-ház igazgatójával, *Pröhle Gergely* államtitkárral (NKÖM), *Paul Metzger* főpolgármesterrel (Bretten – Melanchthon szülővárosa), *Czente Miklós* igazgatóval (Evangélikus Országos Levéltár), és *Alexander von Rom* nagykövettel (Németország) közöl beszélgetést. A protestantizmus magyarországi jelentőségét, az evangélikus és a református egyház kezdeti szoros kapcsolatát *Márkus Mihály* református püspök mutatja be.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *műsorvezető:* Gáspár Mónika, *operatőr:* Zalányi Ferenc H.S.C., *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	--------------	-------	------

20.) A reformáció ünnepe (30'23")

Szegletkő (1999. október 31.)

A protestantizmus lényege nem a valami ellen való fellépés, hanem a felismert igazság mellett való kiállás: Solus Christus, vagyis egyedül Krisztus. A reformáció szerepéről *Tőkéczi László* történész, *Bölcskei Gusztáv* ref. püspök, és *Merétey Sándor* ref. lelkész zsinati tanácsos beszél. A Pesti Vigadóban megrendezett kulturális est közreműködői: *Bánffy György*, *Udvaros Dorottya*, *Für Anikó*, *Pröhle Gergely* államtitkár (NKÖM), *Udvaros Béla* színházi rendező. A műsornak exkluzív interjút adott *Orbán Viktor* miniszterelnök. Neves reformátorokról beszélnek *Orosz Gábor Viktor* és *Németh Péterné* ev. segédlelkészek. Megszólalnak a kisebb protestáns egyházak képviselői is: *Orbókné Szent-Iványi Ilona* unitárius püspökhelyettes, *Lőrík Levente* baptista lelkipásztor, tanársegéd, *Szigeti Jenő* adventista teológiai tanár, *Hecker Frigyes* metodista lelkész. Az Augsburgban aláírásra kerülő, a megigazulástánról szóló nyilatkozattal kapcsolatban *Brückner Ákos Előd* ciszterci plébános és *Hafenscher Károly* evangélikus teológus beszél.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *műsorvezető:* Gáspár Mónika, *operatőr:* Zalányi Ferenc H.S.C., *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	--------------	-------	------

21.) Erdélyi Géza portré (30'12")

Szegletkő (1999. december)

A szlovákiai magyar református püspök nemcsak tudós teológus és hűséges lelkipásztor, hanem a magyarság ügyének bátor védelmezője is. Szeretettel emlékszik vissza szülőfalujára, Avarára, ahol gyermekkorát töltötte, a szülői ház szeretetteljes légkörére, ahol megtanulta, hogyan kell felelősségteljesen gondolkodni. A Rozsnyón töltött 19 év lelkési szolgálata egyaránt volt kedves, és szorongattatásokkal teli. Hamvai szolgálatában pedig a prédikátor, költő Tompa Mihály szellemi örökségéből meríthetett erőt. 35 évig nem volt tisztsége az egyházban, így lekötelezettje sem volt senkinek. Így vállalhatta tiszta lelkiismerettel 1996-ban a püspöki megbízatást. Bátorító üzenete így szól: „Ne szégyellje senki a kisebbségi sorsot, ha ezt mérte rá a történelem!” Szolgálatán keresztül bepillantást nyerhetünk a felvidéki magyarság küzdelmébe a hit és a nemzeti identitás megőrzése érdekében.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *műsorvezető:* Gáspár Mónika, *operatőr:* Zalányi Ferenc H.S.C., *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	-------	--------------	------

22.) Rendhagyó lelkészházaspárok (32'24")

Szegletkő (2000. január)

A műsor három olyan protestáns lelkészházaspárt mutat be, akik életük során valami különlegeset vittek végbe. Az erdélyi származású *Jakab Miklós* nyugalmazott református lelkész évtizedeken át a vakok és a siketek között végzett szolgálatot. Felesége ebben

nemcsak hűséges társa volt, hanem a munka folytatója is, hiszen Braille írással írta le a Bibliát, Luther Kiskátéját és számos egyéb művet. *Makkai Lilla* kisoroszi református lelkipásztor édesapja neves egyháztörténész, nagyapja köztisztviselő, tudós püspök volt. Férje pedig *Illés Lajos* zeneszerző, a legendás Illés zenekar alapítója, jelenleg a gyülekezet kántora. *Nagy Edina* evangélikus lelkész férje pedig az az *Oláh István* vidékfejlesztő mérnök, aki - másodmagával - kilenc hónapot töltött el túszként csecsenföldi emberrablók fogságában. Közösen idézik fel a megpróbáltatásokat, és vallanak arról, mi adott nekik mégis erőt és reményt a nehéz időszakban.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *műsorvezető:* Gáspár Mónika, *operatőr:* Zalányi Ferenc H.S.C., *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	-------	--------------	------

23.) Nyíregyházi segélyszolgálat (36'24")

Szegletkő (2000. február)

Az önkormányzattal való megállapodás értelmében az evangélikus egyház vette át Nyíregyházán a hajléktalanok ellátásának ügyét. A műsor ellátogat egy nappali melegedőbe, és éjjeli menedékhelyre, egy ingyenkonyhára és egy anyaothonba, bemutatva azok szolgálatát, akik - *Laborcziné Sztankó Gyöngyi* evangélikus lelkész vezetésével - ezt a nemes ügyet magukra vállalták. Az esetekkel való beszélgetésekből az is kiderül, hogy hogyan jutottak ilyen sokan csaknem reménytelen családi és szociális helyzetbe, és hogy ők hogyan fogadják az egyház segítségét. A műsorban a gondozottakon kívül megszólalnak: *Csabai Lászlóné* Nyíregyháza polgármestere, *Laborcziné Sztankó Gyöngyi*, *Deme Dóra* a Szociális Iroda vezetője, *Pattyán László* a Periféria Egyesület elnöke, a mozambiki származású *Dezanove Bartolomeu Inácio* az OLTALOM Szolgálat Igazgatója, és *Dragos Ágnes* az Átmeneti szálló részlegvezetője.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *műsorvezető:* Gáspár Mónika, *operatőr:* Zalányi Ferenc, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

24.) Albert Schweitzer: Az élet tisztelete (30'04")

Szegletkő (2000. március)

A Nobel-békedíjas evangélikus lelkész, teológus, Bach-kutató, orgonaművész és orvos neve sokak számára ismerős. *Hafenscher Károly* teológiai professzor és *Oláh Vilmos* sebész orvos, valamint számos, Schweitzer műveiből vett idézet, továbbá a munkásságát megörökítő archív-felvétel segítségével minden korábbinál közelebb kerülhet hozzánk a 125 éve született keresztyén bizonyágtévő alakja. A dokumentumfilm nem egyszerűen az életrajzi kereteket tárja föl, hanem bepillantást enged Schweitzer gondolati rendszerébe is, amelynek egyik pillére az élet tisztelete. Számos példát ismerhetünk meg arról, hogyan cselekedett gondolati rendszerének megfelelően a gyakorlatban mind orvosként és igehirdetőként Lambarénében (Gabon), mind pedig békeharcosként a második világháború idején. Vallotta: „Jézust nem a könyvekből lehet megismerni, hanem a követésből”.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *műsorvezető:* Gáspár Mónika, *operatőr:* Zalányi Ferenc H.S.C., *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

25.) *Egyházi szolgálat börtönben, katonaságnál, rendőrségnél (30'43")*

Szegletkő (2000. április)

A rendszerváltás előtt nem volt lehetőség egyházi jelenlétre az említett három területen. A műsor azt vizsgálja meg, hogy a protestáns egyházak mennyiben tudnak élni a felkínált lehetőséggel a megváltozott körülmények között, valamint hogy jelenlétüket, bizonyoságtételüket hogyan fogadják. Megszólal: *Csuka Tamás* dandártábornok protestáns tábori püspök, *Borsos István* ezredes református tábori esperes, *Balogh László* ezredes, laktanyaparancsnok, *Kovács János* örvezető, *Tóth Vilmos*, *Varga Zsolt*, és *Szabó Ferenc* honvéd. A műsor felidézi azt az istentiszteletet, amelyen több mint 80 kiskatona keresztelkedett meg. Az összeállítás bemutatja a Kozma utcai börtönben végzett lelkigondozói munkát, melyet *L. Molnár István* református lelkész végez. Hitrejutásáról és keresztyén elkötelezettségéről vall *Bata Ambrus* rendőr főhadnagy, a Keresztyén Rendőrszövetség elnöke, aki korábban a legnagyobb emberi mélységeket járta meg.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *műsorvezető:* Gáspár Mónika, *operatőr:* Zalányi Ferenc, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

26.) *Áldó hatalmak oltalmában (30'41")*

Szegletkő (2000. május)

Dietrich Bonhoeffer életéről, munkásságáról és annak mai jelentőségéről *Lehel Ferenc* nyugalmazott lelkész, az egykori tanítvány és *Csepregi András* evangélikus teológus, a mai kutató beszél. A most 91 éves *Lehel Ferenc* abban a kiváltságos helyzetben volt, hogy az 1932/33-as tanévben - vagyis éppen Hitler hatalomra-jutása idején - a berlini Humboldt-egyetemen hallgatója volt Bonhoeffernek (aki csupán ebben az egy esztendőben tanított szabályos egyetemi környezetben), így személyes emlékeket tud felidézni a forrongó időszakról, Bonhoeffer állásfoglalásairól és útmutatásáról. *Csepregi András* arra mutat rá, hogy a mártír-sorstól függetlenül is mennyire eszméltető Bonhoeffer teológiai rendszere. A műsort számos Bonhoeffer-idézet, valamint az általa írt *Áldó hatalmak oltalmába rejtve* kezdetű vers énekfeldolgozása gazdagítja.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Zalányi Ferenc H.S.C., *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

27.) *„Nemcsak ép testben...” Az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem akadémiai napjai Tatán (31'24")*

Szegletkő (2000. június)

Az 1969-ben, emigrációban létrehozott EPMSZ a rendszerváltozás óta mind rendszeresebben Magyarországon tartja rendezvényeit. A 2000. évi akadémiai napok témája az egészség és fogyatékosság kérdése volt. *Micsoda az ember* címmel *Balog Zoltán* református lelkész, a mentálhigiéné és a társadalom kérdéseiről pedig *Frenkl Róbert* orvosprofesszor tartott előadást. *Topolánszky Ákos* református lelkész, helyettes államtitkár (ISM), volt drogos fiatalokkal folytatott kerekasztal-beszélgetést. Előadást tartott - és a műsornak nyilatkozik - *Szekeres Pál* mozgássérült vívó, helyettes államtitkár (ISM). Az összeállításban megszólalnak még: az EMPSZ egyetlen még élő alapítója: *Balla Bálint* szociológus professzor (Berlin), *Szöllősy Pál* az EMPSZ ügyvezető elnöke, *Vályi-Nagy Ágnes* református egyetemi lelkész (Bázel), *Gábry Sándor* református lelkész (Köln), *Kántor Lajos* irodalomtörténész (Kolozsvár), valamint *Bánffy György* színművész és *Levente Péter* előadóművész.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, műsorvezető: Gáspár Mónika, operatőr: Zalányi Ferenc H.S.C., rendező: Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

28.) *Orando et laborando 2000 - a Debreceni Református Kollégium Öregdiákjainak I. Világtalálkozója (29'55")*

Szegletkő (2000. július)

A millenniumi rendezvénysorozat keretében került sor a színes egyházi és kulturális programokkal kísért találkozóra. A műsor felidézi a Kollégium múltját, valamint bemutatja mai életét. A műsorban megszólalnak: *Győri János* magyar-német szakos tanár, *Győri József* a Református Kollégium Gimnáziumának igazgatója, *Bölcskei Gusztáv* református püspök, *Fekete Károly* rektor, *Derencsényi István* református esperes, *Szenes László* nyugdíjas lelkész, *Szilva János* nyugdíjas jogtanácsos, *Nagy Zoltán Csaba* teológus, *Takács Zsolt* egykori diák (Amerikai Egyesült Államok), *Sikesdi Ágnes*, *Bessenyei Éva*, *Horváth Amáta* jelenlegi kollégisták, *Pintér Károly* újságíró, *Mikola István*, *Lukács Vilmos* egykori diákok, *Csete György* építész, *Berkesi Sándor* karnagy, a Kántus vezetője. Részletet láthatunk a volt diákok előadásában *Jókai Mór – Ambrózy Ágoston: A debreceni legátus* című darabjából, és a gálaműsor programjából. Részlet hangzik el *Gárdonyi Zsolt: Dévai Bíró Mátyás intelme* című művéből.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, műsorvezető: Gáspár Mónika, operatőr: Zalányi Ferenc H.S.C., rendező: Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

29.) *„Itt vagyok, engem küldj” - az evangélikus fiatalok III. Szélrózsa találkozója (30'04")*

Szegletkő (2000. augusztus)

Mintegy ezer evangélikus fiatal gyűlt össze a Debrecen melletti Dorcas campingben, hogy a fenti bibliai mottó jegyében együtt töltsön négy napot. A műsor a gazdag programkínálat keresztmetszetét adja, felidézve a legemlékezetesebb előadásokat, istentiszteleteket,

koncerteket, kerekasztal beszélgetéseket. A műsorban megszólal: *Bencze Imre* evangélikus lelkész, *Makoviczky Gyula* elnök MEVISZ, *Balog Zoltán* református lelkész, *Viva Voce* Kórus, *Horváth Kálmán* bemondó, előadóművész, *Joób Árpád* népzeneész, *Weltler János* megválasztott felügyelő Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület, *Ittész János* megválasztott püspök Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület, *Gryllus Dániel*, *Robbert van der Ende* (Hollandia), *Szemerei Hajnalka*, *Geszti Péter*, *Varga Sándor* munkatárs (Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat), *Roszik Gábor* evangélikus lelkész, *Promise* együttes, *Bálint Zoltán* vízmérnök, misszionárius, *Et Cetera* Együttes Finnország, *ifj. Hafenscher Károly* evangélikus lelkész.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *műsorvezető:* Gáspár Mónika, *operatőr:* Zalányi Ferenc H.S.C., *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

30.) *Baptista világtalálkozó Nagyváradon (30 perc)*

Szegletkő (2000. szeptember)

A világ számos országából érkeztek vendégek a nagyváradi sportcsarnokban, valamint a helyi Emmanuel baptista központban rendezett II. baptista világtalálkozóra. A műsor bemutatja a baptisták jelenlétét a magyarság életében, Erdélytől kezdve Magyarországon keresztül Kanadáig. A műsorban megszólalnak: *Mészáros Kálmán* elnök (Magyarországi Baptista Egyház), *Borzási Gyula* főtitkár (Romániai Magyar Baptista Szövetség), *Simon József* baptista lelkipásztor (Nagyvárad), *Bányai Attila* ifjúsági munkás (Nagyvárad), *Révész Árpád* baptista lelkipásztor (Szombathely), *Gábori Ilona* újságíró (Brassó), *Vadász János* baptista lelkipásztor (Egyesült Államok), *Novák József* baptista lelkipásztor (Egyesült Államok), *Budai Lajos* baptista lelkipásztor (Székelyudvarhely), *Gál Beáta* (Nagyvárad), *Szabó László* (Nagyvárad), *Nyúl Zoltán* baptista lelkipásztor (Vajdaság), *Dóczé Bálint* baptista lelkipásztor (Szentpéter), *Papp János* baptista lelkipásztor (Győr), *Bodóczki Antal* magyarországi baptista külmisszionárius (Beregszász), *Kulcsár Sándor* elnök (Magyar Baptista Világszövetség), *Herjeczki Géza* baptista lelkipásztor (Egyesült Államok), *Dan László* baptista lelkipásztor (Kanada), *Iuga Viorel* alelnök (Román Baptista Szövetség), *Borzási István* baptista lelkipásztor (Marosvásárhely).

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *műsorvezető:* Gáspár Mónika, *operatőr:* Zalányi Ferenc H.S.C., *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

31.) *Egy egyházkerület feltámadása (31'02")*

Szegletkő (2000. október)

1952-ben egy diktatórikus döntéssel szüntették meg az evangélikus egyház négy egyházkerületét, s helyettük mesterségesen hoztak létre kettőt. A műsor felidézi a Dunántúli egyházkerület múltját, az erőszakos felszámolás idejét, majd bemutatja a megválasztott új elnökség beiktatását a győri Öregtemplomban. A műsorban megszólalnak: *Ittész János* evangélikus püspök, *dr. Weltler János* felügyelő, valamint: *dr.*

Fabiny Tibor egyháztörténész, *Tekus Ottó* nyugdíjas lelkész, *Laborczi Zoltán* nyugdíjas lelkész, *Kapi Béla* (az 1916-1948 között püspöki tisztet betöltő *Kapi Béla* fia), *Pusztay László* nyugdíjas lelkész, *Boleratzky Lóránt* nyugalmazott ügyvéd, egyetemi magántanár. A beiktatási ünnepségen *Szebik Imre* evangélikus püspök prédikál, az eskü szövegét *Labossa Lajos* esperes mondja.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *műsorvezető:* Gáspár Mónika, *operatőr:* Zalányi Ferenc H. S. C., *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

32.) Hannover EXPO 2000. A magyar pavilon egyházi vonatkozásai (31'54")

Szegletkő (2000. november)

Az 2000-es Expo-t az *Ember, természet, technika* témakör jegyében rendezték meg. Az öt hónapig tartó rendezvény egyik jelképévé vált a „millenniumi hajóként” is emlegetett magyar pavilon, mely mindent az emberen keresztül kívánt megláttatni. A pavilonban nemcsak kulturális, hanem egyházi rendezvények is voltak. A műsor azokat az ökumenikus istentiszteleteket mutatja be, amelyekre augusztus 20-án, illetve október 23-án került sor. Megszólalnak: *Urbán Imre* római katolikus tábori esperes, *Szabó Lajos* rektor (Evangélikus Hittudományi Egyetem), *Gérnyi Gábor* miniszteri biztos, *Gyimóthy Géza* az Országgyűlés alelnöke és *Csíkvári István*. Közreműködik: *Tényi Edit* énekel (Becskerék, Vajdaság); *Csarankó Béla* hegedűművész, *Balogh Ferenc* (vers) színinövendék. A műsor tudósít a magyar delegáció cellei látogatásáról, ahol magyar honvédek sírjánál emlékeztek a II. világháború áldozataira, végül tanúi lehetünk a Hannoveri Magyar Egyesület okt. 23-ai fáklyás megemlékezésének.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *műsorvezető:* Gáspár Mónika, *operatőr:* Marossy Géza, Zalányi Ferenc H. S. C., *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	--------------	-------	-------------

33.) Ökumené a hannoveri világkiállításon 2000. (31'15")

Szegletkő (2000. december)

Az egyházak a hannoveri világkiállításon három pavilonnal is jelen voltak. A KIE (Keresztyén Ifjúsági Egyesület) hal formájú Reménység Pavilonjának mottója ez volt: „Isten hozott a jövőbe”. A pavilon programjait *Ulrich Parzany* a Reménység Pavilon igazgatója mutatja be. Megszólalnak: *Fülöp Anetta* Zseb-IKE vezető (Székelyudvarhely), *Bartha Csaba* és *Balázs Judit* néptáncosok. A Vatikán pavilonja a ma emberét állította a középpontba, öt élethelyzetben ábrázolva őt. A Szentszék által gondozott pavilonról *Sigfried J. Mehwald* igazgatóhelyettes beszél. Az Expo lelkének a német katolikus és protestáns egyházak ökumenikus összefogásával felépített Krisztus Pavilon számított, amely sokak szerint a nyugalom és a béke helye volt a világkiállítás ideje alatt. A pavilont *Gerhard Wegner* a Krisztus Pavilon igazgatója mutatja be. A látogatókon kívül megszólalnak: *Bodo Wiedemann* evangélikus lelkész, *Dietmar Engel* katolikus lelkész, és *Barbara Ritter* evangélikus segédlelkész.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *műsorvezető:* Gáspár Mónika, *operatőr:* Zalányi Ferenc H. S. C., *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	--------------	-------	------

34.) Vallomások és várakozások az új évezred küszöbén (59'55")

Quo vadis? (2001. január 6.)

Hová mész? Ez a mottója az új évezred küszöbén készült műsornak, mely számos ismert és kevésbé ismert személyt szólít meg, hogy tekintsen a jövőbe, vessen számot az ember előtt álló lehetőségekkel. Megszólal: *Hafenscher Károly* teológus, *Bölcskei Gusztáv* református püspök, *Kozma Imre* a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke, *Kamp Salamon* karnagy Lutheránia énekkar, *Polgár Rózsa* textilművész, *Kobzos Kiss Tamás* előadóművész, *Kinczler Irén* evangélikus lelkész, *Tóth Sándor* költő, *Jelenits István* piarista szerzetestanár, *Schweizer József* főrabbi. *Bíró László* római katolikus püspök, *Karátson Gábor* festőművész író, *Szevik Imre* evangélikus püspök, *Hegedűs Lóránt* református püspök, *Kelemen Zsolt* orvos, *Somhegyi Annamária* orvos, *Szudóczki Eszter* (London), *Pérelí Zsuzsa* textilművész, *Tolcsvay László* zeneszerző, *Helyei László* színművész, *Héjj Tibor* stratégiai tanácsadó, *Háromszéki Botond* egyházfi, *Kovács Október* gimnáziumi tanár, *Blaskovich Erzsébet* főorvos (MÁV Kórház Gerontológiai Osztály), *Dizseri Tamás* főigazgató (Bethesda Gyermekkorház), *Simon Norbert* a harangkórus vezetője, *Vargyas Brigitta* és *Simon Zsuzsanna* tanulók (Patrona Hungariae), *Pálos M. Paschalis* nővér (Patrona Hungariae katolikus gimnázium), *Bácskai Károly* evangélikus lelkész, *Tokody Ilona* operaénekes, *Gálity Vojiszláv* ortodox esperes és *Jókai Anna* író.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György, Kiss Gábor, Zalányi Ferenc, *rendező:* Wiegmann Alfréd

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	--------------	-------	------

35.) Romok és remények - Magyar egyházak a Délvidéken (01'06'20")

Quo vadis? (2001. január 27.)

Határainktól délre a tíz éve megszűnt Jugoszlávia területén ma is találunk magyar anyanyelvű lakosságot az utódállamokban. A műsor képet kíván adni az ott lakók helyzetéről, megmaradásuk lehetőségéről. A maroknyi szlovéniai evangélikusokról *Skalics Gusztáv* ny. evangélikus lelkész ad tájékoztatást. Megszólal még: *Bence Utrosa Gabriella* író gyülekezeti felügyelő és *Zver Ilona* felelős szerkesztő Szlovén Televízió, mindketten Lendváról. A háború által leginkább sújtott horvátországi magyar falvakban a helyi református lelkészek (*Szentlászlón Hünlich Róbert*, *Kórógyon Kanalas János*) próbálják közösségbe összefogni a megmaradtakat. A hívek (*Kelemen Mihályné*, *Takács Istvánné*, *Gyöke Ambrusné*, *Kelemen Mihály* és *Hajdu Klára* szolgálattevő) mondják el, hogyan élték át a borzalmakat és templomuk szétlövését. Nyilatkozik továbbá *Lángh Endre* református püspök (Vinkovci) és *Kettős János* szuperintendens (Eszék). A Vajdaságban a kicsi, de szívós evangélikus gyülekezeteket *Dolinszky Árpád* evangélikus szuperintendens

(Szabadka) és *Dolinszkyné Báthory Márta* evangélikus esperes (Bajsa) mutatja be. Megszólalnak gyülekezeti tagok is: *Rudolf Weiss* zsinati alelnök történelemtanár és *Veszna Weiss* kórusvezető irodalomtanár Szabadkáról illetve *Tessényi Ilona* és *Kremer Mária* Bajsáról.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

36.) *Az Egyházak Világtanácsa az erőszak ellen (59'38")*

Isten kezében (2001. február 10.)

A németországi Potsdamban és Berlinben tartotta nagygyűlését az Egyházak Világtanácsa, amelynek keretében döntést hoztak arról, hogy az erőszak visszaszorítását helyezik a középpontba, ezért meghirdették az erőszakmentes évtizedet. A műsorban a világ számos protestáns és ortodox egyházi vezetője vall az ökumenikus mozgalom és az erőszak legyőzésének esélyeiről. Nyilatkoznak: *Philip Potter* volt főtitkár (Jamaica), *George Lemopoulos* főtitkárhelyettes, *Tarr Zoltán* református lelkész, *Christoph Klein* püspök, szász evangélikus egyház (Románia), *Anastasios* ortodox érsek (Albánia), *Aphrem Karim* szír ortodox érsek (USA), *Msgr. John Mutso-Mbinda* Keresztény Egység Titkárság (Vatikán), *dr. Konrad Raiser* főtitkár, *Johannes Rau* szövetségi elnök (Németország), *Margot Käsmann* evangélikus püspök (Németország), *Reinhard Tietze* munkatárs Lutheránus Világszövetség, *George Btogba* (Libéria), *Wolfgang Huber* evangélikus püspök (Németország), *José Ramos-Horta* Nobel-díjas béke-aktivista (Kelet-Timor), *Rita Süssmuth* professzor a Bundestag volt elnöke Németország, és *Jannice Love* bizottsági elnök (USA). A műsor részleteket mutat be a különösen emlékezetes, formákban is nagyon gazdag záró istentiszteletből is.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

37.) *Roma közösségek és az egyházak (59'55")*

Isten kezében (2001. február 24.)

Az összeállítás a mai magyar társadalom legégetőbb gondját, a cigánykérdést vizsgálja, arra keresve választ, hogy mit tesznek az egyházak a cigányság felemeléséért. A műsorban megszólalnak: *Lankó József* római katolikus lelkész (Alsószentmárton), a Pécsi Egyházmegye cigányokért felelős lelkipásztora, *Oláh Béláné*, *Oláh József*, *Oláh Józsefné*, *Bölcskei Gusztáv* református püspök, *Gelsei Gábor* görög-katolikus esperes, *Tarjányi Béla* dékán tanszékvezető professzor, *Vesho Farkas Zoltán* költő műfordító, *Szalai Zoltán* hatodéves seminarista, *Farkas Hajnalka* (Békés), *Balogh Zoltán* igazgató lelkipásztor, Református Iszákosmentő Misszió (Dömös), *Horváth Tarzícia* Szociális Testvérek Társasága (Csobánka), *Korzenszky Richárd* OSB perjel, *Csuhai József* baptista prédikátor, *Ralph Stocks* baptista misszionárius (Észak-Karolina), *dr. Heintl Péter* igazgató Collegium Martineum (Mánfa), *Orsós Mária*, a pécsi Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumának tanulója, *Nyári József*, a pécsi Kodály Zoltán Gimnázium tanulója, *Uzse Jile* együttes,

Horváth Kálmán bemondó előadóművész, és Oláh József.

Felelős-szerkesztő: Fabiny Tamás, *szerkesztő:* Fialovszky Magdolna, H. Frivaldszky Bernadett, Salyámosy Éva, *operatőr:* Horváth Tamás, Sibalin György, Zalányi Ferenc, *rendező:* Wiegmann Alfréd

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

38.) 1848 és az egyházak (1'00'09")

Isten kezében (2001. március 17.)

A film a magyar forradalom és szabadságharc eseményeit és hátterét új megközelítésben, az egyházi szerepvállalás felől mutatja be, különös tekintettel a tábori lelkészre. A műsor részleteket mutat be Révész György: *Mint oldott kéve* című filmjéből, amely báró Mednyánszky Cézár tábori lelkészként való tevékenységéről szól. Kossuth Lajos egyházi kötődéséről beszél: *Veczán Pál* evangélikus esperes (Tállya), *Huba Dávid* és *Tóth Viktória* tanuló, *Kavalyecz Andrásné* tárlatvezető, Kossuth Múzeum (Monok), *dr. Brugoviczky Béla* fogorvos (Tállya). *Zakar Péter* történész vezet végig bennünket az események menetén. Megszólalnak még: *Sarnyai Csaba Máté* történész, *Kertész Botond* levéltáros (Evangélikus Országos Levéltár), *Toronyi Zsuzsanna* tudományos munkatárs (Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár), *Gáborjáni Szabó Botond* gyűjteményi igazgató (Debreceni Református Kollégium), *Hajagos József* történész és *Fabiny Tibor* evangélikus lelkész, egyháztörténész.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, H. Frivaldszky Bernadett, Salyámosy Éva, *operatőr:* Sibalin György, Zalányi Ferenc, *rendező:* Wiegmann Alfréd

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
--------------	-----	--------	-------------	-------------	-----	-------	-------	------

39.) Száz éve született Ordass Lajos evangélikus püspök (1'00'00")

Isten kezében (2001. március 31.)

Számos kortárs tanú és mai kutató, ill. családtag emlékszik vissza a mártír sorsú püspökre: *Szebik Imre* evangélikus püspök, *Terray László* evangélikus lelkész (Norvégia), *Pósfay György* evangélikus lelkész (Svájc), *Boleratzky Lóránd* nyugalmazott egyetemi magántanár, *ifj. Fabiny Tibor* irodalomtörténész, *Tőkéczi László* történész, *Per Lønning* nyugalmazott püspök (Norvégia), a Nemzetközi Ordass Alapítvány elnöke, *özv. Keken Andrásné*, *Herényi István* nyugalmazott ügyvéd, *Eric W. Gritsch* egyháztörténész (USA), *Hafenscher Károly* nyugalmazott evangélikus lelkész, *Ishmael Noko* főtitkár (Lutheránus Világszövetség), *Kenessey Erzsébet* (Ordass Lajos unokája) és *Ittész János* evangélikus püspök. Hang- és filmfelvételeken (pl. egy 1948-as interjúban és a Lutheránus Világszövetség 1957-es minneapolis-i gyűlésén) maga a püspök és hallható. Néhány dokumentumot első ízben ismerhet meg a nyilvánosság. Ordass Lajos műveiből *Bács Ferenc* színművész olvas fel részleteket.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, *operatőr:* Horváth Tamás, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	-------------	-----	-------	--------------	------

40.) Az Ökumenikus Charta aláírása Strasbourgban (59'48")

Isten kezében (2001. áprilisi 28.)

„Veletek vagyok minden napon” Jézusnak ezeket a szavait választották mottóul az európai ökumenikus találkozó szervezői. Az év talán legjelentősebb egyházi eseménye a *Charta Oecumenica* elfogadása és ünnepélyes aláírása. Számos római katolikus, ortodox és protestáns egyházi vezető és konferenciai részvevő értékeli ennek jelentőségét. Megszólalnak: *Margarethe Isberg* evangélikus esperes (Svédország), *Miloslav Vlk* bíboros (Csehország), az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsának elnöke, *Keith Clements* főtitkár (Európai Egyházak Konferenciája), *Petra Pajdakovic* újságíró (Horvátország), *Handl András* és *Ferentzi Anna* egyetemi hallgató, *Anca Tibor Attila* református lelkész (Erdély). *Elfriede Dörr* evangélikus lelkész (Nagyszében), *Dániel* metropolita (Románia), *Anastasios* érsek (Albánia), *Seregély István* érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke, *Roger Etchegaray* bíboros (Vatikán) és *Krámer György* evangélikus lelkész.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, operatőr: Sibalin György, rendező: Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

41.) A gyermek az egyházban (1'00'27")

Isten kezében (2001. május 26.)

A gyermeknap kapcsán készült műsor segítségével megismerkedhetünk olyan egyházi háttérű szervezetekkel, kezdeményezésekkel, amelyeknek célja, hogy a gyermekek minél rendezettebb lelki, fizikai környezetben növekedhessenek. A műsorban megszólalnak: *Szabóné Mátrai Mariann* evangélikus lelkész, *Fodorné Pecznyik Zsuzsa* vezető óvónő (Szivárvány Evangélikus Óvoda – Nagytarcsa), *Fábiánné Kizur Anikó* óvónő, *Döbrentey Ildikó* meseíró, *Kothenz János*, a VEMAFÁ Alapítvány elnöke, *Balogh Krisztián*, *Faragó Zoltán*, és *Bereczki Zoltán* segítők, *Dobó László*, a szegedi Önkormányzat Ifjúsági- és Sportbizottságának elnöke, *Osváth Viola* gyermekpszichológus, *Smidéliusz Gábor* evangélikus lelkész (Nagytarcsa), *Gazdagné Nemes Viktória* főiskolai tanár (kőbányai evangélikus gyülekezet). *Flavio Depaula* SDB segítő (Szűz Mária Lelkészség), *Gaál Éva* festőművész, *Gryllus Dániel* előadóművész, *Gryllus Dorka*, *Gryllus Vilmos*, valamint a gyerekek.

Szerkesztő: Barlay Tamás, Fabiny Tamás, operatőr: Sibalin György, rendező: Wiegmann Alfréd

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

42.) Az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem akadémiai napjai az erdélyi Illyefalván (1'00'00")

Isten kezében (2001. június 9.)

Az eredetileg az emigráns magyarokat összegyűjtő szervezet a rendszerváltás óta mind többször jeleik meg Magyarországon és az utódállamokban is. Illyefalva és általában a

Székelyföld a maga történelmi háttérével és élni-akarásával különösen sok témát kínált. A fő téma: Erdély - európai régió. Számos résztvevő értékeli Erdély múltját és jövőjét: *Kató Béla* református püspökhelyettes (Illyefalva), *Balla Bálint* szociológus professzor (Berlin), *Varga Pál* református lelkész (Dietenheim), *Gryllus Vilmos* gyülekezeti felügyelő (Budapest), *Lászlóffy Aladár* költő (Kolozsvár), *Markó Béla* költő politikus (Marosvásárhely), *Granasztói György* történész (Budapest), *Ódor László* egyetemi tanár (Budapest), *Szegedi László* református lelkész (Kőhalom), *Florin Ignat* ortodox lelkész (Mesendorf), *Marius Tabacu* újságíró filmrendező (Kolozsvár). *Incze László* múzeumigazgató (Kézdivásárhely), *Kónya Ádám* tanár (Sepsiszentgyörgy), *Vályi-Nagy Ágnes* református lelkész (Basel), *Kolumbán Gábor* politikus (Székelyudvarhely), *Tonk Sándor* történész professzor (Kolozsvár), *Bibó István* gimnáziumi igazgató (Budapest), *Gadó Pál* evangélikus presbiter (Budapest), *Irányi Béla* orvos (Svájc), *Reuss Konrád* közgazdász (Belgium), *Miklósi-Vári Katinka* unitárius lelkész (Debrecen), *Réti Katalin* református lelkész (Szabadka), *Kallós Zoltán* néprajzkutató (Kolozsvár-Válaszút), és *Raduch Zsolt* evangélikus lelkész (Brassó).

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

43.) Albánia egyházainak feltámadása (1'00'20")

Isten kezében (2001. június 23.)

Albániában a kommunista országok között is egyedülálló módon üldözték a keresztyéneket. 1968-tól kezdve a vallásgyakorlást a legszigorúbban tiltották. Kivétel nélkül minden templomot bezártak, a papokat börtönbe zárták. Mintegy 10 éve, a diktatúra elmúltával új lehetőségek nyílnak az egyházak előtt is. Erről számol be *Roszik Gábor* evangélikus lelkész, valamint *Anastasios*, Tirana és egész Albánia ortodox érseke. Tudják, hogy nem elég az épületek felújítása, felépítése, sokkal fontosabb az emberek lelki és testi állapotával való törődés is. A műsorban megszólalnak még: *Naum Mile* újságíró („Ngallja” Tirana), *Nikola Stoja* egyetemi hallgató (Tirana), *Reimonda Shqevi* (Tirana), *Joan Lena* teológiai hallgató (Tirana), *Agen* „Az élet szava” egyház vezetője, *Ankajaer Paulsen*, evangélikus egyház (Tirana) és *Rovena Vasilini* (Durres).

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

44.) Boldogi búcsú (59'17")

Isten kezében (2001. július 21.)

A Hatvan melletti Boldogon 1903 óta minden nyáron megrendezik a „Jézus Szíve Búcsút”, melyre mindenhol hazaérkeznek a távolra került boldogiak, ezzel is bizonyítva a településen lakók összetartozását. Ebben az évben különleges esemény kapcsolódott a búcsúhoz: a millennium ünnepe alkalmából a falu parkjában Szent István szobrot avattak fel. A településhez kapcsolódó érdekesség: itt forgatták annak idején az első magyar hangosfilmet *Tavaszi zápor* címmel. Nyilatkoznak: *Tóth Sándor* költő,

Kakóczkiné Tóth Éva tanár, *dr. Stella Leontin* prépost-spirituális, *Ujváry Gábor* építészmérnök, *Nagy Tamás* egyetemi hallgató, *Ujváry Dóra* óvónő, *Bódi Józsefné*, a Tájház gondnoka, *Kepes Lászlóné* siratóasszony, *dr. Molnár Lajos* szakállatorvos, mezőgazdasági szakmérnök. *Vakáné Tóth Erzsébet* hittantanár, *Tóth Attila*, *Csordás Viktor* és *Varga Rajmund* volt hittanosok, *Bugyi Gabriella*, *Lukácsné Záhonyi Mária*, *Tóth Lászlóné Zsíros Mária*, *Glattfelder Béla* államtitkár, *Ferencz Alajos* Boldog testvérközsege, Csíkszentdomonkos polgármestere, és *Bese Gergő* Máriás Csoport (Máriabesnyő).

Szerkesztő: Fabiny Tamás, *operatőr:* Borbás Tamás, Vásárhelyi Károly, *rendező:* Wiegmann Alfréd

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	--------------	-------	------

45.) *Egyház és média (59'50")*

Isten kezében (2001. augusztus 11.)

A Protestáns Média Alapítvány Tudományos Konferencia keretében rendezett tanácskozást *Egyház a globalizáció kihívásában* címmel. A konferenciáról és annak tapasztalatairól *Győri János Sámuel* evangélikus lelkész, a Proméd Alapítvány elnöke beszél. A piliscsabai Béthel Otthonban tartották meg az Evangélikus Rádiómisszió Konferenciát. Megszólalnak: *Gáncs Péter* evangélikus lelkész, *Martin Birkedal* NOREA (norvég rádiómisszió), *Per-Olof Malk* missziói igazgató (Finnország), *Kocsis Zita* tanítónő (Szentlászló–Horvátország), *Seija Uimonen* evangélikus lelkész, horvátországi misszionárius, *Csatlós István* (Szlovákia), *Szabó Szilárd* lelkészjelölt, *Kocsis István* diakónus (Sárszentlőrinc), *Szergej Elfimov* evangélikus diakónus (Komi Köztársaság), *Fényes Pálné* és *Csielka Jánosné* rádióhallgatók. Pannonhalmán a katolikus HÁLÓ mozgalom szervezett média-tanácskozást. Megszólalók: *Kosik Júlia* HÁLÓ programvezető, *Meszleny László* hírigazgató (Duna Televízió), *Mucsányi János* szerkesztő-riporter (Duna Televízió), *Molnár Melinda* HÁLÓ erdélyi megbízott, *Riskó Mariann* az *Új Hajtás* c. lap szerkesztője (Kárpátalja), *Suskó Mihály* plébános (Szlovákia), *Dudás Natália* újságíró (Vajdaság), *Csúcs Mária* a Duna televízió tudósítója (Csíkszereda), és *Hortobágyi Ciril* OSB perjel. Ugyancsak Pannonhalma adott otthont az IAKM: Nemzetközi Média és Kommunikációs Munkaközösség konferenciájának. Nyilatkoznak: *Horst Langes*, a rendezvényt támogató Robert Schumann Alapítvány elnöke, *dr. Jósfa György* újságíró, *Erich Totzauer* szerkesztő (ORF), *dr. Tomka Miklós* szociológus és *dr. Ingrid Geretschlaeger* médiapedagógus.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, *szerkesztő-rendező:* Wiegmann Alfréd

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

46.) *Kelj fel, és járj! III. Országos Evangélikus Találkozó Orosháza (59'57")*

Isten kezében (2001. augusztus 25.)

Paks és Csömör után most Orosházán találkoztak az evangélikusok. A rendezvényen megállapodás született a Magyar Evangélikusok Tanácskozó Testülete létrejöttéről is.

Megszólalók: *Pángyánszky Ágnes* lelkész és *Pintér Miklós* gyülekezeti felügyelő (Pilis), *Ribár János* esperes (Orosháza), *Harmati Béla* püspök, *Gáncs Péter* missziói lelkész, *Szebik Imre* elnök-püspök, *Varga István* országgyűlési képviselő, *Mikola István* egészségügyi miniszter, *Sólyom Jenő* egyházkerületi felügyelő, *Pósfay György* lelkész, az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia képviselője, *Gémes Pál* lelkész (Németország), *Fülöp Károly* gyülekezeti felügyelő (Brassó), *Dolinszky Árpád* szuperintendens (Vajdaság). *Szabóné Mátrai Marianna* lelkész, *Krámer György* lelkész, *Kondor Péter* esperes, *Mihályi Zoltánné* oktatási osztályvezető, id. *Hafenscher Károly*, *Gregersen-Labossa György* lelkész, *Szabó Lajos* rektor (Evangélikus Hittudományi Egyetem), *Skorka Katalin* lelkész, *Ittész János* püspök. Szolgált a pilisi Izsóp együttes, az orosházi evangélikus énekegyüttes. Az Evangéliumi Színház Sík Sándor *István király* c. drámáját adta elő.

Szerkesztő-rendező: Fabiny Tamás, operatőr: Pigniczky István, rendező: Wiegmann Alfréd

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	-------------

47.) *A reformáció emléknapja (A 2000. október 31-i adás rövidített változata) (30'02")*

Isten kezében (2001. október 27.)

A műsor bemutatja a reformáció kialakulását, különös tekintettel Luther, Melanchthon s Kálvin munkásságára, valamint felvázolja mindazokat az értékeket, amelyeket a protestantizmus az elmúlt évszázadokban a világnak, ezen belül Magyarországnak, adott. A reformáció napjának jelentőségét Muntag Andor teológiai professzor méltatja. Megszólalnak: *Szabados Regina* evangélikus lelkész, *Reuss András* teológiai professzor, *Imre Mihály* irodalomtörténész, *Szokolay Sándor* zeneszerző, Luther írásából *Papp János* olvas fel részletet. Kálvinról *Márkus Mihály* református püspök, Dávid Ferencről *Szent-Iványi Ilona* unitárius lelkész beszél. Saját egyházát mutatja be: *Mészáros Kálmán* elnök (Magyarországi Baptista Egyház), *Szigeti Jenő* adventista teológiai tanár, *Hecker Frigyes* metodista lelkész. A műsor megemlékezik a Lutheránus Világszövetség és a Szentszék által aláírt nyilatkozatról a megigazulástannal kapcsolatban. Megszólal: *Christian Krause* püspök, a Lutheránus Világszövetség elnöke és *Walter Kasper* püspök, a Szentszék Keresztyén Egységötörekvés Pápai Tanácsának főtitkára.

Szerkesztő-rendező: Fabiny Tamás, operatőr: Zalányi Ferenc H. S. C., rendező: Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

48.) *Misszió a nagyvárosban (PMTI, repülőtéri lelkigondozás, Üdvhadsereg) (30'53")*

Isten kezében (2001. december 15.)

Hogyan lehet eljuttatni az evangéliumot a nagyvárosban élő emberekhez? Erre a kérdésre próbál válaszolni a műsor három szervezete bemutatásával. Elsőként a Protestáns Missziói Tanulmányi Intézet nemzetközi konferenciájáról látunk beszámolót. Megszólalnak: *Anne-Marie Kool* igazgató, *Hafenscher Károlyné* PR munkatárs, *Robert A. Calvert* református

lelkész és *Mark R. Gornik* presbiteriánus lelkész. A másodikként bemutatott ferihegyi lelki kikötőről *Fischl Vilmos* evangélikus lelkész és *Krasznai Andrea* református lelkész beszél. A műsor harmadikként „Az irgalom katonái”-t mutatja be – így nevezik az Üdvhadsereg tagjait, akik karitatív szolgálatukkal segítik a rászorulókat. Nyilatkoznak: *Ruth Tschopp* őrnagy, *Bernhard Wittwer* kapitány, *Szodoray Zoltán* szociális munkás, *Oros Istvánné* altiszt szociális munkás és *Mácsány Miklósné* védőnő.

Szerkesztő-rendező: Fabiny Tamás, *operatőr:* Mencseli Tamás, Sibalín György, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

49.) *Az imádság (31'07")*

Isten kezében (2002. január 19.)

A január harmadik hetében megtartott ökumenikus imahét kapcsán arra a kérdésre próbál választ adni a műsor, hogy mi is az imádság. *Szebik Imre* evangélikus püspök fogalmazza meg a közös imádság fontosságát és beszél az imádság ökumenikus jelentőségéről. *Végh János* művészettörténész professzor beszél művészeti alkotások segítségével arról, hogyan változott az évszázadok folyamán az imádkozás külső megjelenése: az ember kéztartása, testhelyzete. *Erdélyi Zsuzsanna* néprajzkutató a népi imádságokban kifejeződő néplélektanról beszél. *Alexa Károly* irodalomtörténész az ima és a versforma kapcsolatáról és a zsoltáréneklés hagyományáról gondolkodik. A megzenésített 42. zsoltárt *Gryllus Vilmos* és *Gryllus Dániel* adja elő. József Attila: *Csendes estéli zsoltár* c. versét *Horváth Kálmán* adja elő. A műsorban részletet láthatunk még *Gryllus-Sumonyi: Hegyi beszéd* c. zenéjéből, melyet a *Gryllus testvérek* és *Sebestyén Márta* ad elő.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Pap Ferenc, *rendező:* Wiegmann Alfréd

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	--------------	-------	------

50.) *Európa hite - a grazi Ökumenikus Találkozó (35'06")*

(1997. július)

Az Európai Egyházak Konferenciájának és a Római Püspöki Konferenciának közösen szervezett világgyűlésének középpontjában a kiengesztelődés kérdése állt. A műsorban megszólalnak: *dr. Elisabeth Parmentier* professzor (Strassbourg), *Aldo Giordani* teológus, az Európai Püspökkari Konferencia főtitkára, *Jean Fischer*, az Európai Egyházak Konferenciája főtitkára, *Carlo Maria Martini* bíboros (Milánó érseke), *II. Alekszij* Moszkva és minden oroszok pátriárkája, *Aluba Damian* kopt püspök (Egyiptom/Németország), *Vladimir Fedorov* ortodox teológus (Szentpétervár). Nyilatkoztak még: *Karin Ringlander* környezetvédő (Svédország), *Robert Ashta Pult* város katolikus püspöke (Albánia), *Ruth Harvey* (Skócia), *Roger Schütz* a Taize-i Ökumenikus Közösség priorja, *Chiara Lubich*, a Fokolare Mozgalom alapítója és elnöke, *Mehmet Pasata* és *Ramona Kauth* buddhista tanárok (Birmingham), *Ran Rajende* Szikh meghívott, *Richard Tathlow* anglikán lelkész, *Szebik Imre* evangélikus püspök, *Hafenscher Károly* evangélikus címzetes professzor, *Kállay László*, a Királyhágó-melléki

Református Egyházkerület külügyi osztályának vezetője, *Ladocsi Gáspár* római katolikus püspök, *Keresztes Bazília* OSBM bazilita szerzetesnővér és *Póka Jenő* plébános (Narda).

Szakértő-műsorvezető: Fabiny Tamás, *szerkesztő:* Fialovszky Magdolna

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	-------	-------	-------------

51.) *A Lutheránus Világszövetség Hong-Kong-i nagygyűlésének nyitó istentisztelete (59'57")*

(1997. július 13.)

Néhány nappal Hong-Kong Kínához való csatlakoztatása után került sor az Lutheránus Világszövetség IX. világgyűlésére. Emellett ennek a nagygyűlésnek azért volt különleges jelentősége, mert itt nyílt alkalom a Világszövetség 50 éves fennállásának megünneplésére. A nyitó istentisztelet látványos formában ötvözte az ősi protestáns hagyományt a szokatlannak tűnő keleti elemekkel: a tánccal és a különleges énekekkel. Az istentiszteleten bevezetőt mondott *Gottfried Brakemeier*, az Evangélikus Világszövetség elnöke. Az igehirdetés szolgálatát *Horst Hirschler* püspök végezte a Lukács 22,21-27. alapján. Mondanivalójának középpontjában a nagygyűlés vezérgondolata állt: *Krisztusban tanúságtételre hívtunk el.* Az istentisztelet úrvacsorai liturgiáját *April Ullring Larson* püspök és *Kin Sun Kinson Pong* püspök végezte. Az úrvacsorai liturgiáról a magyar adás nézőinek *Fabiny Tamás* beszél.

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	-------------

52.) *Hungaria Regia (29'12")*

Magyar Millennium (2000. március)

Magyar egyházművészeti kincsek kiállítása Brüsszelben. 1999. október 8. és 2000. január 9. között volt látható Európa „fővárosában”, az Europalia '99 rendezvényeinek keretén belül a *Hungaria Regia* nevet viselő központi tematikus kiállítás, mely méltóképpen mutatta be a szinte mindig határhelyzetben lévő Magyarország történetét. A kiállítás jelentős része a magyar egyházművészet kincseit sorakoztatta fel a látogatók előtt. A kiállítás programigazgatója, *Rubovszky Rita* kalauzolásával ismerhetjük meg azokat a műtárgyakat, amelyek egyházaink gazdag kulturális örökségét is képezik. A műsorban megszólalnak még: *Reino Lampinen* EU tanácsos (Finnország), *Lolan Eriksson* EU tanácsos (Finnország), *Baján László* közlekedési szakattasé (magyar EU misszió) és *Juliette Sinkó* egyetemi hallgató (Hollandia).

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *rendező-operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	-------------	-----	--------------	-------	------

53.) *„Ezer esztendő előtted” - A Magyar Reformátusok Világszövetségének IV. világtalálkozója (59'43")*

(2000.)

2000. június 30. és július 15-22. között rendezték meg a reformátusok világtalálkozóját, melyre 43 országból érkeztek a vendégek. A műsor a Világtalálkozó legfontosabb eseményei dokumentálja. Helyszínek: június 30.: Budapest Kálvin tér és az Üllői úti FTC stadion, július 2.: Budapest Szabadság tér, július 6.: Ópusztaszer, július 8.: Marosvásárhely (Erdély), július 10.: Beregszász és Munkács (Kárpátalja), július 12.: Kassa (Felvidék), július 14.: Bácsfeketehely (Vajdaság), július 15.: Budapest Kálvin tér. A műsorban megszólalnak: *Bölcskei Gusztáv* tiszántúli püspök a Zsinat lelkész elnöke, *dr. Orbán Viktor* a Magyar Köztársaság miniszterelnöke, *Horkay László* kárpátaljai püspök, *dr. Erdélyi Géza* felvidéki püspök, *dr. Hegedűs Lóránt* dunamelléki püspök, *Takaró Mihály* dunamelléki egyházkerületi főgondnok, *Búza Barna* szobrászművész. *Tőkés László* királyhágó-melléki püspök, *Pápai Szabó György* főszerző, *Csete-Szemesi István* jugoszláviai püspök, *D. dr. Csiba Kálmán* erdélyi püspök, *Németh Zsolt* külügyi államtitkár és *Gulácsy Lajos* ny. kárpátaljai püspök.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *rendező-operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

54.) *A reformáció emléknapja (50'18")*

(2000. október 31.)

A műsor középpontjában a reformáció kialakulásának bemutatása áll. Luther jelentőségét *Muntag Andor* teológiai professzor méltatja. Megszólal még: *Szabados Regina* evangélikus lelkész, *Fabiny Tibor* egyháztörténész, *Reuss András* teológiai professzor, *Imre Mihály* irodalomtörténész, *Szokolay Sándor* zeneszerző, *Fekete Csaba* református lelkész könyvtáros, *Borzák István* irodalomtörténész, *Orosz Gábor Viktor* evangélikus segédlelkész, *Németh Péterné* evangélikus segédlelkész, *Márkus Mihály* református püspök. Luther írásából *Papp János* olvas fel. A műsor bemutatja a budapesti Baár-Madas Református Gimnáziumot is. Megszólalnak: *B. Tóth Klára* tanár, festő-restaurátor, *Bakos Rebeka* és *Szabó Levente*, az Alma Mater Baár-Madas Öregdiák Alapítvány alapítói. A történelmi gyökerekkel rendelkező kisegyházakat mutatják be: *Orbókné Szent-Iványi Ilona* unitárius püspökhelyettes, *Mészáros Kálmán* elnök (Magyarországi Baptista Egyház), *Szigeti Jenő* adventista teológiai tanár, *Hecker Frigyes* metodista lelkész. A műsor ízelítőt ad a genfi és az augsburgi ünnepi eseményekből is. Megszólal: *Christian Krause* püspök, a Lutheránus Világszövetség elnöke és *Walter Kasper* püspök, a szentszék Keresztyén Egységtörekvés Pápai Tanácsának főtákará. Végül pedig a protestáns napok kulturális estjének programjába pillanthatunk bele. Megszólal: *Bölcskei Gusztáv* református püspök és *Mádl Ferenc* a Magyar Köztársaság elnöke. Fellép a Pécsi Református Kollégium Vegyeskara és a Fasori Evangélikus Gimnázium énekkara.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Zalányi Ferenc H. S. C., *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

55.) *Szibériai passió (59'50")*

A szellem órája (2001. április 11.)

Az 50-es évek egyházüldözését idézi fel az a néhány portré, amelyen keresztül nemcsak az embertelen kort, hanem a hitből fakadó helytállást is megismerjük a börtön, a kényszermunka a félreállítottság idején. Szereplők: *Sólymos Szilveszter* OSB bencés szerzetes, *Zsedényi Lilla* operaénekes ikonfestő (Zsedényi Béla lánya), *Kovács Bálint* református lelkész, a KIE egykori vezetője és *Böröcz Sándor* evangélikus lelkész, a *Kiáltás a mélyből* c. könyv szerzője. A portrékat kerekasztal beszélgetés követi, melynek témája: hogyan élték meg az egyházak az üldözést, a vezetők félreállítását, a besúgóhálózat kiépítését. A szakértők arról is tájékoztatnak: hol tart jelenleg a rendszerváltás előtti időszak kiértékelése a különböző felekezetek körében. A kort három történész értékeli: *Tőkéczi László* a református, *Zászkaliczkyné Mirák Katalin* az evangélikus és *Kiszely Gábor* a katolikus egyház szempontjából.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

56.) *Hetvenöt éves Pátkai Róbert angol evangélikus püspök – Istenfélelem megleléssel (26'28")*

Isten kezében (2005. október)

Pátkai Róbert Londonban élő evangélikus lelkész. 1956-ban a forradalomban való szerepvállalása miatt hagyta el Magyarországot. Idővel az angol evangélikus Egyháztanács elnöke lett. Ordinációs joggal, gyakorlatilag püspökként. Jelentős szerepet vállalt a nyugat-európai magyarság összefogásában. A Külföldön Élő Magyar Evangélikusok Lelkigondozói Munkaközösségének (KÉMELM) elnöke. A filmben londoni otthonában láthatjuk feleségével, valamint hazlátogatunk vele a Pest megyei Irsára, ahol az evangélikus gyülekezet egykori tagjai találkoznak segédlelkészükkel. *Pátkai Róbert* nemrég konferenciát szervezett Piliscsabán a Külföldi Magyar Szolgálattal kapcsolatban. Ma is aktív, szervezi a londoni megemlékezéseket, ébren tartva a múlt emlékezetét az ott élők szívében. A műsorban megszólal még *Határ Győző*, a szintén Londonban élő író, költő.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Pigniczky István, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

57.) *A gályarab prédikátorok emlékezete (59'45")*

A szellem órája (2001. március 14.)

Az ellenreformáció idején, az ún. gyászévtizedben (1671-1681) gályarabságra hurcolták azokat a protestáns prédikátorokat és tanítókat, szám szerint 41-et, akik nem voltak hajlandók hivatásukat feladni vagy áttérni a katolikus hitre. Az eseményekről *Fabiny Tibor* egyháztörténész és *Márkus Mihály* református püspök beszél. A műsorban *Rubold Ödön* részleteket olvas fel Kocsi Csörgő Bálint: *A kősziklán épült ház ostroma* c. művéből. A műsorban megszólal még *Szokolay Sándor* a *Kantáta a gályarabok emlékére* c. zenemű szerzője, *Szevik Imre* evangélikus püspök, *Tislér Géza* református főjegyző, *Smidéliusz Zoltán* evangélikus püspökhelyettes, *Seregély István* római katolikus érsek, *Frits de Ruyter*

de Wild (de Ruyter admirális leszármazottja) és *Bölcskei Gusztáv* református püspök. Kerekasztal beszélgetés keretében *Péter Katalin* tudományos tanácsadó (MTA Történettudományi Intézet), *Szögi László* történész (az ELTE Egyetemi Könyvtárának főigazgatója) és *Hafenscher Károly* ökumenikus tanácsadó (Magyarországi Evangélikus Egyház) értékeli a korszakot és annak egyházi vonatkozásait.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

58.) *A reformáció dalai (43'48")*

(2003.)

Dalok szólalnak meg *Gryllus Dániel* és *Gryllus Vilmos* Kossuth-díjas művészek előadásában. A lutheri reformáció egyik sajátossága volt, hogy az új hit énekeken, himnuszokon keresztül is terjedt. A felvételek különlegessége: az egyes énekek a hitújítás németországi, valamint a történelmi Magyarországhoz kötődő helyszínein hangoznak el: Wittenberg, Eisenach, Wartburg, Sopron, Pápa, Sárvár, Detrekő, Felsőőr, Dörgicse, Huszt, Debrecen, Kolozsvár és Torockószentgyörgy. A műsorban hallhatjuk: Batizi András: *Pünkösdi sequentia* 1546 - Jövel Szentlélek Úristen, Luther Márton: *Bűnösök hozzád kiáltunk* XVI. századi fordítás, Luther Márton: *Karácsonyra angyali szózat* XVII. századi feldolgozás - Mennyből jövök most hozzátok, Farkas András: *A zsidó és magyar nemzetről* 1538 - Jertek énekeljünk, Luther Márton: *Erős várunk nekünk az Isten* XLVI. zsoltár 1560 előtti feldolgozás, Paulus Speratus: *Eljött hozzánk az üdvösség* XX. századi feldolgozás, Sztárai Mihály: *XXIII. zsoltár* 1574, Sylvester János: *Dicséret a Krisztusnak feltámadásáról* 1552 - Krisztus ma feltámadott, Bornemisza Péter: *Énekecske gyermekek rengetésére* 1565 - Szenteltessék Uram az te szent neved, Szenci Molnár Albert: *XLII. zsoltár* 1606 - Mint a szép híves patakra, Én pediglen az Istennek házában, Bornemisza Péter: *Búcsúének* 1556 körül - Siralmas énnéköm, Méliusz Juhász Péter: *Mindnyájan örüljeteK hív keresztyének*, Szenci Molnár Albert: *XC. zsoltár* - Tebened bízunk eleitől fogva, Bogáti Fazakas Miklós: *XL. zsoltár Had után* 1583

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

59.) *A Gémes „egyházaspár” (28'41")*

Isten kezében (2002.)

A nemrég 75. születésnapját ünneplő *Gémes István* Stuttgartban élő evangélikus lelkész feleségével *Réz Katalinnal* együtt emlékszik vissza sok évtizedes szolgálatukra. Arra, hogyan lett magyar-francia-orosz szakos tanár helyett evangélikus lelkész, hogyan került Békéscsabáról Budapestre, majd Pécsre. Beszél arról is, hogyan lett részesévé akaratán kívül az '56-os forradalomnak, majd arról, hogyan döntötte el, hogy külföldre megy. Ajánlólevelet Ordass Lajostól kapott, hogy Brazíliába mehessen szolgálni, az ott töltött évek után hívták meg Németországba 1968-ban. Felesége Nógrád megyei születésű volt, a szülei a második világháború alatt döntöttek a kivándorlás mellett. Ausztriából Brazíliába

kerültek, ahol a magyar fiatalok számára szervezett cserkészmunkába kapcsolódott be. Fontosnak tartotta, hogy a cserkésztananyagot magyarságismerettel bővítsék, hiszen a külföldön élő magyarok nem kapnak annyi ismeretet hazájukról, mint az anyaországban élők. Cserkészvezetői munkáját Németországba kerülve is folytatta.

Szerkesztő-rendező: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	--------------	------

60.) Magyar evangélikusok Bécsben (26'10")

Isten kezében (2004. december)

Az 1956-os forradalom után, a menekültgondozásból nőtt ki a bécsi gyülekezeti élet. Évtizedeken át *Szépfausi István* volt a gyülekezet lelkésze, aki a magyar lelkigondozói szolgálatot vezette. Ő rendkívül intenzív kulturális munkát is végzett, elsősorban a Bornemisza Péter Társaságon belül. Bár a gyülekezet jogi megalakulására csak 2003. februárjában került sor, és az új presbitériumot 2004. december 5-én iktatták be, a gyülekezet a jövőbe néz, és azon fáradozik, hogy nem csak a már itt lakóknak, hanem az ideiglenesen itt tartózkodóknak és itt tanulóknak is igazi lelki otthonává válhasson. A gyülekezetet jelenleg *Solymár Mónika* bécsi magyar ösztöndíjas evangélikus lelkész gondozza. A műsorban megszólalnak még: *Szebik Imre* evangélikus püspök-elnök, *Kászoni Zoltán*, a „Másokért Együtt” újság szerkesztője, *Andorka Rudolf* gyülekezeti felügyelő, *Bartók Miklós*, a Bornemisza Péter Társaság elnöke, *Szaváné Kovács Ágnes* másodfelügyelő és *Hámos Árpád* presbiter, jegyző.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr-rendező:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

61.) Százötven éves a Károli Gáspár Református Egyetem (28'31")

(2005.)

A rendszerváltás után indult újra a patinás felsőoktatási intézmény. 2005. október 8-11. között jubileumi ünnepségek (istentisztelet és tudományos ülés) keretében emlékeztek meg az indulásról és az újrakezdésről. A műsorba megszólal *dr. Szűcs Ferenc*, a Károli Gáspár Református Egyetem rektora, *Tímár Gabriella*, a Biblia Múzeum munkatársa, *dr. Berecz Ágnes*, a Ráday Gyűjtemény igazgatója, *Suba Lajos*, a nagykőrösi Arany János Református Gimnázium és Diákotthon igazgatója, *Tókécs László* Királyhágó-melléki református püspök, *dr. Jan Peter Balkenende*, a Holland Királyság miniszterelnöke, *dr. G. Henk van de Graaf*, a Holland Biblia Társaság elnöke, *dr. Postma Ferenc* kutató professzor (Vrije Universiteit Amszterdam) és *dr. Kósa László* akadémikus, az ELTE Művelődéstörténet Tanszék vezetője. Részletet hallunk Draskóczy László *Károli kantátájából*, melyet a Református Egyetemen Egyesített Kórusa és a Debreceni filharmonikus Zenekar ad elő a Zeneakadémián.

Operatőr: Kovács Béla, Sibalin György, *szerkesztő-rendező:* Zsupos Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

62.) Új evangélikus templomok és találkozóközpontok a Balatonnál - Találkozások házai (26'12")

Isten kezében (2006. július)

Az ezredfordulón néhány balatonparti település gazdagodott újonnan épített templommal, vagy a kor követelményeinek megfelelő színvonalúan felújított intézménnyel. Ezeket mutatja be a műsor. Elsőként Balatonfüredre látogatunk. *Riczinger József* evangélikus lelkész (Balatonfüred-Dörgicse) és *Benczúr László* építész beszél az építkezés jelentőségéről a gyülekezet életében, illetve magáról a templomépületről, melynek oltárképét *Polgár Rózsa* textilművész alkotta, nyilatkozik még *Pethő Jenő* egyházgondnok. A révfülöpi Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ épületének történetéről, az építési munkálatokról *Krizsán András* építész beszél. Az épületegyüttesben zajló rendezvényekről *Némethné Nyögéri Julianna* igazgató ad tájékoztatást. Azt pedig, hogy milyen jó egy ilyen színvonalas helyen táboroztatni, *Sághy Kata* Ágfalva-Sopronbánfalvai evangélikus lelkésztől tudhatjuk meg. A szintén újonnan épült balatonboglári templomról *Nagy Tamás* építész, és *Aradi György* evangélikus lelkész beszél. A balatonszárszói Evangélikus Konferencia- és Missziói Otthont *Benczúr László* építész és *Végh Szabolcs* intézményvezető mutatja be.

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, rendező-operatőr: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

63.) Éneklő reformáció Németországban I. (30'02")

Semper reformanda (2001.)

A reformáció történetét áttekintő sorozat kilenc részben mutatja be azokat a nevezetes helyeket és személyeket, amelyek és akik jelentős szerepet játszottak a reformáció magyarországi terjedésében. A sorozat különlegessége, hogy mindezt a kor énekeinek segítségével teszi. Az első rész a németországi kezdeteket eleveníti fel. A szakértők, akik megszólalnak: *Fabiny Tibor* egyháztörténész, *Finta Gergely* orgonaművész, *Szentmártoni Szabó Géza* irodalomtörténész, *Kovács László Attila* rektor (Kolozsvár), *Bölcskei Gusztáv* református püspök. Elhangzik: *Batizi András: Pünkösdi sequentia 1546* (Jövel Szentlélek Úristen), *Luther Márton: Karácsonyra angyali szózat XVII. századi feldolgozás* (Mennyből jövök most hozzátok), *Luther Márton: Bűnösök hozzád kiáltunk*. Az énekeket *Gryllus Vilmos* és *Gryllus Dániel* adja elő.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, operatőr: Sibalin György, rendező: Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	-------------	-----	-------	-------	------

64.) Éneklő reformáció Németországban II. (30'04")

Semper reformanda (2001.)

A második rész Luther Márton egyetemi tanárrá válásától folytatja a reformáció eseményeinek feldolgozását, a reformáció dallamainak segítségével. Az események bemutatása egészen az Újszövetség német fordításának elkészültéig követi a reformátor

életét. A megszólaló szakértők: *Fekete Csaba* főkönyvtáros, *Fabiny Tibor* egyháztörténész, *Finta Gergely* orgonaművész. Elhangzik: Luther Márton: *Húsvéti dicséret* 1536 előtt (Krisztus az mi bűneinkért meghala), Farkas András: *A zsidó és a magyar nemzetről* 1538 (Jersze emlékezzünk), Luther Márton: *XLVI. zsoltár* 1560 előtti feldolgozás (Erős várunk nekünk az Isten). Az énekeket *Gryllus Vilmos* és *Gryllus Dániel* adja elő.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

65.) Éneklő reformáció Nyugat-Magyarországon III. (30'19")

Semper reformanda (2001.)

A harmadik részben megérkezünk Magyarország területére. A nyugat-magyarországi reformáció legjelentősebb helyei kerülnek bemutatásra: Sopron, Mosonmagyaróvár és Győr. Akik a településeket és a reformátorokat bemutatják: *Alpárné Szála Erzsébet* gyűjteményvezető, *Kiss Miklós* evangélikus lelkész, *Fekete Csaba* főkönyvtáros, *Lackner Pál* igazgató lelkész és *Ittész János* evangélikus püspök. Elhangzik: Paulus Speratus: *Eljött hozzánk az üdvösség* XX. századi feldolgozás, Dévai Bíró Mátyás: *az igaz hit által való idvezülésnek módjáról* 1545 előtt (Minden embernek illi ezt megtudni), Lövei Balázs: *Isten áldásának házára* 1696, (Isten áldásának háza). Az énekeket *Gryllus Vilmos* és *Gryllus Dániel* adja elő.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

66.) Éneklő reformáció Észak-Magyarországon IV. (30'20")

Semper reformanda (2001.)

A negyedik rész a történelmi Magyarország északi településeire vezet: Detrekő, Felsőőr és Dörgicse a reformáció szempontjából legjelentősebbek. Megszólalnak: *Fabiny Tibor* egyháztörténész, *özv. Gyenge Imréné*, *Fekete Károly* rektor (Debreceni Református Hittudományi Egyetem), *Fekete Csaba* főkönyvtáros (Debreceni Református Kollégium), *Komlói Péter* református esperes. Elhangzik: Bornemisza Péter: *Énekecske gyermekek renetésére* 1565 (Szenteltessék Uram a te szent neved), Szenczi Molnár Albert: *XLII. zsoltár* 1606 (Mint a szép híves patakra), Skarica Máté: *LII. zsoltár* 1591 (Dávid Dóég gonoszságát hogy látá). Az énekeket *Gryllus Vilmos* és *Gryllus Dániel* adja elő.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

67.) Éneklő reformáció a török hódoltság területén V. (30'03")

Semper reformanda (2001.)

Az ötödik rész az egykori hódoltsági területre látogat el: Buda, Ráckeve, Laskó a

legnevezetesebb a reformáció szempontjából. A kor eseményeiről és reformátorairól beszél: *Fabiny Tibor* egyháztörténész, *Csepregi Zoltán* egyháztörténész, *Komlói Péter* református esperes és *Csáti Szabó Lajos* református esperes. Elhangzik: *Palatics György: A keresztyén rabok könyörgésének formája* 1570 (Uram benned még az én reménységem), *Luther Márton: XLVI. zsoltár* 1527 (Erős várunk nekünk az Isten), *Szegedi Kis István: A török rabságból való kiszabadulásért hálaadás* 1563 (Hálát adok neked Úristen), *Sztáray Mihály: Az poenitertiáról és hitről* XVI. század (Mennyi sokat szól az Isten embernek). Az énekeket *Gryllus Vilmos* és *Gryllus Dániel* adja elő.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

68.) Éneklő reformáció a Dunántúlon VI. (30'12")

Semper reformanda (2001.)

A hatodik rész a Dunántúl legjelentősebb reformációi központjait mutatja be: Pápát és Sárvárt. Megszólalnak: *Koczor György* evangélikus lelkész, *Szentmártoni Szabó Géza* irodalomtörténész, *Hudi József* történész, főlevéltáros, *Korsós Bálint*, a Református Kollégium igazgatóhelyettese és *Gyarmati István* espereshelyettes, evangélikus lelkész. Elhangzik: *Sztáray Mihály: XXIII. zsoltár* 1574 (Szent Dávid próféta éneklő könyvének), *Sylvester János: Dicséret a Krisztusnak feltámadásáról* 1552 (Krisztus ma feltámadott), *Magyari István: Krisztus király, ember s Isten...* 1574. Az énekeket *Gryllus Vilmos* és *Gryllus Dániel* adja elő.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

69.) Éneklő reformáció a Felvidéken VII. (29'54")

Semper reformanda (2001.)

A hetedik részben a Felvidék nevezetes reformációi helyeit ismerhetjük meg: Kassa, Bártfa, Zólyom. Akik bemutatják őket: *Oremus Zoltán* református lelkész, *Finta Gergely* orgonaművész egyházenész, *Jan Mišák* evangélikus esperes, *Fabiny Tibor* egyháztörténész és *Szentmártoni Szabó Géza* irodalomtörténész. Elhangzik: *Sziráki Balázs: Házásének* 1550 (Seregöknek Ura és erős Istene), ismeretlen szerző: *Prédikáció utáni dicséret* Bártfai énekeskönyv, 1593 (Áldott légy Úristen az magas mennyben), *Balassi Bálint: ...Kiben bűne bocsánatért könyörgött akkor, hogy házasodni szándékozott*, 1584 (Bocsásd meg Úristen). Az énekeket *Gryllus Vilmos* és *Gryllus Dániel* adja elő.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

70.) Éneklő reformáció Kelet-Magyarországon VIII. (30'17")

Semper reformanda (2001.)

Huszt, Tállya, Sárospatak Kelet-Magyarország reformációi központjai. Ezeket a helyeket mutatja be a sorozat nyolcadik része. Megszólalnak: *Csepregi Zoltán* egyháztörténész, *Veczán Pál* evangélikus esperes, *Finta Gergely* orgonaművész és *Dienes Dénes* egyháztörténész. Elhangzik: Bornemisza Péter: *Búcsúének* 1556 körül (Siralmas énnéköm...), Szkhárosi Horváth András: *Vigasztaló ének* 1549 (Semmit ne bánkódjál Krisztus szent serege), Dobai András: *Az utolsó ítéletről* (Mikoron az óra immáron bételék). Az énekeket *Gryllus Vilmos* és *Gryllus Dániel* adja elő.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

71.) Éneklő reformáció Partiumban és Erdélyben IX. (30'20")

Semper reformanda (2001.)

A reformációról szóló sorozat kilencedik, egyben befejező része a Partium és Erdély vidékére vezet és mutatja be ezeknek a területeknek a reformáció idején központi jelentőségű településeit: Debrecent, Kolozsvárt és Torockót. Akik bemutatják e helyeket és reformátoraikat: *Fekete Csaba* főkönyvtáros, a Nagykönyvtár tudományos munkatársa, *Bölcskei Gusztáv* református püspök, *Fekete Károly* a Debreceni Református Hittudományi Egyetem rektora, *Kovács László Attila* a kolozsvári Protestáns Teológia rektora, *Ferencz Gábor* unitárius lelkész és *Szentmártoni Szabó Géza* irodalomtörténész. Elhangzik: Méliusz Juhász Péter: *Mindnyájan örüljünk hív keresztyének...*, Szenczi Molnár Albert: *XC. zsoltár* (Tebenned biztunk eleitől fogva), Bogáti Fazakas Miklós: *XL. zsoltár Had után* 1583 (Hívek az Istent velem dicsérjétek). Az énekeket *Gryllus Vilmos* és *Gryllus Dániel* adja elő.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

72.) Evangélikus istentisztelet a fásori templomban (46'50")

(1996. március 3.)

Böjt második vasárnapján ígét hirdet: *Szirmai Zoltán* esperes. A liturgiában részt vesz: *dr. Muntagné Andorné* és *Nagy Zoltán* lelkészek, valamint *Brózik Dóra* a gyülekezet ifjúsági csoportjának tagja. Orgonál: *Gálos Miklós* kántor, közreműködik a Resinarius kórus. Kezdőének: 382. 1-3. vsz., 3. liturgia, oltár előtti ige: Mt 21,28-32. Sermisy: Jöjj fáradt szív, főének: 438. 1-2. vsz. Az ige hirdetés alapigéje: Ef 6,10-18.a. G. Neuma: Ki dolgát mind az Úrra hagyja.

Szerkesztő: Lehoczky László, *vezető operatőr:* Czabarka Péter, *rendező:* Nagy Katalin

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

73.) Evangélikus istentisztelet a Deák téri templomból (1'00'58")

(1996. december 8.)

Ádvent első vasárnapján ígét hirdet *dr. Harmati Béla*, a Déli Evangélikus Egyházkerület püspöke. Közreműködnek: Lutheránia énekkar, *Horváth Mária* énekművész. Csellón játszik *Gombos Imola*, orgonál *Trajtler Gábor* orgonaművész, vezényel *Kamp Salamon*. Kezdőének: 140., 1. liturgia, oltár előtti ige: Lk 3,1-6., főének: 131., az igehirdetés alapigéje: Jel 2,1-5., záróének: 146., Himnusz.

Szerkesztő: Lehoczky László, vezető operatőr: Czabarka Péter, rendező: Nagy Katalin

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	------------	-------	-------	------

74.) *Evangélikus istentisztelet Farádról (1'00'38")*

(1997. április 6.)

A templom felújításáért való hálaadó istentiszteleten, a Húsvét utáni első vasárnapon ígét hirdet: *D. Szebik Imre* püspök. A liturgiában közreműködik *Jankovits Béla*, a Győr-Moson-Soproni egyházmegye esperese és *Szűcs Kálmán* farádi evangélikus lelkész. Az istentiszteleten közreműködik Farád község vegyeskara (vezényel: *Horváth Győző*) és a soproni kamaraegyüttes (vezényel: *Takács Andrea*), orgonál: *Szűcs Péter*. Kezdőének: 254., 5. liturgia, oltár előtti ige: Jn 20,19-29., főének: 223. Az igehirdetés alapigéje: 1Jn 5,1-4. A vegyeskar a 388. és a 273. ének feldolgozását énekli. Záróének: 293.

Szerkesztő-műsorvezető: Lehoczky László, vezető operatőr: Czabarka Péter, rendező: Nagy Katalin

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	---------------	------	------	------------	-------	-------	------

75.) *Evangélikus istentisztelet a budavári templomból (1'02'00")*

(1998. március 22.)

Böjt negyedik vasárnapján ígét hirdet: *Balicza Iván* igazgató lelkész, a liturgiában közreműködik *ifj. Hafenscher Károly* lelkész. Orgonál *Peskó György* orgonaművész a gyülekezet kántora, közreműködik a gyülekezet Schütz kórusa *Csorba István* vezetésével (Csorba István: *Öröm van nálad* – EÉ. 364. ének feldolgozását adják elő). Kezdőének: 275., 3. liturgia, oltár előtti ige: Rm 5,1-10., főének: 336., az igehirdetés alapigéje: Jn 6,1-15., záróének: 312. Az istentisztelet úrvacsorával végződik.

Szerkesztő-műsorvezető: Lehoczky László, vezető operatőr: Czabarka Péter, rendező: Nagy Katalin

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	------------	-------	-------	------

76.) *Evangélikus istentisztelet a kőbányai templomból (58'32")*

(1999. február 21.)

Böjt első vasárnapján ígét hirdet: *dr. Fabiny Tamás* a gyülekezet parókus lelkésze. A liturgiában közreműködnek *Kinczler Irén* és *Bolla Árpád* lelkészek, és a gyülekezet hittanosai. Orgonál: *Herbert Wulf* orgonaművész, kürtön játszik: *Jánosi Péter* (Mozart: D-dúr kürtverseny Allegro). Szolgál a Fóti Kántorképző Intézet Mandák kórusa *dr. Balás*

István vezetésével (Palestrina: *Domine quando veneris*, *Vulpius*: A Bárány hordja csendesen..., Lotti: *Crucifixus*, Gárdonyi Zsolt: *Nagy hálát adjunk*). A hirdetések *Kinczler Gyula* olvassa fel. Kezdőének: 431., 4. liturgia, oltár előtti ige: 1Jn 4,9-12., elhangzik a szeretet himnuszának parafrázisa, főének: 198. Az igehirdetés alapigéje: Lk 9,51-56., záróének: 293.

Szerkesztő: Lehoczky László, vezető operatőr: Czabarka Péter, rendező: Nagy Katalin

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	------------	-------	-------	------

77.) *Evangélikus istentisztelet a soproni templomból (1'05'04")*

(1999.)

A soproni öregdiákok találkozójának ünnepi istentiszteletén igét hirdet *dr. Vladár Gábor* soproni református lelkész, a Pápai Református Teológiai Akadémia dékánja (2Móz19,3-8.), *dr. Várszegi Asztrik* OSB pannonhalmi főapát (Jn 4,39-42.), és *D. Szebik Imre* az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke (1Jn 4,16-21.). Az igehirdetések között és után a Líceum vegyeskara szolgál: *Szokolay Sándor: Rondellus Deo Gratias Manifestans*, *Halmos László: Minden földek Istent dicsérvétek*, *Szokolay Sándor: Apostoli üzenet a hívőknek*. Kezdőének: 52., 7. liturgia. A liturgiában közreműködik *Zügn Tamás* evangélikus lelkész (Sopron) és *Solymár Mónika* a Berzsenyi Dániel Evangélikus Líceum hitoktató lelkésze (Sopron). Oltár előtti ige: Lk 16,19-31. Főének: 446. A záró imádságban az igehirdetők mellett részt vesz: *Sümeghy József* ny. evangélikus lelkész, *dr. Lampérth Gyula* a soproni Berzsenyi Dániel Evangélikus Líceum igazgatója, és *Gabnai Sándor* evangélikus segédlelkész (Sopron). Elhangzik a Himnusz. Záróének: 379.

Szerkesztő: Lehoczky László, vezető operatőr: Czabarka Péter, rendező: Nagy Katalin

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	------	------	------------	-------	-------	------

78.) *Evangélikus istentisztelet a fasori templomból (58'58")*

(2001. január 14.)

Vízkereszt utáni második vasárnap igét hirdet *Szirmai Zoltán* esperes. A liturgiában részt vesznek *dr. Muntag Androrné* és *Kézdy Péter*. Közreműködik a Fasori Gimnázium kamarakórusa és kamarazenekara *Nováky Andrea* vezetésével, szólót énekel: *Kohnya Dorottya* (Buxtehude: *Jesu meine Freude*), orgonál: *Gálos Miklós*. Kezdőének: 344., 1. liturgia, oltár előtti ige: Lk 9,51-56., Gárdonyi Zoltán: *Prelúdium* – korál előjáték, főének: 441., az igehirdetés alapigéje: Zsid 13,20-21., igehirdetés utáni ének: 453., záróének: 291., Johann Sebastian Bach: *E-moll fűga*.

Szerkesztő-műsorvezető: Lehoczky László, vezető operatőr: Horváth Adrienne H.S.C., rendező: Nagy Katalin

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	------------	-------	-------	------

79.) Evangélikus istentisztelet Nagytarcsáról (59'35")

(2001. október 14.)

Szentháromság utáni 18. vasárnap igét hirdet *Smidéliusz Gábor*. A liturgiai szolgálatot *Szabó Szilárd* lelkészjelölt végzi. Közreműködik a gyülekezet Jubilate kórusa *Bálint József* vezetésével (Gumpelzhaimer: *Mit Istenem kíván: legyen*). Kezdőének. 275., 10. liturgia, oltár előtti ige: Mt 22,34-46., főének: 471., az igehirdetés alapigéje: 1Jn 3,18-24., elhangzik: Telemann: *F-dúr szonáta* (Largo tétel), szolgál a gyülekezet énekkara *Vikol Kálmán* vezetésével, záróének: 48.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, *vezető operatőr:* Horváth Adrienne H.S.C., *rendező:* Horváth Tamás H.S.D.

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	------------	-------	-------	------

80.) Evangélikus istentisztelet a budahegyvidéki templomból (59'49")

(2002. május)

Igét hirdet *dr. Szabó Lajos*, az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora. A liturgiában közreműködik *Szabóné Mátrai Marianna* és *Bácskai Károly* lelkészek, és a gyülekezet tagjai. Trombitál: *Szalóki Zoltán*, Orgonál: *Győri Noémi*, fuvolázik: *Budaker Dóra*. Kezdőének: 371., 7. liturgia, oltár előtti ige: Ézs 49,8-10., (felolvassa: *dr. Vida Zoltán*), főének: 244., az igehirdetés alapigéje: Jn 4,5-15. (felolvassa: *dr. Halász Károly*), elhangzik: J. S. Bach: *C-dúr fuvolaszonáta 3. tétel*, majd az igehirdetés után: J. S. Bach: *C-dúr fuvolaszonáta 2. tétel*. Gyülekezeti ének: 319., 11. liturgia, záróének: 69.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, *vezető operatőr-rendező:* Horváth Tamás H.S.D.

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	------------	-------	-------	------

81.) Evangélikus istentisztelet a fűrészezei templomból (Hosszúfalu/Hétfalu - Barcaság) (1'00'39")

(2004)

Igét hirdet *Kajcsa László*. Közreműködik a gyülekezet énekkara *Kovács Klára Ildikó* vezetésével. Orgonál: *Kajcsa Tünde* kántor. Az istentiszteleten az Erdélyi Evangélikus Énekeskönyv énekei hangzanak el: 546., 346., 214., 522., 561., 25., levélbeli ige: Rm 6,3-8. (felolvassa: *Sára Lukács Csilla*), evangéliumi ige: Mt 28,16-20. (felolvassa: *Jani Tímea Tünde*). Az igehirdetés alapigéje: Rm 6,3-8. Az istentiszteleten sor kerül az idősek köszöntésére: *Dicsőség néked Istenünk és Mondjatok dicséretet* (énekkar), az énekek között elhangzik: Túrmezei Erzsébet: *A legnagyobb művészet* (elmondja: *Pajor Hajnalka*).

Szerkesztő: Fabiny Tamás, *vezető operatőr:* Sára Balázs, *rendező:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	------------	-------	-------	------

82.) Evangélikus istentisztelet Csömörről (1'00'45")

(2006. június 18.)

Szentháromság utáni első vasárnap igét hirdet *Solymár Péter* lelkész. Közreműködik a gyülekezet énekkara: Vox Animi Kórus, valamint hegedűn: *Ráduly Ildikó*, fuvolán: *Nahalka Judit* (Cantate Domini és Örvendj világ, az Úr eljött), orgonál: *Papp Gyula*. Kezdőének: 253., 7. liturgia, oltár előtti ige: 1Jn 4,16-21., főének: 436., az igehirdetés alapigéje: Lk 16,19-31. Mindörökké hú az Úr (énekli a gyülekezet ifjúsága), záróének: 462.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, vezető operatőr: Sára Balázs, rendező: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	------------	-------	-------	------

83.) Kelenföldi istentisztelet (Tamás Mise) (1'01'40")

(2006. február 5.)

Igét hirdet: *Cselovszky Ferenc*. A liturgiában részt vesz: *dr. Korányi András*. Szolgálattelvők: *Tamásy Tamásné, Blázy Árpád, D. Szebik Imre* püspök, *Horváth-Hegyi Olivér, Lénárt Viktor, Balicza Iván, Joób Máté, Smidéliusz Gábor, Barthel-Rúza Zsolt, Balicza Gábor, Balicza Klára, Balicza Máté, Bálint Ágnes, Darvas Anikó* és a budapesti ifjúsági körök önkéntesei. Bevezető ének: Indulj szép égi szekér, elhangzik Ady Endre: *Istenhez hanyatló árnyék* c. verse, ószövetségi ige: Ézs 40,29-31., újszövetségi ige: Lk 6,17-19., főének: Ajtódnál valaki megáll, az igehirdetés alapigéje: Ef 3,14-16. Orgonál: *Németh Csaba*, énekek: Ne félj, ne aggódj, Bizakodjatok jó az Úr. A Tamás mise mibenlétéről *Fabiny Tamás* beszél. Ének: Uram, kérlek, gyere el hozzám, záróének: Örvendjete, vigadjatok. Házigazda: *Kosztra Gábor*.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, vezető operatőr: Sára Balázs, rendező: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	------------	-------	-------	------

84.) Akit háromszor szólított meg Jézus I. (Túróczy Zoltán) (26'19")

(2004. február)

Az egyháztörténelemben szinte egyedülálló módon háromszor választották meg, majd háromszor állították félre Túróczy Zoltán püspököt. Előbb 1939-től Nyíregyháza székhellyel a Tiszai, majd 1948-tól Győr székhellyel a Dunántúli egyházkerület püspöke volt. Az 1956-os forradalom sodrában pedig – budavári székhellyel – az Északi egyházkerület választotta meg főpásztorául. Az evangélizáció és a finn-magyar kapcsolatok kiemelkedő munkásának életét és munkásságát történészek, kortársak és családtagok idézik fel. Az első rész születésétől az első pertörlésig eleveníti fel Túróczy Zoltán életét. Közreműködik: *dr. Fabiny Tibor* egyháztörténész, *dr. Manninger Jenő* ny. baleseti sebész, *Tekus Ottó* ny. evangélikus lelkész, *Manninger Jenőné Túróczy Erzsébet*, *Hadar Ilona* ny. közjegyző, *Mirák Katalin* történész, *Ittész András* egyetemi adjunktus.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, operatőr: Sibalin György, rendező: Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	-------------	-----	-------	-------	------

85.) *Akit háromszor szólított meg Jézus II. (Túróczy Zoltán) (26'28")*

Isten kezében (2004. március)

1948-ban Túróczy Zoltán pertörlése szinte egy időben történt az egyházi iskolák államosításával. Az államosítást rögzítő egyezményben sikerült kedvező engedményeket rögzíttetnie, amit azonban később az államvezetés figyelmen kívül hagyott. A következő év nyarán az Állami Egyházügyi Hivatal sürgetésére megkezdődött megfigyelése. 1952 februárjában, amikor az államvezetés a négy egyházkerületet átalakította, Túróczy lemondott, és Nagygeresdre vonult vissza. Minden vasárnapra készített igehirdetést, amelyet egyrészt családjának juttatott el, másrészt magnószalagon rögzített (így ma számunkra is elérhető!). Az újabb fordulat 1956-ban következett be, amikor rehabilitálták, és 1957 februárjában ismét püspökké iktatták be. 1957 novemberében az állam ismét döntést hozott: visszamenőleg nem fogadta el Dezséry László lemondását, így Túróczynak távozni kellett. Ő ezt elfogadta, és jogfenntartással elhagyta a hivatalt.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	-------------	-----	-------	-------	------

86.) *Szolgálat a határon túl. Az ipolyszakállosi evangélikus szórványgyülekezet templomának újjászentelése (26'20")*

Isten kezében (2006. május)

Ipolyszakállos kicsi magyar falu az Ipoly szlovákiai oldalán. Évtizedek óta nincs magyar lelkésze, ezért a határ innenső oldaláról *Lajtos János* nagybörzsönyi evangélikus lelkész vállalta el a lelkészi szolgálatot, amely talán hozzájárul a két településen lakók egymáshoz való közeledéséhez is. Közreműködik *Gasparik Kálmán* polgármester (Ipolyszakállos), *Baka Emma* (Ipolyszakállos), *Tuhársky Ilona* egyházgondnok (Ipolyszakállos), *Apa Vilmos* kántor (Ipolyszakállos), *Srna Zoltán* egyházfelügyelő (Szász), *Dobisz Márta* evangélikus lelkész, *Hana Seveckova* evangélikus lelkész (Ipolyság), *Ivan Osusky* szlovák püspök (Szlovákiai Evangélikus Egyház Nyugati Egyházkerület). Igét hirdet: *Fabiny Tamás* püspök (Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerület).

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, *operatőr:* Czétényi Csilla, *rendező-operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	-------------	-----	-------	-------	------

87.) *„Neki növekednie kell, nekem pedig kisebbé lennem” Fabiny Tamás az új evangélikus püspök (26'10")*

Isten kezében (2006. május)

2006. március 25-én iktatták be az Északi Evangélikus Egyházkerület új püspökét. A film az új egyházi vezető portréját mutatja be. Ebből megismerhetjük, hogyan vezetett életútja

az újságírói pálya helyett a teológiára, onnan a vidéki, később egy fővárosi gyülekezetbe, majd oktatóként vissza a teológiára, végül a legmagasabb egyházi tisztség betöltéséhez. Megtudhatjuk azt is, milyen feladatot vállalt korábban a Duna Televíziónál, és láthatjuk őt családapaként családjá körében is. A műsorban megszólal *Szebik Imre* nyugalmazott püspök, *Benczúr László* egyházkerületi felügyelő, *Ittész János* evangélikus püspök-elnök, *Fabiny Tamás* evangélikus püspök (Északi Egyházkerület), *dr. Fabiny Tibor* nyugalmazott teológiai professzor (a püspök édesapja), *dr. Fabiny Tiborné* (a püspök édesanyja), *Fabiny Katalin* (a püspök felesége).

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, *operatőr:* Pigniczki István, *rendező:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

88.) *Magyar protestánsok Észtországban (26'00")*

Isten kezében (2005. augusztus)

A filmből az észtországi Tallinban élő magyar protestáns gyülekezet küzdelmes múltja és sokszínű jelene ismerhető meg. A hívek többsége még a Szovjetunió idején az észt Tartuban végzett egyetemi tanulmányai céljából került Kárpátaljáról erre a vidékre. Nagy öröm volt számukra, amikor 1988 decemberében először szólalt meg Isten igéje magyarul a szószékről (archív felvételen Asszonyi István nyugalmazott lelkipásztor látható). A film forgatásának idején a Nyugat-Európai Protestáns Gyülekezetek Szövetségének küldötteit látták vendégül. Közreműködik: *Berecki Urmas* igazgató (Észtországi Magyar Intézet), *Bán István* gyülekezeti gondnok, állatorvos, *Talur Katalin* gyülekezeti tag, programozó matematikus, *Löhusz Edit* presbiter, *Szirkó Éva* gyülekezeti tag családorvos, *Lakatos Sándor* Petőfi Sándor: *Magyar vagyok* c. versét szavalja. Megszólal még *Molnár-Veres Pál*, a gyülekezetet jelenleg gondozó lelkipásztor Svédországból.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *rendező-operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

89.) *„Tenyerembe véstelek” Pillanatképek a VI. Szélrózsa Találkozóról (25'54")*

Isten kezében (2006. július)

Tíz éves évfordulójához érkezett a Szélrózsa találkozó, melyet idén hatodik alkalommal rendeztek meg a szervezők Váralja, Bodajk, Debrecen, Kismaros, Tata után most Szolnokon a Tisza-ligetben. A szervezők vallanak a találkozó kezdeteiről, céljairól, programjairól, az evangélikus egyházban elfoglalt helyéről, szerepéről. Megszólalnak a szervezők: *Gáncs Péter* evangélikus püspök, *Cserhádi Sándor* evangélikus lelkész, *Kodácsy-Simon Eszter* doktorandusz, *Györe Dániel* Mevisz-elnök, *Molnárné Nemesvári Rita*. Megszólalnak magyar résztvevők: *Tóth Attila Máté* (Szeged), *Trincsi Andrea* (Monor), *Jávorszki Tímea* (Monor), *Kovács Flóra* (Budapest), *Káplár Tamás* (Budapest), *Zavicsa József Lóránt* (Krizba, Brassó megye), *Antal Annamária* (Barcaújfalu, Brassó megye), *Bánós Zoltán* (Kőszeg). És megszólalnak azok a külföldi résztvevők is, akiket a nyelvi korlátok sem tudtak megakadályozni abban, hogy részt vegyenek a találkozón: *Jonas Wegener* (Németország), *Lisa Betz* (Németország), *Wolfgang Nautscher*

(Németország), *Hanna Schneider* (Németország), *Robert Dobistean* (Temesvár), *Corina Borbea* (Temesvár), *Stefan Mihai Moldovan* (Temesvár).

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, *operatőr-rendező:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	-------------

90.) *Az evangélikus konfirmáció. Híd két szentség között (26'04")*

Isten kezében (2006. április)

Mit is jelent valójában a konfirmáció az evangélikus egyházban? Tényleg csak a bérmálás szentségének pótlása? Vagy több annál? Honnan ered egyáltalán? Ezekre a kérdésekre próbál választ találni a műsor, miközben bemutatja a konfirmáció szokásának eredetét, változásait, tananyagát, az ünnepi istentisztelet részeit. A műsor arról is tájékoztat, hány éves korban került sor a konfirmációra és arról is, hogy milyen ruhát viseltek azok, akik konfirmáltak. A műsorban megszólalnak: *Bogdányi Mária* evangélikus lelkész (Felpéc), *Csete Boglárka*, *Horváth János*, *Pernyész Lilla* konfirmandusok, *Pernyész Endre* az egyházközség leköszönő felügyelője, *Horváth Attiláné* az egyházközség hivatalba lépő felügyelője, *Csepregi Zoltán* egyháztörténész, teológiai tanár, *Kertész Botond* levéltáros, *Voigt Vilmos* néprajzkutató, egyetemi tanár és *Veres Emese-Gyögyvér* néprajzkutató. A műsor részleteket mutat be a felpéci és az apácai (Brassó megye) konfirmációi istentiszteletekből.

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, *operatőr-rendező:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	-------------	-----	-------	-------	------

91.) *450 éves a magyar evangélikus lelkészképzés (26'22")*

Isten kezében (2005. július)

A műsorban a magyarországi evangélikus lelkészképzés múltjáról és jelenéről látható összeállítás. A kezdetekről *Fabiny Tibor* ny. teológiai professzor, a század eseményeiről pedig *Nagy Gyula* ny. püspök teológiai professzor beszél. Megtudhatjuk, hogyan került a teológiai oktatás Sopronból Budapestre, hogyan kapott helyet a főváros különböző részein, majd hogyan foglalta el jelenlegi helyét a Bosnyák tér szívében. Bepillantást nyerhetünk a hallgatók mindennapjaiba is, amelyben a tanulás mellett megvan az ideje a kikapcsolódásnak is. Megszólalnak még: *Szabó Lajos* rektor, a hallgatók közül: *Hasza Mónika*, *Nagy Gábor*, *Tóth Károly István*, *Szabóné Mátrai Marianna* a Gyakorlati Intézet vezetője, *Hulej Enikő* lelkészjelölt, *Johann Gyula* az egyetem lelkésze, *Bedecs András* és *Jorsits Attila* hallgatók, *Bódi Emese* egyetemi oktató, *Baczkó Máté* hittanár szakos hallgató. A tanévzáró ünnepségen ígét hirdet: *Fabiny Tamás* egyetemi docens.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Czétényi Csilla, *Mencseli Tibor*, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

92.) Járosi Andor, a kolozsvári Wallenberg (27'04"')

Isten kezében (2005. november)

Hatvan évvel ezelőtt, 1944. december 26-án egy magnytogorszki lágerban pusztult el Járosi Andor evangélikus lelkész, teológiai magántanár. Még 1935-ben meghívták Sopronba, hogy a Teológián előadást tartson. Olyan nagy hatással volt Benczúr Lászlóra és Koren Emilre, hogy ők ketten kérvényezték: hadd hallgassák őt egy fél éven keresztül Kolozsváron. Kolozsvári működése során nagy hatást gyakorolt egyebek mellett Reményik Sándor költőre is, majd a német megszállás során sok üldözött zsidó életét mentette meg. A műsor családtagok és kortársak beszámolója, valamint korabeli dokumentumok segítségével mutatja be a mártír lelkész életét és művét. Megszólalnak: *Antal Sándorné Járosi Margit* (Járosi Andor leánya), *Benczúr László* ny. evangélikus lelkész, *Kiss Béla Andor* evangélikus lelkész, *Járosi Margit* és *Berényiné Járosi Kati* (Járosi Andor unokahúgai) és *Komlós Gyuláné Kádár Annamária* (a kislány, aki Járosi Andoréknál lakott).

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Czétényi Csilla, Pigniczki István, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	--------------	------

93.) József Attila istenes versei (25'53"')

Isten kezében (2005.)

József Attila személyéről, rendkívüli érzékenységről, a transzcendens felé való nyitottságáról, s azt versbe foglaló rendkívüli tehetségéről és szenvedéséről beszélnek a műsorban megszólalók. Arról, hogyan némult el a vallásos gondolkodás a pártba való belépéskor, hogyan szólalt meg újra a párttal való kapcsolat megszűnése után, s hogyan kísérelték meg elhallgattatni büntudatát az orvosok, akik arra próbálták rávenni: felejtse el Istent, s akkor megszabadul a gyötrődéstől. Megtudhatjuk azt is, miért gondolták annak idején némelyek, hogy a finn himnuszt fordította le, amikor egy pályázatra elkészítette a 46. zsoltár fordítását. A műsorban *Galkó Balázs* előadásában szólalnak meg a következő versek: Csöndes estéli zsoltár, Istenem, A kutya, Nem emel fel, Majd... Megszólalnak: *Tverdota György* esztéta irodalomtörténész, *Jelenits István* piarista szerzetestanár, *Gyurkovics Tibor* író, *Kovács Imre* evangélikus lelkész.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Czétényi Csilla, Mencseli Tibor, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	-------------	-----	--------------	-------	------

94.) Magyar Evangélikus Konferencia (MAEK) – Orosháza (26'43"')

Isten kezében (2006. október)

Miután 2001-ben megalakult a Magyar Evangélikus Tanácskozó Testület, az aláírók jónak látták, ha ezt a kezdeményezést a bíróság által is bejegyzett szervezet formájában folytatnák. Így jött létre a Magyar Evangélikus Konferencia (MAEK), mely fóruma kíván

lenni a világ bármely helyén található magyar evangélikus közösségeknek. Első találkozásukat Orosházán tartották 2006. október 13-14-én. A műsorban megszólalnak, illetve nyilatkoznak: *Ittész János* evangélikus elnök-püspök, *Szili Katalin* a Magyar Országgyűlés elnöke, *Zászkaliczky Pál* ny. evangélikus lelkész, a MAEK titkára, *Joób Olivér* ny. evangélikus lelkész (Zürich), a Nyugat-Európai Protestáns Gyülekezetek Szövetségének alapító tagja, *Jordáky Béla* evangélikus felügyelő (Stockholm). *Mesmer Ottó* evangélikus lelkész (Örisziget–Ausztria), *Kajcsa László* evangélikus lelkész (Fűrészmező–Erdély), *Adorjáni Dezső Zoltán* evangélikus püspök (Kolozsvár), *Fabiny Tamás* evangélikus püspök, *Pröhle Gergely* evangélikus országos felügyelő, a MAEK elnöke, *Srna Zoltán* evangélikus felügyelő (Százd–Felvidék). *Gémes Pál* evangélikus lelkész (Weil der Stadt–Németország), *Pátkai Róbert* ny. evangélikus püspök (London), *Rácz Zsuzsanna* Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia (Cleveland), *Gémes István* ny. evangélikus lelkész (Stuttgart).

Szerkesztő-rendező: Fabiny Tamás, *operatőr:* Marossá Géza, *rendező:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	-------------

95.) *Egy hiteles hang - Novotny Zoltán sportriporter és presbiter (26'14")*

Isten kezében (2006. január)

A portréműsor *Novotny Zoltánt*, a Magyar Rádió munkatársát a Protestáns Újságírók Szövetségének elnökét, a Deák téri evangélikus egyházközség presbiterét mutatja be. *Novotny Zoltán* tíz olimpián számtalan magyar sportoló sikerét közvetítette, amellet sok-sok rádiós és televíziós műsorban szerepelt. A Duna Televízió összeállítása az újságíró kevésbé ismert arcát is bemutatja: hogyan maradt életben csodálatos körülmények között ötévesen Budapest bombázásakor, miért határozta el, hogy rádióriporter lesz, hogyan került egy „véletlen” folytán a televízióhoz, s lett huszonhét évre tévéhíradós bemondó. Beszél arról is, hogy édesanyjától tanulta, hinni kell az emberekben, és azt is, hogyan lehet olvasni a Bibliát. Őszintén vall arról is, hogy feleségével nem csak polgári esküvőjük volt, és arról is, miért érezte fontosnak az idő múlásával, hogy visszatérjen gyülekezeti „gyökereihez”.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Marossá Géza, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

96.) *„Hívásod van” IV. Szélrózsa találkozó 1. rész (28'27")*

Isten kezében (2002. augusztus)

Váralja, Bodajk, Debrecen után Kismaroson került sor a következő Szélrózsa találkozóra. A műsor segítségével belekóstolhatunk a találkozó hangulatába, sokszínű programjaiba: áhítatok, fórumbeszélgetések, zenei programok, illetve „látókörtágítás” a MEVISZ önkéntesei segítségével: próbáld ki, milyen kerekesszékből szemlélni a világot! Megszólalnak: *Nagy Zoltán* evangélikus lelkész, *Detre János* evangélikus lelkész, *Ittész János* evangélikus püspök, *Lénárt Viktor* evangélikus egyetemi lelkész, *Popper Péter* pszichológus, *Ördög Endre* evangélikus lelkész, *Süller Zsolt* evangélikus segédlelkész, a

MEVISZ elnöke. *Csepregi Anikó* főiskolai hallgató, *Révász Katalin*, *Bence Orsolya*, *Iker Borbála*, *Németh Nóra*, *Lupták György* evangélikus lelkész, *Csepregi András* evangélikus lelkész, *Cserhádi Sándor* evangélikus lelkész, *Hankiss Elemér* szociológus, valamint a zenészek: My Friends együttes, Bolyki Brothers, Ghymes együttes.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Pigniczki István, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	-------------

97.) „Hívásod van” IV. Szélrózsa találkozó 2. rész (27’49”)

Isten kezében (2002. szeptember)

Még több program, még több lehetőség határokon belül és kívül. Hogyan látják a találkozót a szervezők, és hogyan látják a résztvevők (akiknek a száma több mint ezerhatszáz). Megszólalnak a szervezők: (Buday)Barnabás evangélikus lelkész, ifjúsági referens, (Mosonyi)Sándor tábori biztonsági őr, (Csoszánszky)Márta teológushallgató, *Zsíros András*, a Cipő Magazin főszerkesztője, *Fasang Árpád* Magyarország UNESCO nagykövete, *Ócsai Zoltán* evangélikus lelkész, *Fabiny Tamás* evangélikus lelkész. *Szebik Imre* evangélikus püspök, *Bakay Péter* evangélikus hitoktató, *Végh Szabolcs* ifjúsági vezető, *Zelenák József* evangélikus lelkész, a Revisz elnöke, *Gáncs Péter* evangélikus missziói lelkész, *Sólyom Jenő* egyházkerületi felügyelő, *Ittész János* evangélikus püspök. Megszólalnak a résztvevők: *Andreas Lange* (Németország), *Santa Cilevica* (Lettország), *Fábián Balázs* (Mainz–Németország), *Furin Andrea* (Kassa–Szlovákia), *Mendján Ildikó* (Bajsa–Vajdaság), *Schwarzkopf Mónika* (Győr), *Hoffmann Anita* (Nagytarcsa), Somogyi Veronika, *Somogyi Zsófia* (Révfülöp), *Kelényi Gergő*, *Nemes Gábor*, *Tóth Tamás* (Budapest), *Budai Zsuzsanna* (Aszód). És behallgathatunk néhány koncertbe: Völgyessy Szomor Fanni, Izsópka együttes, Promise együttes.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Pigniczki István, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	-------------

98.) Műholdas evangelizáció Essenből – Pro Christ 2003 (26’21”)

Isten kezében (2003. március)

1997 óta szervezik meg Németországban, 2000 óta Magyarországon is a műholdas evangelizációt. Egy héten keresztül, 1300 plusz egy (Essen) helyszínen, 18 nyelvre lefordítva hangzik Isten hívó szava mindazoknak, akik felkeresik azokat a helyszíneket, ahol a közvetítést megszervezték. A műsor a magyar nyelvterület helyszíneit kereste fel. Megszólalók: *Papp János* missziói titkár, *Ulrich Parzany* evangélikus lelkész (Németország, műholdas közvetítésben). A helyszínek és a szervezők: Budapest Bethesda Gyermekkórház: *Szarka Miklós* református lelkész, *Derencsényi Zsuzsa* intézetvezető (Schweitzer Otthon), *Nagy Tamás* koordinátor és *Tomka János* elnök (KEVE Társaság). Budapest-Káposztásmegyer római katolikus templom: *Juhász Emília* református lelkész, *Bori Gábor* presbiter, *Tomka Ferenc* plébános, egyetemi tanár, *Farkas Géza* mérnök, *Diera Bernadett* egyetemi hallgató (Nagyvárad), baptista imaház: *Szilágyi László* erdélyi főszervező, *Simon József* elnök (Romániai Magyar Baptista Szövetség). Balatongyörök

épülő ifjúsági központ (Sóvár): *Lupták György* evangélikus lelkész, a Pro Christ magyarországi elnöke, *Ureczky Lilla* egyetemi hallgató, KIE munkatárs, *Marton Tamás* titkár (magyarországi KIE). Ózd, Művelődési Központ: *Gyuricska István* gyülekezeti vezető, főszervező (Siloám Gyülekezet), *Tóth Melinda* evangélikus lelkész, *Lezákné Hajdú Enikő* református lelkész. Kolozsvár-tóközi református templom: *Visky Péter* református lelkész, szervező, *Berke Sándor* és *Máté György* résztvevők. Budapest, óbudai amfiteátrum: *Csernák István* metodista szuperintendens, *Somogyi László* református lelkész, *Gubicza Zsolt* technikai vezető, *Szili Anna* irodavezető.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *rendező-operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

99.) *Evangélikus Egészségügyi Központ születik (27'37")*

Isten kezében (2003. június)

Nyilvános fórumot rendezett az Evangélikus Egyház a budapesti Deák téri templomban, melynek témája egy egészségügyi képzési központ kialakítása volt a jelenlegi Sportegészségügyi Intézet területén, melyet az Evangélikus Egyház működtetne. A tervekben szerepel, hogy az időskorúak gondozása és a fogyatékkal élők rehabilitálását elősegítő tevékenység mellett egy középfokú szakképesítést adó iskolát is működtetnének. A műsorban megszólalnak, nyilatkoznak: *Szebik Imre* evangélikus püspök, *Fabiny Tibor* egyháztörténész, *Taschner Erzsébet* megbízott főnökkasszony (FÉBÉ), *Cserháti Péter* baleseti sebész (a koncepció lényegének kidolgozója), *Nagy Zoltán* főigazgató főorvos (OPNI), *Mihályi Zoltánné* oktatási osztályvezető, *Frenkl Róbert* országos felügyelő. *Tahy Árpád* főigazgató (Szent Ferenc Kórház), *Manninger Jenő* ny. egyetemi tanár, *Velkey György* megbízott főigazgató (Bethesda Gyermekkorház), *Hermann Schönauer* rektor (Neuendettelsauai Diakóniai Központ), *Walter Gebhardt*, az Europa Institut vezetője (Németország), *Brooser Gábor* ny. egyetemi tanár.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Mencseli Tibor, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

100.) *II. Keresztyén Ifjúsági Találkozó, Budapest (Kit kerestek?) (28'14")*

Isten kezében (2003.)

A műsor ízelítőt ad a felekezeti határokat is átlépő, nem kizárólag a fiatal korosztályt megszólítani kívánó, sok zenével átítatott rendezvény emlékezetes pillanataiból. A színpadon megszólalók mellett a résztvevők is szóhoz jutnak a mikrofonnál: *Rochlitz Zsuzsanna* (Máriaremete), *Regina nővér* (Esztergom), *Koós Ervin Ákos* református segédlelkész, *Pusztai Antal*, *Farkas Mária* és *Oláh Mária* (Köröm), *Fábián Katalin*, *Osváth György*, *Szerencsi Andrásné*, özv. *Déri Ferencné*. *Bernát Mária* (bizonyágtevő), *Szántó Enikő* evangélikus teológushallgató és *Ódor Balázs* református lelkész (a Sziget Fesztivál Közös Pont keresztyén sátráról beszél), *Ittész Ádám* a Magyarországi Evangélikus Ifjúsági Szövetség képviselője, *Konrad Raiser* főtitkár (Egyházak Világtanácsa – üdvözlöt ad át műholdas felvételtől), *Balás Béla* római katolikus

megyéspüspök, *Bölcskei Gusztáv* református püspök, *Szebik Imre* evangélikus püspök.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalin György, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

101.) „Gyógyulást a világnak” (IV. Országos Evangélikus Találkozó, Székesfehérvár) (28’25”)

Isten kezében (2003.)

A találkozó Székesfehérváron az ARÉV Sportcsarnokban került megrendezésre. Megszólaló résztvevők: *Csíkos Sándor* (Surd), *Fliszár Tibor* (Nagykanizsa), *Boros Miklósné* (Ecseny), valamint *Gerhard Pfeiffer* (Németország). Köszöntő: *Szebik Imre* evangélikus püspök-elnök, zászlóátadás: *Hafenschner Károly* evangélikus lelkész, igazgató, áhítat: *Ferenczy Andrea* evangélikus lelkész (Nagyveleg), zenei szolgálatok: Oroszlányi Énekkar, a pilisi Izsóp Együttes, *Gryllus Dániel*. A szervezésről *Bencze András* evangélikus esperes (Székesfehérvár), a találkozó témájáról *Szebik Imre* püspök és *Pröhle Gergely*, Magyarország svájci nagykövete beszél. Igehirdetés: *Itzés János* evangélikus püspök. Előadók: *Fabiny Tibor* egyetemi tanár, *Mekota Ervin* ökoreferens (Magyarországi Evangélikus Egyház). Szolgál: Pestlőrinci Új Teremtés Ifjúsági Együttes. Csoportvezetőként *Szabó Lajos* látható. Különböző hivatásokban élők vallanak: *Hallgatóné Hajnal Judit* iskolaigazgató, *Abaffy Zoltán* gépészmérnök, *Simor Ferenc* állatorvos, *Iványi Béla* orvos, *Müller Mónika* tanár, *Szabóné Mátrai Mariann* evangélikus lelkész. Záró igehirdetés: *Gáncs Péter* megválasztott evangélikus püspök.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Pigniczky István, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

102.) A Lutheránus Világszövetség 10. nagygyűlése a kanadai Winnipegben I. rész (28’39”)

Isten kezében (2003. augusztus 9.)

A nagygyűlés 2003. július 21-31. között került megrendezésre, közel 1000 résztvevővel. A találkozó kezdetét beárnyékolta, hogy a kanadai hatóság több mint 50 afrikai és ázsiai résztvevőtől tagadta meg a vízumot, így ők nem vehettek részt az eseményen. A résztvevők néma tiltakozással fejezték ki a diszkriminációval való egyet nem értésüket. Megszólalnak: *Benjamin Rabenorolahy* elnök (Malaysiai Evangélikus Egyház), *Rhonda Lorch* irodaigazgató (Kanadai Evangélikus Egyház), *Raja Kishore Mannava* főtitkár (Indiai Evangélikus Egyház), *Christian Krause* elnök (Lutheránus Világszövetség), *Ishmael Noko* LVSZ főtitkár, *Michael Peers* primás (Kanadai Anglikán Egyház), *Raymond L. Schultz* püspök-elnök (Kanadai Evangélikus Egyház), *Walter Kasper* bíboros (Vatikáni Egységtitkárság), *Szebik Imre* evangélikus püspök-elnök, *Bárdossy Tamás* közgazdász, a zsinat világi elnöke, *Harmati Béla* evangélikus püspök.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *rendező-operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

103.) *A Lutheránus Világszövetség 10. nagygyűlése a kanadai Winnipegben II. rész (27'58")*

Isten kezében (2003. szeptember 27.)

A film elején a Lutheránus Világszövetség találkozóinak történetét *Harmati Béla* ny. evangélikus püspök idézi fel röviden. A mozgóképes beszámolóban *megszólal Ordass Lajos és Káldy Zoltán* (korábbi püspökök). A winniepegi találkozón a következő személyekkel készült interjú: *Margot Käessmann* evangélikus püspök (Németország), *Peter Lodberg* teológiai professzor (Dánia), *Adorjányi Dezső* evangélikus püspökhelyettes (Erdély), *Johannes Friedrich* evangélikus püspök (Németország), *Walter Kasper* bíboros (Vatikáni Titkárság), *Herbst István* építési vállalkozó (Winnipeg), *Mark S. Hanson* püspök-elnök (Amerikai Egyesült Államok), az LVSZ új elnöke, *Balicza Klára* egyetemi hallgató, ifjúsági küldött, *Kovácsné Tóth Márta* evangélikus lelkész (Vönöck).

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *rendező-operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	-------	-------	-------------

104.) *Luther Márton szellemi öröksége szerte a világban, Winnipeg III. rész (27'19")*

Isten kezében (2003. október)

A kanadai Winnipegben rendezték meg 2003. július 17-31. között a Lutheránus Világszövetség 10. nagygyűlését. A találkozóról szóló filmsorozat harmadik része arra mutat rá, miként él ma a reformáció tanítása a különböző társadalmi és kulturális közegben, illetve hogyan tekintenek világunk különböző pontjain a reformátor Luther Mártonra. Az e témában megszólaló résztvevők: *Johannes Friedrich* püspök (Németország), *Christoph Klein* püspök (Nagyszeben), *Raja Kishore Mannava* gimnáziumi igazgató (India), *Eero Houvinen* püspök (Finnország), *Andreas Wöhle* Európa-titkár (Lutheránus Világszövetség – Hollandia), *Sofie Peterson* püspök (Grönland), *Jubil Raplan Hutaruk* püspök (Indonézia), *Géza Ernisa* püspök (Szlovénia), *Jürgen Astfalk* esperes (Olaszország), *Munib Jounan* püspök (Jordánia), *Ane Hjerrild* teológiai tanár (Dánia).

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *rendező-operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	-------	-------	-------------

105.) *„Amikor az atyafiak együtt muzsikálnak” (26'17")*

Isten kezében (2003. november 15.)

A műsorban *Gryllus Dániel* és *Gryllus Vilmos* eleveníti fel közösen gyermekkori emlékeiket fotók és magnófelvételek segítségével. Beszámolnak gyermekkorukról, zenei neveltetésükről, a Deák téri evangélikus gyülekezet énekkarában, a Lutherániában való részvételükről, a Kaláka együttes megalakításáról, és a kétszemélyes zenélésekről. Megtudhatjuk, hogyan kezdték el együtt megzenésíteni először a Kányádi verseket, majd hogyan folytatták munkájukat a páli levelek, a hegyi beszéd, és a zsoltárok megzenésítésével. Szó esik még a reformáció korabeli énekek feldolgozásáról és a további

tervekről is. A műsor részleteket mutat be a következő műsorokból: Gryllus Dániel-Sumonyi Zoltán: Pál I. levele a korinthusiakhoz, Gryllus Dániel-Sumonyi Zoltán: Hegyi beszéd, Gryllus Dániel-Sumonyi Zoltán: 133. zsoltár, Szenczi Molnár Albert: XC. zsoltár, és Luther Márton: Erős várunk nekünk az Isten (XLVI. zsoltár 1560 előtti feldolgozás).

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Pigniczki István, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	--------------	-------	------

106.) *Isten angyalainak sokszor nincsen szárnya (26'13")*

Isten kezében (2004. december)

Lukács evangéliuma a karácsonyi történetben angyalok megjelenéséről is tudósít. Az Ó- és az Újszövetség több helyen is említi Isten hívvivőit. Hogyan jelentek meg egykor az angyalok és hol vannak ma? Ebben a kérdéskörben szólalnak meg az interjúalanyok. *Jelenits István* piarista szerzetestanár az angyalok bibliai megjelenéseiről, feladatairól beszél. *Zászkaliczky Zsuzsanna* művészettörténész az angyalábrázolás fejlődését mutatja be a képzőművészetben, és példákkal illusztrálja az angyalok funkcióját az ábrázolásokon. *Makovecz Imre* építész a saját építőművészetében megjelenő angyalábrázolásokról beszél. *Pérelí Zsuzsanna* textilművész az általa szőtt, angyalokat megjelenítő munkáit mutatja be, többek között: Korcsolyázás angyali segédlettel, Szegény angyal, Egyensúly. A műsor a riportok között gazdag illusztrációt ad az angyalokat ábrázoló képzőművészeti és zenei alkotásokból.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *rendező-operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	--------------	-------	------

107.) *Erős vár az utódoknak – templom a budaörsi gyülekezetnek (26'34")*

Isten kezében (2003.)

A film a budaörsi evangélikus gyülekezet örömét örökíti meg: 2003. december 21-én szentelték fel újonnan épült templomukat. A gyülekezet eredetéről *Endreffy Géza* evangélikus lelkész, saját emlékeiről *Horváth Zoltánné* presbiter beszél. *dr. Garádi Péter* gyülekezeti felügyelő számol be arról, hogyan lett a néhány lelket számláló kis közösségből missziói gyülekezet. Részletet láthatunk a Duna Televízió *Protestáns Világ* című 1999-es híradójából, mely a lelkész beiktatásáról ad hírt. A templomszentelést *D. Szebik Imre* evangélikus püspök végzi. *dr. Krähling János* építész egyetemi docens építész szemszögből mutatja be az új templomépületet. A lelkészi hivatal működéséről *Pinkóczy Lászlóné* gyülekezeti adminisztrátor beszél. Nem hiányzik a gyülekezet életéből a nyári ifjúsági tábor, de az időseknek szánt karácsonyi csomag elkészítése sem. A fejlődés, a megkezdett lelki munka ezután is folytatódik: cél, hogy a gyülekezetbe bekapcsolódó személyek egy közösséggé kovácsolódnak.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Pigniczki István, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	---------------	-------------	------	-----	-------	-------	------

108.) „Megláttam népem nyomorúságát” Rákoskeresztúri evangélikusok a Gulágon (26’16”)

Isten kezében (2005.)

A film elején rövid bevezetőt láthatunk a rákoskeresztúri evangélikus lakosság eredetéről. Ebből kiderül, honnan és mikor kerültek ide azok a német származású családok, amelyeket érintett 1945-ben az orosz munkatáborokba való deportálás. A gyülekezet történetéről *Kósa László* evangélikus lelkész és *Léránt István* gyülekezeti felügyelő beszél. 1945 elején a megszálló szovjet hatóságok elrendelték a gyülekezet német nevű tagjainak elhurcolását a Szovjetunióba, anélkül, hogy bármi egyéb büntetésre érdemes tettet követtek volna el. A gyülekezet harangszóval, énekléssel, imádsággal osztozott az elhurcoltak sorsában. *Derzbach József* saját emlékeit idézi fel a fogságba viteltől a hazaérkezésig, *Hangai Jakab* édesapjára emlékezik. *Bagoly Gáborné Schleckmann Erzsébet* az édesapjával történeteket mondja el, és saját gyermekkori emlékeit osztja meg a nézőkkel.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Czétényi Csilla, *Wonke Rezső*, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

109.) A keresztfa tövében: mozgássérültek passiójátéka – In memoriam Andorka Eszter (26’04”)

Isten kezében (2004.)

A MEVISZ mozgássérülteket támogató Bárka csoportja nemes célt tűzött ki maga elé: hat mozgássérült fiatal, teológushallgatók segítségével formálja meg Jézus szenvedéstörténetének legfontosabb eseményeit. Az előadás során részletek hangoznak el *Ordass Lajos: A keresztfa tövében* című művéből. A műsor felvétele a csákvári Eszterházy kastélyban készült. Jelenetek: Bevonulás Jeruzsálembe, Kik a boldogok?, A vak ember meggyógyítása, A bűnös nő megkeni Jézus lábát, Az utolsó vacsora, Az olajfák hegyén, Jézus Pilátus előtt, Jézus a kereszten. Szereplők: *Bánhegyi Orsolya, Bedecs András, Borbás Erika, Galambos Ádám, Gombkötő Beáta, Kadlecsik Zoltán, Kiss Csaba, Mesterházy András, Nagy András, Nagy Bernadett, Olbrich Anikó, Óvári Péter, Udvardy Andrea, Rusznák Emese, Szilágyi Dániel, Tónay Mariann.*

Szerkesztő: Fabiny Tamás, *rendező-operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	---------------	-------------	------	-----	-------	-------	------

110.) Otthonom a csend – portré Völgyessy Szomor Fanniról (26’17”)

Isten kezében (2003.)

A műsorban *Völgyessy Szomor Fanni* vall életéről, művészetéről. A vele készült beszélgetés során elmeséli, hogyan szerette meg az éneklést az ifjúsági énekeken keresztül, hogyan kezdett el gitározni és beszámol arról is, miért volt számára olyan fontos hogy rendszeresen eljuthasson a gyenesdiási ifjúsági konferenciákra. Elmondja, hogyan élte meg annak idején a hite miatti megkülönböztetettséget, és hogy milyen tanulmányokat

folytatott ahhoz, hogy a zenei pályát művelhesse. Beszél istenkereséséről, a *You and I* zenekar alapításáról, kedvenc daláról, és hogy a népdalok milyen fontos szerepet töltenek be az életében. Őszintén vall távolban élő társáról és a természet szeretetéről, illetve legújabb albumáról, a Tündérrózsáról. A műsorból azt is megtudhatjuk, kik a legfontosabbak számára és hogy szerinte mi az élet értelme.

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *operatőr:* Pigniczki István, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	--------------	--------------	------

111.) *Egy Petrőczy-vers kései folytatása (25'59")*

Isten kezében (2004. július 24.)

A műsorban *Petrőczy Éva* költő-irodalomtörténésszel beszélget *S. Sárdi Margit* irodalomtörténész. A beszélgetésből kiderül, miért vette fel annak idején a Petrőczy nevet családneve helyett a költőné. Petrőczy Kata Szidónia, akit példaképének és „ősanyjának” tekint, a maga korában, az 1600-as évek végén nagy bátorsággal vállalta protestáns hitét, és tett bizonyosságot pl. Arnd János lüneburgi püspök írásainak fordításával. *Petrőczy Éva* pedig költészete mellett a pietizmus és az azt megelőző puritanizmus kutatásával és tanításával teszi ismertté a szinte homályba merülő kor értékeit. Petrőczy Kata és Petrőczy Éva költészetéből ad ízelítőt *Csörsz Rumen István*, aki kobozsal kísérve adja elő a költeményeket: Petrőczy Éva: Ősanyámhoz, Petrőczy Kata Szidónia: Bágyadt szívem csendesedjél, Petrőczy Éva: Egy Petrőczy-vers kései folytatása, és Petrőczy Kata Szidónia: Végrendelet.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, *operatőr:* Pigniczki István, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	--------------	--------------	------

112.) *Húsz év után I. rész (26'09")*

Isten kezében (2004. július 31.)

1984 nyarán Budapesten ülésezett a Lutheránus Világszövetség VII. nagygyűlése. Ez volt az első alkalom, hogy tanácskozásukat szocialista országban tartották. Magyarországon a puha diktatúra egyházpolitikája támogatta a találkozó létrejöttét, abban a reményben, hogy ez hozzájárulhat a Magyar Népköztársaság nemzetközi elismertségéhez. A világgyűlés mottója ez volt: Krisztus reménység a világ számára. A tanácskozás kapcsán *Kis József* rendező vezetésével bemutatkozó film készült a 460 éves magyarországi evangélikus egyházról *Életünk és utunk* címmel. Ebben a film narrátora, Káldy Zoltán püspök beszélt a diakóniai teológiáról, mint az egyház elsődleges megvalósítandó feladatáról. A műsor főként ebből a filmből mutat be részleteket. Az archív felvételeken Ordass Lajos és Káldy Zoltán látható. A világgyűlés idején Káldy Zoltán megemlékezést tartott Ordass Lajos sírjánál, ezzel oldódhatott fel az egykori püspök személyével kapcsolatos „persona non grata” megjelölés.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, *Rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

113.) Húsz év után II. rész (26'05")

Isten kezében (2004. szeptember 18.)

A műsorban a Lutheránus Világszövetség VII. nagygyűlése után húsz évvel az egykori szereplők emlékeznek az 1984-ben történt eseményekre. A film középpontjában Káldy Zoltánnak a Lutheránus Világszövetség elnökévé való megválasztása, és Dóka Zoltánnak a Világszövetség Végrehajtó Bizottságához írt nyílt levele áll, melyben arról az ellentmondásosságról tájékoztat, amely akkor a Magyarországi Evangélikus Egyházat jellemezte. Ezek mellett a műsor bemutatja a világtalálkozónak a sajtóban való megjelenését, és a nyílt levél kihatásait is. A műsor végén megfogalmazódik az is, hogy a hálaadás hozzáállásával kellene tekintenünk 1984 eseményeire, és tisztelettel nézni azokra, akik részesei voltak az eseményeknek. Megszólalnak: *id. Hafenschér Károly* ny. teológiai professzor, *Reuss András* teológiai professzor, *iff. Zászkaliczky Pál* presbiter, *Isó Dorottya* evangélikus lelkész, *Dóka Zoltánné* ny. evangélikus lelkész.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, operatőr: Mencseli Tibor, Pigniczki István, rendező: Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

114.) Evangélikus Egyház 1974 (26'04")

Isten kezében (2004.)

Egy levéltári pánccsaszekrényből került elő az a film, amelyet finn alkotók készítettek és a Magyarországi Evangélikus Egyház akkori életét mutatja be. A film most először kerül nyilvános bemutatásra. A film az akkoriban itthon kozmetikázott felszólalásokkal szemben hiteles képet próbál adni, és jól megvilágítja az egyház és az állam kapcsolatát, az egyház korlátozott mozgásterét, de a nehéz körülmények között fennmaradni akarását is. A film narrátora *Koren Emil* evangélikus esperes, a finn-magyar kapcsolatok hűségese ápolója. Az archív felvételen megszólalnak: *Miklós Imre* elnök (Állami Egyházügyi Hivatal), *Káldy Zoltán* evangélikus püspök-elnök, *Solymár Péter* evangélikus lelkész (Csömör), *Baranyai Tamás* evangélikus lelkész (Domony), *Táborszky László* esperes (Békéscsaba), *Szentpétery Péter* evangélikus lelkész (Szentendre), *Győri János Sámuel* evangélikus segédlelkész (Kiskörös), *Fekete Zoltán* országos felügyelő, Lutheránia Ének- és Zenekar.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, Rendező: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

115.) „Adj szolgáltnak engedelmes szívet” - Evangélikus püspökavatás Erdélyben (26'08")

Isten kezében (2004. október 8.)

Sepsiszentgyörgyön ünnepi istentisztelet keretében avatták püspökké *Adorjáni Dezső Zoltánt*. Az alkalmon a Magyarországi Evangélikus Egyház számos képviselője is részt vett, kifejezve ezzel az együvé tartozást, és jelezve, mennyire fontosnak tartja az egyház, hogy határainkon túl, Erdélyben is jól működő egyházvezetés támogassa a lelkészek gyülekezetben való mindenkori szolgálatát. Az interjúban *Adorjáni Dezső Zoltán* beszél

felmenőiről, személyes hitéről, családjáról, a püspöki tevékenységgel kapcsolatos elképzeléseiről, az anyaországi egyházzal való kapcsolat megerősítésének szükségességéről, a közéletben való komoly szerepvállalás feladatáról. A műsor részleteket mutat be az ünnepi istentiszteletből is. Megszólalnak: *Zelenák József* evangélikus lelkész (Sepsiszentgyörgy), *Szebik Imre* evangélikus püspök-elnök, *Mózes Árpád* nyugalmazott püspök, *Tőkés László* püspök (Királyhágómelléki Református Egyházkerület), *Tempfli József* római katolikus megyéspüspök (Nagyvárad).

Szerkesztő: Fabiny Tamás, rendező-operatőr: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

116.) „A pislogó mécses ne aludjon ki” Harangszentelési ünnep őriszigeti evangélikus gyülekezetben (26’06”)

Isten kezében (2004. október 3.)

Őrisziget 1921-ig egész Burgenlanddal együtt Magyarországhoz tartozott. Ma Ausztria része. Régen a határt őrzők szigete volt, ma abban áll sziget jellege, hogy Ausztria egyetlen magyar nyelvű evangélikus gyülekezete található a településen. Nemrég szükségessé vált, hogy a templomtorony egyik harangját kicseréljék. Az új harang szentelésének ünnepére gyülekeztek össze a falubéliek és az Osztrák illetve a Magyarországi Evangélikus Egyház képviselői. A műsor részleteket mutat be az ünnepekből, a megszólalók pedig beszélnek a falu és az evangélikusok múltjáról és jelenéről, a beolvadás fennálló lehetőségéről és a magyar nyelv életben tartásának nehézségeiről. Szereplők: *Mesmer Ottó* evangélikus lelkész, özv. *Teleky Béláné, Imre Gizella, Imre Gábor, Miklós Julianna, Petschinger Margit, Mesmer Harald, Herwig Sturm* osztrák evangélikus püspök, *Szebik Imre* evangélikus püspök-elnök, *Kalincsa Balázs* evangélikus lelkész (Nemescsó), *dr. Teleky Béla* orvosprofesszor (Bécs).

Szerkesztő: Fabiny Tamás, rendező-operatőr: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

117.) Szent Mihály szelleme Erdélyben - Evangélikusok Négyfaluban (26’48”)

Isten kezében (2004.)

Bácsfalu, Türkös, Csernátfalu, Hosszúfalu-Alszeg, Fűrészmező az egykoron Magyarországhoz tartozó Barcaság falvai, melynek központja Brassó. Ezen a területen élnek a hétfalusi csángók, akik vallásukat tekintve egységes evangélikus tömböt alkotnak Erdélynek ezen a vidékén. Történetüket, hagyományukat, magyarként való megmaradásuk nehézségeit mutatja be a műsor. Szép példát láthatunk a polgári népi viseletre, és megismerhetjük azoknak a személyeknek a munkásságát is, akik a magyar nyelv megőrzésén dolgoztak. Megszólalók: *Török László* evangélikus lelkész (Csernátfalu), *Kajcsa László* evangélikus lelkész (Fűrészmező), *Barkó Etelka* nyugdíjas pedagógus, *Bencze Mihály* tanár, könyvkiadó, *Kovács Klára Ildikó* és *Törökné Kiss Beáta* vasárnapi iskolai oktatók, *Simon András* nyugdíjas pedagógus, *Czimbora Magdolna* tanár.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, rendező-operatőr: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	-------------	-----	--------------	-------	------

118.) Luther a filmvásznon (26'38")

Isten kezében (2005. február 19.)

Eric Till kanadai rendező filmjének magyarországi bemutatója kapcsán ad áttekintést a műsor az eddigi filmalkotásokról, melyek a reformátor személyét jelenítették meg a mozilátogatók számára. Ezen filmek áttekintése időrendben: 1927. Hans Kyser: Luther a német reformáció filmje (némafilm), 1952. Curt Oertel: Az engedelmes lázadó, 1953. Irwing Pichell filmje, 1964. A szegény Luther, 1973. Guy Green filmje John Osborne: *Luther* című gondolati drámája alapján, 1983. Rainer Wolffhardt két részes és Kurt Veth öt részes filmje. A műsor érdekessége, hogy bemutatja, mindezen filmek hogyan mutatják be Luthert az „Itt állok, másként nem tehetek” szavak kimondásának szituációjában. Megszólalók: *Fabiny Tamás* lelkész egyetemi docens, *Szebik Imre* evangélikus püspök, *Bölcsföldiné Türk Emese* református hitoktató, *Mészáros Kálmán* a Baptista Egyház Elnöke, *Ittész János* evangélikus püspök, *Győri Virág* tanár, *Szabóné Mátrai Mariann* evangélikus lelkész, *Kránitz Mihály* római katolikus teológiai professzor, *Csoma Áron* református lelkész.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, operatőr: Zalányi Márton, Kiss Gábor, rendező: Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
--------------	------------	--------	-------------	------	-----	--------------	-------	------

119.) Magyar protestáns gyülekezetek Nyugat-Európában (27'42")

Isten kezében (2005. szeptember 17.)

Helsinki közelében tartották augusztusban az európai országok magyar protestánsainak találkozóját. A konferencia egyik fontos témája volt az anyaországgal való hivatalos kapcsolat erősítésének szükségessége. Fontos kérdés számukra a lelkészutánpótlás problémájának megoldása. A műsorban megszólalók ismertetik a különböző országokban élő magyar protestáns gyülekezetek helyzetét, nehézségeit, reményeit. Megszólalók: *Varga Pál* református lelkész, a Nyugat-európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetségének elnöke, *Nagy Gábor* országos felügyelő (Finnországi Magyar Gyülekezet), *Risto Cantell* külügyi igazgató (Finn Evangélikus Egyház), *Heikki Ahonen* evangélikus esperes (Helsinki). *Halász Béla* presbiter (Finnországi Magyar Gyülekezet), *Vida-Szűcs Márta* presbiter (Párizs), *Joób Olivér* ny. evangélikus lelkész (Zürich), *Jaskó Irén* presbiter, a Nyugat-európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetségének titkára, *Jordáky Béla* országos felügyelő (Svédország), *Molnár-Veres Pál* evangélikus lelkész (Svédország).

Szerkesztő: Fabiny Tamás, rendező-operatőr: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

120.) „Zsoltár politikushangra” Dag Hammarskjöld élete és gondolatai (26’19”)

Isten kezében (2005.)

Száz éve született Dag Hammarskjöld svéd diplomata, aki 1953. április 7-étől 1961. szeptember 17-én bekövetkezett tragikus haláláig az ENSZ főtitkára volt. A család címeréből vett képpel élve a harmadik világnak védőpajzs, az ENSZ alapokmányának megvalósításában pedig kalapács kívánt lenni. Mély lelkiségét két kortárs személyiség hatása táplálta: Albert Schweitzer és Martin Buber. Személyes krisztushitére támaszkodva hozta meg döntéseit, Isten igéjéből keresve az útmutatást. Reneszánsz személyiség volt ő az atomkorban, ahogy azt egy újság cikkének címe fogalmazza. Empatikus politikai etikát próbált bevinni a közgondolkodásba, amelyre a mi időnknek is igen nagy szüksége lenne. Békefy Lajos könyve, az Isten diplomatája éppen ezért fontos minden ma politizálni akaró ember számára. A műsorban megszólalnak: *id. Hafenschér Károly* evangélikus lelkész, teológiai professzor, *Békefy Lajos* református lelkész, publicista, *Bengt Lundborg* nagykövet (Svédország).

Szerkesztő: Fabiny Tamás, operatőr: Mánfai Miklós, rendező: Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

121.) 100 éve született a mártír teológus Dietrich Bonhoeffer (25’54”)

Isten kezében (2006. február 18.)

Áldó hatalmak oltalmába rejtve... 1944 karácsonyán írta ezt az éneket Bonhoeffer a börtöncellájában. A német ellenállás, a hitvalló egyház egyik legjelentősebb szervezője már két nappal Hitler hatalomátvétele után figyelmeztette a német nemzetet arra, hogy a vezér nem lehet bálvánnyá, mert akkor félre fog vezetni. Amíg tehetett, prédikált, tanított, Krisztushoz való szoros ragaszkodással, s amikor megvonták tőle a prédikálás jogát, és kitiltották Berlinből, titokban folytatta munkáját bebörtönzéséig. Börtönből írt levelei is hitéről tanúskodnak. A műsor Bonhoeffer tevékenységéről ad korrajzot egy tanítvány, és a kutatók elmondása alapján. Megszólalnak: *Békefy Lajos* református teológus, *Csepregi András* evangélikus teológus, *Lehel Ferenc* evangélikus lelkész, egykori tanítvány.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, operatőr: Czétényi Csilla, Zalányi Ferenc, rendező: Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

122.) Atyai örökség vagy Isten ajándéka? Lelkésznemzedékek a Gáncs családban (26’21”)

Isten kezében (2006.)

A Gáncs családban Mária Terézia idejéig vezethető vissza a lelkészi hivatás választása. Mennyiben számít családi hagyománynak vagy mennyiben valósul meg az egyéni döntés szabadsága egy ember életében, aki ilyen felmenőkkel rendelkezik? Ezt a kérdést próbálja megválaszolni a műsor a családtagok megszólaltatásával. Mindhárom lelkésznek megadatott, hogy a prédikálás mellett más területen is kiteljesedjen munkássága. *Gáncs Aladár* tanulmányt írt az orgonajáték történetéről, *Gáncs Péter* az evangélikus

rádiómisszió magyarországi vezetője, missziói lelkész majd a Déli Egyházkerület püspöke lett, *Gáncs Tamás* pedig jelenleg egyetemi lelkészként a Megacsend együttes tagja. A portréműsorban megszólalnak: *Gáncs Aladár* evangélikus lelkész, *Gáncs Péter* püspök (Déli Evangélikus Egyházkerület), *Gáncs Aladárné Hybl Klára*, *Gáncs Péterné Hafenschner Márta*, *Gáncs Tamás* evangélikus lelkész.

Szerkesztő-műsorvezető: Nevelős Zoltán, *operatőr:* Horváth Tamás, *rendező munkatársa:* Kocsis Zsuzsánna

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	--------------	------

123.) *A lutheránus forradalom I. rész (29'24")*

A forradalom hite (2006.)

Fél évszázad távlatából szemléljük a forradalmat. Miként vettek rész keresztyén emberek és egyházak az események sodrában? Mit nevezhetünk a forradalom hitének? Ezekre a kérdésekre keres választ a sorozat. Kinczler Gyula archív fotói hiteles képet adnak a forradalom pillanatairól. A filmből megismerhetjük a forradalmi események előzményeit, az előkészületeket, amelyek azt jelezték: történnie kell valaminek, nem mehetnek tovább úgy a dolgok, ahogy eddig voltak. A sorozat első része az evangélikus egyház szempontjából, elsősorban az evangélikusok szerepvállalását vizsgálva mutatja be az eseményeket. A megszólalók szemtanúként, résztvevőként emlékeznek vissza a történetekre: *Kinczler Irén* ny. evangélikus lelkész, *id. dr. Fabiny Tibor* egyháztörténész, *id. Zászkaliczky Pál* ny. evangélikus lelkész, *Baranyay Kálmán* volt teológushallgató.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, *operatőr:* Pigniczki István, *rendező:* H. Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	-------------	-----	-------	-------	------

124.) *A kálvinista forradalom II. rész (26'19")*

A forradalom hite (2006.)

A film a Református Egyháznak az 1956-os forradalommal kapcsolatos néhány eseményét eleveníti fel. Már az 1948-as erőszakos változtatások után jelentkeztek a válságtünetek, amelyek a forradalmat közvetlenül megelőző időszakban a teológusok körében is a változtatásra való törekvés hangjait szólaltatták meg. 1955-ben hitvalló nyilatkozatot adtak ki, 1956. október 22-én pedig 19 pontban fogalmazták meg, milyen változtatásokról szeretnének tárgyalni az egyetem dékánjával. A forradalomnak áldozatai is voltak: Magócsi István és Herczegh Lajos teológushallgatók, akik lövést kaptak az utcán és Gulyás Lajos lelkipásztor, akit Győrben végeztek ki 1957 decemberében. A visszaemlékezők: *dr. Ladányi Sándor* teológiai professzor, *Kovács Emil* református lelkipásztor, *Csényi György* református lelkipásztor.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, *operatőr:* Pigniczki István, *rendező:* H. Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	-------------	-----	--------------	-------	------

125.) Az erdélyi forradalom III. rész (27'40")

A forradalom hite (2006.)

Az 1956-os budapesti forradalom híre átlépte az országhatárt. Az Erdélyben élők számára is felcsillant a remény, hátha vége lesz végre az idegen uralomnak. S mert bátran szólni, énekelni mertek, el kellett szenvedniük a megtorlást. Politikai perben elítélték őket hazaárulás vádjával, özvegy édesanya, feleség, kisgyermek, még meg nem született gyermek mellől vitték el őket a börtönbe. Isten kegyelme, hogy végül nem végezték ki őket, hanem kényszermunkát kellett végezniük, s egy napon rájuk köszöntött a szabadulás órája. Az események szereplői emlékeznek vissza az egykor átélt nehézségekre. A műsorban megszólalnak: *Kiss Béla* evangélikus lelkész (Kolozsvár), *Mózes Árpád* nyugalmazott evangélikus püspök (Nagykároly), *Veres Károly* nyugalmazott evangélikus lelkész (Bácsfalu), *Adorjáni Dezső* evangélikus püspök (Kolozsvár).

Szerkesztő: Fabiny Tamás, operatőr: Pigniczki István, rendező: H. Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	-------------	-----	-------	-------	------

126.) A láng új hazája: Németország - Svájc IV. rész (29'05")

A forradalom hite (2006.)

Az 1956-os forradalom a lengyelekkel való szolidaritást kifejező demonstrációnak indult, s úgy tűnt, Magyarország lerázhatja magáról a szovjet fennhatóságot. Amikor november 4-én a szovjet tankok bevonultak Budapestre, és leverték a forradalmat, sokan úgy döntöttek, jobb, ha elhagyják az országot, mielőtt felelősségre vonnák őket a forradalomban való aktív részvételükért. Őket szólaltatja meg a műsor: *Kovács Árpád* misszionárius (Stuttgart), *Gémes István* evangélikus lelkész (Stuttgart), *Kati Schumacher* Gömör (Zürich), *dr. Benczédi Pál* fogorvos (Genf), *Sahin István* (Stuttgart), *Haris József* nyugalmazott főiskolai tanár (Stuttgart), *dr. Benczúr-Ürmössy Gábor* kémikus (Stuttgart), *Gémesné Réz Katalin* ny. cserkészparancsnok (Stuttgart), *dr. Pósfay György* ny. evangélikus lelkész (Genf), *dr. Pósfay Györgyné* (Genf), *Trencsényi János* kémikus (Stuttgart), *Jáger Ferenc* agrármérnök (Stuttgart), *Prof. Gyarmathy György* a zürichi Műegyetem intézményvezető tanára, *Jáger Ferencné* ny. könyvtáros (Stuttgart), *Teleki Gábor* ny. elektromérnök (Genf).

Szerkesztő: Fabiny Tamás, operatőr: Pigniczki István, rendező: H. Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	-------------	-----	-------	-------	------

127.) A láng új hazája: Ausztria, Nagy-Britannia V. rész (28'39")

A forradalom hite (2006.)

Az 1956-os forradalmat követő orosz megszállás miatt sokan választották az Angliába vagy Ausztriába való menekülést. Az egyházak és a segélyszervezetek készek voltak segíteni az otthontalanná vált embereknek. Nyugaton a menekülteket szinte hősként ünnepelték. A műsor közülük szólaltat meg többeket: *Szemerédi Tibor* a Bécsi Napló szerkesztőségi tagja (Bécs), *Schermann Rudolf* római katolikus teológus újságíró (Bécs),

Andorka Rudolf evangélikus gyülekezeti felügyelő (Bécs), *Tüttő György* pápai prelátus angliai római katolikus főlelkész (London), *Vásárhelyi Gyula László* grafikusművész (London), *Gömöry György* költő műfordító (London), *Jotischky László* újságíró (London), *Adler Sándorné Kaiser Edit* (London), *dr. Zsigmond András* tiszteletbeli konzul (Liverpool). *Pátkai Róbert* ny. evangélikus püspök (London), *Szarvas József*, az Európai Szabadságharcos Szövetség soros elnöke (London), *Ágoston Kati* (Manchester), *Gáspár Gyula* főgondnok Angliai Magyar Református Egyház (London), *Gróf Pejáchevics Márk* máltai lovag (London), *Határ Győző* író, költő *Állatok közt állat* c. versét olvassa fel.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, *operatőr:* Pigniczki István, *rendező:* H. Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	-------------	-----	-------	-------	------

128.) *A bíboros forradalma VI. rész (28'23")*

A forradalom hite (2006.)

A Magyar Kommunista Párt már a koalíciós időkben megkezdte támadásait az egyház ellen. Az egyházak megsemmisítésének leggyorsabb eszköze az volt, ha a vezetőjét eltávolítják. Ezért kellett Rákosinak koncepciót indítania Mindszenty József bíboros ellen. 1948. december 25-től 1949. február 3-áig az Andrássy út 60-ban gyógykezelésnek vetették alá, melynek célja akaratának kikapcsolása volt, hogy így gépiesen teljesítsen mindent, amit követelnek tőle. Börtönéből az 1956-os forradalom kapcsán szabadult, majd amikor a szovjet tankok Budapestre érkeztek, ő az amerikai követségen keresett és talált menedéket, ahol 1971. szeptember 28-áig tartózkodott. Innen hívatta a pápa Rómába, ahol haláláig élt. Hamvait 1991-ben hozták haza Magyarországra. A bíboros életéről, megpróbáltatásairól *Szőke János* szalézi atya, és *Nagy Alajos*, az Európai Magyar Szabadságharcos Szövetség tiszteletbeli elnöke beszél.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, *operatőr:* Pigniczki István, *rendező:* H. Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	-------------	-----	-------	-------	------

129.) *„Hosszú élettel elégitem meg őt...” - 100 éves Dobos Károly (28'20")*

Isten kezében (2002.)

Dobos Károly 1902-ben született Szolnokon. Teológiai tanulmányai során lehetősége nyílt arra, hogy Amerikában folytathassa tanulmányait. Ezt követően után egy bányászvárosban magyarok között lelkészi szolgálatot is vállalhatott. 1938-ban a Fasori Református Gyülekezet másodlelkészének választotta, emellett volt tíz évig utazó titkára a Keresztyén Ifjúsági Egyesületnek. Az államvezetés koholt vádjai miatt egyházának vezetői vidékre helyezték, ahol hűségesen végezte tovább a lelkészi szolgálatot. Később Pesthidegkútra hívták lelkésznek. 1986-tól a Lepramisszióban vállalt szervezői feladatokat. Négy gyermeke és számos unokája családjáikkal együtt ünnepelték a kerek születésnapot. A műsor részleteket mutat be a családi ünneplésből is. Megszólalnak: *Dobos Károly*, *Somogyi Péter* református lelkész, *Dobos Ágoston*, *Dobos Péter*, *Dobos Réka*, *Dobos Pál*, *Végh Tamás* református lelkész, *ifj. Dobos Ágoston* református lelkész

Szerkesztő: Fabiny Tamás, operatőr: Kiss Gábor, rendező-operatőr: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	--------------	------

130.) Pesterzsébeti istentisztelet (1'00'17")

Isten kezében (2002.)

A novemberi családi istentiszteleten ígét hirdet: *Győri János Sámuel*, orgonál: *Bencze István*, a liturgiai szolgálatban részt vesznek: *Orbán Peti, Orbán Péter, Orbán Dóri, Horváth Kornél*. Énekekkel szolgál a gyülekezet énekkara (karvezető: *Márkus Jánosné*), és a kamarakórus (vezényel: *Fűke Vera*). Művek: *Lisznyai Gábor*: Szent érzelem, Bach korál, *Gárdonyi Zoltán*: Bocsásd meg Úristen, ének az Eperjesi Graduálból, és *Urbán Nóra*: Meglátni Jézust, Légy te az első nékem. *Győri János Sámuelné* köszönti a gyülekezet születésnaposait, a záróimádságban részt vesz: *Fekete Zsófi* és *György Gáborné*. Kezdőének: 52., 9. liturgia, oltár előtti ige: 1Móz.3,1-10., főének: 385., az igehirdetés alapigeje: Lk.19,1-10., záróének: 260.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, rendező-operatőr: Horváth Tamás H.S.D

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	------------	-------	-------	------

131.) Az egyház veteményeskertje - Alberti és szarvasi iskolák (28'12")

Isten kezében (2002.)

Alberti Tessedik Sámuel szülőfaluja, Szarvas pedig fő tevékenységi helye volt. Az evangélikus lelkész nagy hangsúlyt fektetett a felnövekvő nemzedék nevelésére. Példája nyomán, az ő szellemében folytatják a nevelő munkát a két település immár ismét evangélikus intézményeiben: Albertiben 1992 óta az óvodában és 1993 óta az általános iskolában, Szarvason 2000 óta a Benka Gyula Általános Iskolában. A keresztyén értékek szerinti életre való nevelés: a szeretet, a megbocsátás, a kitartással, türelemmel, akarattal való fordulás a tudományok felé, mindkét település intézményeinek és pedagógusainak kiemelt célja. Az intézményeket segítő lelkészek tevékenységében, odaadásában is ez tükröződik. A műsorban megszólalnak: *Roszik Mihály* ny. evangélikus lelkész, *Zila Lászlóné* tanítónő, nyelvoktató, *Molnár Istvánné* igazgató (Benka Gyula Általános Iskola), *Lázár Zsolt* evangélikus lelkész.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, operatőr: Sibalin György, rendező: Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	--------------	-------	------

132.) Württembergi magyar protestánsok között (29'12")

Isten kezében (2002. november 16.)

A második világháború, a 1956-os forradalom, a rendszerváltást megelőző időszak sokakban érlelte meg azt a döntést, hogy átmenetileg, vagy véglegesen új hazát keressenek maguknak, családjuknak. Sokan választották letelepedési helyül a németországi Württemberg tartomány fővárosát, Stuttgartot. A kitelepültek számára, akik nem akarnak

megfelekedezni származásukról, magyar hazájukról, és szeretnék megőrizni, gyermekeiknek, unokáiknak továbbörökíteni anyanyelvüket, fontos találkozási pont az egyház. 55 éve, 1947-ben tartották Stuttgartban az első magyar nyelvű istentiszteletet. Ennek évfordulóján ünnepi istentiszteletet tartottak. A műsor emellett bemutatja, hogyan élük meg hitéletüket, családi ünnepeiket a gyülekezethez tartozó emberek. Megszólalnak: *Simon Sándor* gyülekezeti felügyelő, *Gémes István* evangélikus lelkész, *dr. Gerhard Maier* evangélikus püspök, *Nagy György* presbiter, *Nagy Györgyné*, *Gyökössy Kinga* presbiter, *Varga Pál* presbiter, *Varga Pálné*, *Gémes Istvánné*, *Gémes Pál* evangélikus lelkész

Szerkesztő: Fabiny Tamás, *operatőr:* Sibalín György, *rendező:* Hevér Zoltán

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	------------	-------	-------	------

133.) *Kossuth Lajos és az egyházak (28'04")*

Isten kezében (2002. november 30.)

Ünnepi megemlékezést és tudományos ülészakot rendeztek Budapesten a Deák-téri evangélikus templomban, illetve ökumenikus istentiszteletet tartottak Kolozsváron az evangélikus templomban Kossuth Lajos születésének 200. évfordulója alkalmából. A műsor bemutatja, milyen szoros kapcsolata volt már gyermekkorától kezdve, tanulmányai révén Kossuthnak az egyházakkal. Hazafias gondolkodását főként az eperjesi evangélikus kollégiumnak köszönhetette. Nagy álma, a protestáns egyházak uniója azonban nem valósulhatott meg. Kossuth Lajos a cselekvő hit és a féltő hazaszeretet megtestesítője volt. Megszólalnak: *dr. Fabiny Tibor* egyháztörténész, *Veczán Pál* evangélikus esperes (Tállya), *dr. Harmati Béla* evangélikus püspök, *Zakar Péter* történész, *Csapody Miklós* országgyűlési képviselő, *Mózes Árpád* evangélikus püspök (Kolozsvár).

Szerkesztő: Fabiny Tamás, *operatőr:* Pigniczki István, *rendező:* Tóth Béla

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	-------------	-------------	-----	-------	-------	------

134.) *Tamás mise. A keresők Istentisztelete. (Bp-Kelenföld) (1'01'40")*

2006. február 5.

Igét hirdet: *Cselovszky Ferenc*. A liturgiában részt vesz: *dr. Korányi András*. Szolgálattévők: *Tamásy Tamásné*, *Blázy Árpád*, *D. Szebik Imre* püspök, *Horváth-Hegyri Olivér*, *Lénárt Viktor*, *Balicza Iván*, *Joób Máté*, *Smidéliusz Gábor*, *Barthel-Rúzsza Zsolt*, *Balicza Gábor*, *Balicza Klára*, *Balicza Máté*, *Bálint Ágnes*, *Darvas Anikó* és a budapesti ifjúsági körök önkéntesei. Bevezető ének: Indulj szép égi szekér, elhangzik Ady Endre: *Istenhez hanyatló árnyék* c. verse, ószövetségi ige: Ézs.40,29-31., újszövetségi ige: Lk.6,17-19., főének: Ajtódnál valaki megáll, az ige hirdetés alapigéje: Ef.3,14-16. Orgonál: Németh Csaba, énekek: Ne félj, ne aggódj, Bizakodjatok jó az Úr. A Tamás mise mibenlétéről *Fabiny Tamás* beszél. Ének: Uram, kérlek, gyere el hozzám, záróének: Örvendjete, vigadjatok

Házigazda: Kosztra Gábor.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, operatőr: Sára Balázs, rendező: Horváth Tamás.

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	------------	-------	-------	------

135.) *Találkozások házai. Új evangélikus templomok és találkozóközpontok a Balatonnál (26'12")*

Isten kezében (2006. július 15.)

Az ezredfordulón néhány balatonparti település gazdagodott újonnan épített templommal, vagy a kor követelményeinek megfelelő színvonalúan felújított intézménnyel. Ezeket mutatja be a műsor. Elsőként Balatonfüredre látogatunk. *Riczinger József* evangélikus lelkész (Balatonfüred-Dörgicse) és *Benczúr László* építész beszél az építkezés jelentőségéről a gyülekezet életében, illetve magáról a templomépületről, melynek oltárképét Polgár Rózsa textilművész alkotta, nyilatkozik még *Pethő Jenő* egyházigazgató. A révfülöpi Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ épületének történetéről, az építési munkálatokról *Krizsán András* építész beszél. Az épületegyüttesben zajló rendezvényekről *Némethné Nyögéri Julianna* igazgató ad tájékoztatást. Azt pedig, hogy milyen jó egy ilyen színvonalas helyen táboroztatni, *Sághy Kata* Ágfalva-Sopronbátfalvai evangélikus lelkésztől tudhatjuk meg. A szintén újonnan épült balatonboglári templomról *Nagy Tamás* építész, és *Aradi György* evangélikus lelkész beszél. A balatonszárszói Evangélikus Konferencia- és Missziói Otthont *Benczúr László* építész és *Végh Szabolcs* intézményvezető mutatja be.

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, rendező-operatőr: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

136.) „Tenyerembe véstelek” Pillanatképek a 6. Szélrózsa Találkozóról (25'54")

Isten kezében (2006. augusztus 19.)

Tíz éves évfordulójához érkezett a Szélrózsa találkozó, melyet idén hatodik alkalommal rendeztek meg a szervezők Váralja, Bodajk, Debrecen, Kismaros, Tata után most Szolnokon a Tisza-ligetben. A szervezők vallanak a találkozó kezdeteiről, céljairól, programjairól, az evangélikus egyházban elfoglalt helyéről, szerepéről. Megszólalnak a szervezők: *Gáncs Péter* evangélikus püspök, *Cserhádi Sándor* evangélikus lelkész, *Kodácsy-Simon Eszter* doktorandusz, *Györe Dániel* MEVISZ elnök, *Molnárné Nemesvári Rita*. Megszólalnak magyar résztvevők: *Tóth Attila Máté* (Szeged), *Trincsi Andrea* (Monor), *Jávorszki Tímea* (Monor), *Kovács Flóra* (Budapest), *Káplár Tamás* (Budapest), *Zavicsa József Lóránt* (Krizba, Brassó megye), *Antal Annamária* (Barcaújfalu, Brassó megye), *Bánós Zoltán* (Kőszeg). Megszólalnak továbbá azok a külföldi résztvevők is, akiket a nyelvi korlátok sem tudtak megakadályozni abban, hogy részt vegyenek a találkozón: *Jonas Wegener* (Németország), *Lisa Betz* (Németország), *Wolfgang Nautscher* (Németország), *Hanna Schneider* (Németország), *Robert Dobistean* (Temesvár), *Corina Borbea* (Temesvár), *Stefan Mihai Moldovan* (Temesvár).

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, rendező-operatőr: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	-------------

137.) „Óvatos Ikarusz” – portré Bódi Emese teológiai tanárról (26’15”)

Isten kezében (2006. december 16.)

Aki az Evangélikus Hittudományi Egyetem hallgatója, az jól ismeri Emese tanárnőt. A portréfilm azonban még személyesebb oldaláról mutatja be őt. Olyan dolgokat tudhatunk meg róla, amiket talán nincs mindenkinek alkalma személyesen megkérdezni tőle, habár szívesen tenné. Küzdelmes élete példa minden sérült, de minden egészséges ember számára is. A tanárnő elmondja, hogyan lett nem látóból látóvá egy bécsi műtétnek köszönhetően, hogyan határozta el, hogy az ókorral foglalkozó tanár akar lenni, és hogyan szerzett diplomát az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen, történelem-latin szakon. Beszél példaképeiről, akiknek sokat köszönhet, és arról, hogy mi a legfőbb célja. Megtudhatjuk azt is, *Fabiny Tibor* megkeresésének köszönhetően dolgozik 1996 óta az Evangélikus Hittudományi Egyetemen. A műsorban *Bódi Emese* tanárnőn kívül *Jorsits Attila* teológushallgató szólal meg.

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, rendező-operatőr: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	--------------	------

138.) „Vízkereszt Vönöckön” – Vendégségben a Kovács lelkész házaspárnál (26’01”)

Isten kezében (2007. január 20.)

A Kovács lelkész házaspár húsz éve gondozza a Kemenesalja magyar gyökerű evangélikus szigetének három anyagyülekezetét: Kemenesmagasiban, Kemenesmihályfán és Vönöckön. A műsor az ő életükbe enged bepillantást, őszintén megmutatva a falvak életének nehézségeit. A nehézségeket ellensúlyozza a természet közelsége, a falusi emberek életpéldája, akik képesek tanulni az előző nemzedékek hibáiból, de életpéldájából is. S minden nehézség ellenére van lehetőség a fejlődésre, mely az épületek felújításában is megmutatkozik. A portré azt is megmutatja, milyen munkamegosztásban tud dolgozni férj és feleség ugyanabban a szolgálatban. Szolgálatuk a hűség, a falusi emberekhez való ragaszkodás szép példája. A műsor valamennyi családtagot megszólaltatja: *Kovács Imre*, *Kovácsné Tóth Márta*, *Kovács Máté*, *Kovács Márta*, *Kovács Magdolna*.

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, rendező-operatőr: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	--------------	------

139.) Vanyarci istentisztelet (59’03”)

(2007. január 14.)

Vízkereszt utáni második vasárnap ígét hirdet *Szabó András* evangélikus lelkész-esperes, a gyülekezet lelkésze, a liturgiai szolgálatban részt vesz *Csoszánshy Márta* evangélikus lelkészjelölt, az énekkart vezeti *Szabó Andrásné* karvezető. Kezdő liturgia: 19., kezdőének: 40., liturgia: 1., oltár előtti ige: 2Móz.33,17-23., Jöjj, ó jöjj Szentlélek Isten

(énekkar szolgálata), az igehirdetés alapigéje: Jn 2,1-11., verset mond *Apkó Istvánné Van egy ösvény* címmel, Öröm van nálad (énekkar), záróének: 347., orgonál: Jámbor Hajnalka kántor.

Szerkesztő-kommentátor: Barlay Tamás, *rendező-vezetőoperatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	------------	-------	-------	------

140.) „Istennek szolgálunk” - Egyháziak az evangélikus egyházban (26’22”)

Isten kezében (2007. február 17.)

Miben áll az egyházi szolgálata egy falusi vagy egy városi gyülekezetben? A gyülekezet rendjéért felel. Ő az első, aki a templomba érkezik az istentisztelet előtt, és ő az utolsó, aki elhagyja azt, miután az istentisztelet véget ért. Jó, ha az istentiszteletre érkezők rendben találnak mindent, és nem vonja el figyelmüket semmi zavaró körülmény az igehallgatásról. Ezért az egyházi mindenre odafigyel a templom környezetének rendben tartásától kezdve az oltár gyertyáinak meggyújtásáig bezárólag. A műsor három különböző gyülekezet egyháziainak tevékenységén keresztül igyekszik ezt a szép és hasznos háttérmunkát bemutatni. A műsorban megszólalnak: *Mekis Ádám* evangélikus esperes (Acsa), *Czeba János* egyházi (Erdőkürt), *Merész Aranka* egyházi (Erdőtarcsa), *Magera János* egyházi (Nyíregyháza). A film elején *Merész Aranka* saját versét olvassa fel, amelyet a templomszentelésre írt.

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, *rendező-operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

141.) Tamás mise – a megszólítás új formája - Budavár (25’46”)

Isten kezében (2007. március 3.)

Közel két éve szerveződnek Budapesten azok az istentiszteletek, amelyek főként fiatalok szolgálatával, és sok könnyűzenével próbálják a hallgatóság számára még inkább átélhetővé tenni Isten szeretetét. Az istentisztelet szokatlan motívuma egy interaktív rész, amelyben bárki elhagyhatja a helyét, és a templomnak más és más helyeit keresheti fel attól függően, hogy mit szeretne tenni: áldást kérni, együtt imádkozni, imát írni, vagy egyszerűen csak énekelni. A műsorból azt is megtudhatjuk, honnan indult a Tamás misek szervezésének ötlete, és részleteket láthatunk a Budavárban szervezett Tamás miséből is. Megszólalnak: *Smidéliusz Gábor* evangélikus lelkész, *Balicza Máté* Tamás mise szervező, *Darvas Anikó* Tamás mise szervező, *Gáncs Péter* püspök, *Horváth-Hegyi Olivér* evangélikus lelkész, *Bokros Andrea*, a Baptista Szeretetszolgálat munkatársa, *Hüttl Melinda*, *Galgóczi Andrea*, *Szepesvári Orsolya*, *Schneller János*.

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, *rendező-operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	---------------	------	------	------------	-------	-------	------

142.) Magyar emlékek Németországban (30'48")

Magyar emlékek Európában (2004.)

A film ízelítőt ad Magyarország és Németország politikai, egyházi, gazdasági és művészeti kapcsolatairól, a német városokban fellelhető emlékek segítségével. Augsburg: a kalandozó magyarok csatavesztésének emlékét őrzi, a városban pedig ma is látható a XV. században, a felvidéki kereskedő Fuggerek által épített első szociális lakótelep. Bambergben István király lovas szobra látható. Passauban a megözvegyült Gizella királyné lett a niedernburgi kolostor apátnője. Wartburg és Marburg Szent Erzsébet emlékét őrzi. Nürnberg volt a magyar származású Albrecht Dürer városa, és itt nyomtatták ki először Dévai Bíró Mátyás és Szenczi Molnár Albert írásait. Erlangenben Tessedik Sámuel, Wittenbergben pedig számos magyar protestáns folytatta tanulmányait. Liszt Ferenc emlékezetét Weimar és Bayreuth tartja ébren. A film narrátora: Dengyel Iván.

Szerkesztő: Fabiny Tamás, rendező-operatőr: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	-------------	-----	--------------	-------	------

143.) Isten jegyzője - Luther és az irodalom (30'19)

(1996.)

450 éve hunyt el Luther Márton. A megemlékezés kapcsán a műsorban *dr. Fabiny Tibor* professzor beszél a Magyarországi Evangélikus Egyház levéltára és múzeuma által őrzött értékes eredeti Luther kéziratokról. Ezen kéziratok: a 110. zsoltár magyarázata 1518-ból, Hesseni Fülöphöz írt levele, *A keresztyén ember szabadságáról* írt kézirata és eredeti végrendelete. A műsorban szó esik még Luther Márton énekszövegeiről, és arról a pályázatról, amelyet 1933-ban írtak ki az *Erős vár a mi Istenünk...* kezdetű énekének fordítására. Közreműködnek: Császárné Angéla Luther Márton: *Bévül a földi nagy körön...* című versét mondja el, Bitskey Tibor Luther Márton végrendeletéből olvas fel, Reviczky Gábor József Attila *Erős vár a mi Istenünk* fordítását mondja el, énekel a Lutheránia ének-és zenekara, vezényel Kamp Salamon.

Szerkesztő: Ugrin Aranka, operatőr: Kurucz Sándor, rendező: Jeli Ferenc

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	--------------	-------	------

144.) „Újat cselekszem” - Missziói Nap a három evangélikus egyházkerületben (25'56")

Isten kezében (2007. május 19.)

Minden évben rendeznek missziói napot az Evangélikus Egyház egyházkerületeiben. Ezúttal a három helyszín: Győr, Rákoskeresztúr, Gyöngyös. A műsor a missziói nap eseményeiről számol be. Megszólalók: *Szeverényi János* országos evangélikus missziói lelkész, *Kis János*, *Balicza Iván* evangélikus lelkész (Budavár), *Máté Zoltán* tanár (Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium), *Blatniczky János Dávid* missziói lelkész (Északi Evangélikus Egyházkerület), *Gáncs Péter* püspök, *Szabóné Mátrai Mariann* püspökhelyettes. *Verasztó János* missziói lelkész (Nyugati Evangélikus Egyházkerület), *Kósa László* evangélikus lelkész (Rákoskeresztúr), *Győri Gábor* esperes

(Pesti Evangélikus Egyházmegye), *Fatalin Helga* evangélikus lelkész (Hatvan-Gyöngyös), *Székács György* másodfelügyelő (Gyöngyös), *Horváth Ádám* és *Farkas Andrea* (Nyíregyháza), *Urbán Ágnes* tanár (Deák Téri Evangélikus Gimnázium), *Káposzta Lajos* evangélikus lelkész (Soltvadkert), *Ittész János* elnök-püspök.

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, *rendező:* Horváth Tamás, *operatőr:* Marossy Géza

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

145.) *Tanévzáró istentisztelet (Nyíregyháza, Nagytemplom) (60'00")*

Isten kezében (2007.)

A tanévzáró istentisztelet keretében emlékeznek meg a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium fennállásának 200. évfordulójáról. Ez alkalomból részletet hallunk: Tapolcai Zoltán-Császár Zoltán: *Hallom, szólít a történelem* című zenés játékából. Szereplők/Megszólalók: *Sztankó Gyöngyi* igazgató-lelkész, esperes, *Fabiny Tamás* püspök, *Lőrincz Csaba* iskolalelkész (Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium).

Szerkesztő: Barlay Tamás, *rendező:* Horváth Tamás, *operatőr:* Sára Balázs

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

146.) *„Békesség néktek” – Pillanatképek az 5. Országos Evangélikus Találkozóról (26'09")*

Isten kezében (2007. június 22-23.)

A tíz éves jubileumát ünneplő országos találkozó az elsőhöz hasonlóan Pakson került megrendezésre. Témája a „megbékélés, kiengesztelődés emberek és közösségek között” kérdéskörét járta körül elsősorban a családdal, a romákkal, a zsidókkal, a társadalommal, a generációkkal, az egyházakkal kapcsolatban. Megszólalnak: Ittész János evangélikus elnök-püspök, *Szabó Vilmos Béla* evangélikus esperes (Paks), *Mikó László* presbiter (Szarvas), *Kiss Klára* egyházközpontnok (Zseliz), *Laborczi Géza* evangélikus lelkész (Nyíregyháza-Kertváros), *Márföldi István* felügyelő (Hajdú-Szabolcsi Evangélikus Egyházmegye), *Fabiny Tamás* püspök, *ifj. Fabiny Tibor* egyetemi tanár, főszerző, *Pröhle Gergely* országos felügyelő, *Frenyó Anna* az ifjúsági osztály vezetője, *Rozs-Nagy Szilvia* evangélikus lelkész, *Gáncs Péter* püspök.

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, *rendező:* Horváth Tamás, *operatőr:* Marossy Géza

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

147.) *„Nyitott ajtót adtam eléd” - A nyírtelki evangélikus közösség (26'17")*

Isten kezében (2007. augusztus 18.)

Györfi Mihály nem lelkésznek készült. Munkahelye, családja volt már, amikor 26 éves korában hallott arról, hogy Istennek szava van az emberhez, hogy Krisztus szabadításában az ember új életet kaphat. Ezt elfogadva megváltozott az élete. Levelező tagozaton

elvégezte a teológiát, s bár eredetileg nem így tervezte, de lelkészi szolgálatot vállalt Nyírszőlősen 1992-ben. A műsorból megismerhetjük a később önállósodott nyírtelki evangélikus gyülekezet indulásának történetét, és a közösség jelenlegi szolgálati területeit is. Megszólalók: EKG (Egyedül Krisztus Gazdagít) együttes, *Györfi Mihály* evangélikus lelkész, *Szabó Attila* szerkesztő (Érted folyóirat), *Szalanics Józsefné*, *Császár Miklósné*, *Kovács Henrietta*, *Kovács Pálné*, *Kovács Pál*, *Kovács Péter*, *Marcsekné Bán Emese*, *Borbás Zoltán* egyházközségi felügyelő, *Mezőné Debreceni Zsuzsanna* közösségi gondozó, *Laskai Györgyné*, *Mező Zsolt*.

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, *rendező-operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

148.) A III. Európai Ökumenikus Találkozó Nagyszébenben (26'23")

Isten kezében (2007. szeptember 4-9.)

Basel és Graz utána Nagyszében kapta meg a találkozó megrendezésének lehetőségét. A találkozó témája: Krisztus világossága. Megszólalók: *Szebik Imre* ny. evangélikus püspök, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának elnöke, *Kránitz Mihály* római katolikus teológiai professzor (PPKE), *José Manuel Barroso* elnök (Európai Bizottság), *Ábrám Tibor* református főgondnok, elnök (Generális Konvent Közös Képviseleti Bizottsága), *Christoph Klein* püspök (Erdélyi Szász Evangélikus Egyház), *Erdélyi Géza* püspök (Szlovákiai Református Egyház), *Kató Béla* püspökhelyettes (Erdélyi Református Egyházkerület), *Aldo Giorando* főtitkár (Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa), *Boronkainé Salacz Ágnes* elnök (Keresztyén Ökumenikus Baráti Társaság), *Horváth-Hegyi Áron* és *Kalit Eszter* evangélikus teológushallgatók, *Csernák István* szuperintendens (Magyarországi Metodista Egyház), *Colin Williams* főtitkár (Európai Egyházak Konferenciája), *Bölcskei Gusztáv* püspök, lelkészi elnök (Magyarországi Református Egyház Zsinata), *Antal János* külügyi előadótanácsos (Királyhágómelléki Református Egyházkerület).

Szerkesztő-riporter: Fabiny Tamás, *rendező:* Horváth Tamás, *operatőr:* Demeter Levente

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	-------------

149.) Magyar gályarabok és vándordiakok az ellenreformáció idején (26'10")

Isten kezében (2007. október 27.)

A magyar reformáció történetében gyászévtizedként tekintünk az 1671-1681 közötti időszakra. Az ellenreformáció célja a magyar protestantizmus „lefejezése” volt. Ennek érdekében hazaárulással, a törökkel való szövetkezéssel vádolták meg a reformáció prédikátorait, tanítóit. A csúcspontot annak a 42 prédikátornak az elítélése jelentette, akik nem voltak hajlandók megtagadni hitüket. Egy évi gályarabság után a holland de Ruyter admirális közbenjárására bocsátották szabadon a még életben lévő 26 prédikátort. A műsor az admirálist mutatja be közelebbről, illetve bemutatja a magyar peregrináció történetét is: azt, hogy a reformációtól kezdve az ellenreformáció idején és azt követően hol, és hogyan tanultak külföldön a magyar diákok. A műsorban megszólalnak: *Pusztai Gábor*

nederlandiszta, *F.P.J. de Ruyter de Wildt* M. A. de Ruyter leszármazottja, *Baráth Béla* egyháztörténész, *Ferenc Postma* egyháztörténész.

Szerkesztő-riporter: Fülöp G. András, *operatőr:* Marossy Géza, *Wonke Rezső*, *rendező:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

150.) Evangélikus istentisztelet - Acsa (1'00'20")

Isten kezében (2007.)

Az egyházi esztendő utolsó előtti vasárnapján (2006. november 19.) igét hirdet: *Mekis Ádám* evangélikus lelkész-esperes, orgonál: *Králik János* és *Mekis Péter*, az énekkart vezeti: *Mekis Ádámné*. Kommentátor: *Barlay Tamás*. Bevezető ének: *Jövel Szentlélek Úristen*, kezdőének: 512., Bach: 146. számú kantáta részlet (énekkar), ószövetségi ige: Jer 8,4-7., újszövetségi ige: 2Thessz 1,3-10., főének: 502., az igehirdetés alapigéje: Mt 25,31-46., *Gárdonyi Zoltán*: *Légy hív mindhalálig* (énekkar), záróének: 521.

Szerkesztő: Barlay Tamás, *operatőr:* Sára Balázs, *rendező:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

151.) Ott áll a valóságban - Józsa Márton a templomépítő I. rész (39'10") II. rész (28'10") (67'20")

A két részes műsor felidézi a siófoki evangélikus templom építésének történetét, és az építető lelkész, *Józsa Márton* lelkészi életútjának legfontosabb állomásait. *Józsa Márton* az erdélyi Zselyken született. Teológiai tanulmányait Kolozsváron végezte, és rövid ideig tartó kolozsvári szolgálat után *Túróczy Zoltán* püspök a szlovákiai Nagytárkányba helyezte. 1941-től 1944 októberéig a Munkácstól Rahóig terjedő területen végzett lelkészi szolgálatot. Ezt követően Celldömölkre került, ahol 33 évig szolgált. Nyugdíjazása után vállalta a siófoki szolgálatot, eredetileg egy tanév idejére. Szolgálatára során többször vett részt építésben, valamennyiszer abban bízva, hogy Isten az ő segítségét idejében hozza. Így történt ez Munkácson a gyülekezeti ház építésénél, Tokoracson és Siófokon pedig a templom megépítésénél. *Józsa Márton* szolgálatára szép példája a hitben való járásnak, annak, hogy a hitből cselekedetek fakadnak.

Készítették: Kováts Flórián, Lehoczky László

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

152.) Az Evangélikus Rádiómisszió tíz éve (26'16")

Isten kezében (2008. január 12.)

Új korszak kezdődött az Evangélikus Rádiómisszió életében, amikor 1997 decemberében helyet kapott a Cinkotán felépült Evangélikus Missziói Központban. Az első adás 1963-ban szólalt meg, akkor még Norvégiából. Mérföldkő volt, amikor 1988-ban elkezdtek keresni a lehetőségét a műsor Magyarországról való sugárzásának, és megindulhatott a

műsorsugárzás Nagytarcsáról. A műsor bemutatja a Rádiómisszió jelenlegi tevékenységi területeit, munkatársait. Megszólalnak: *Szeverényi János* országos missziói lelkész, az Evangélikus Rádiómisszió igazgatója, *Gáncs Péter* püspök, az Evangélikus Rádiómisszió volt igazgatója, *Matti Korpiaho*, a Finn Belmissziói Szolgálat vezetője, *Harmati Béla* nyugalmazott evangélikus püspök, *Szabó Szilárd* lelkész, az Evangélikus Rádiómisszió volt szerkesztője, *Tore Askildsen*, a NOREA igazgatója (Norvégia), *Györe Balázs* szerkesztő-műsorvezető, *Hulej Enikő* evangélikus lelkész, szerkesztő-műsorvezető, *Blatniczky János* evangélikus lelkész (Cinkota), *Bálint Józsefné Gyöngyi*, a telefonszolgálat felelőse.

Szerkesztő: Nevelős Zoltán, *rendező-operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

153.) „Felségednél sorsunk...” - II. Evangélikus Népzenei Találkozó (26'30")

Isten kezében (2008. február 9.)

A balatonszárszói Evangélikus Konferencia- és Missziói Otthonban rendeztek második alkalommal népzenei találkozót (2008. január 18-20.). A szervezők fontosnak tartják, hogy a még fellelhető népzenei kincseket, hagyományokat ápolják, megőrizték, és gondoskodjanak arról, hogy a felnövekvő nemzedék az egyházon belül megismerkedhessen azokkal az értékekkel, amelyek az ember lelki életét színesíthetik, gazdagíthatják és egyben közösségteremtő erővel is rendelkeznek. A műsor ízelítőt ad a három napos találkozó sokszínű programjából. Megszólalnak: *Végh Szabolcs* szervező, *Micsik Béla* népzeneész (Törökbecse, Vajdaság), *Varga Gyöngyi* szervező, *Dóra Áron* népzeneész (Budapest), *Juhász Réka* (Hévízgyörki asszonykórus), *Tóth Gáborné Juci néni*, *Badin Ádám* mesemondó, *Sándor Ildikó* néprajzkutató, Mentés másként trió, *Fábri Géza* Mentés másként trió *Szeged*.

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, *rendező-operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
--------------	-----	--------	-------------	------	-----	--------------	-------	------

154.) A forradalom lelke: 1848 és az egyházak (27'48")

Isten kezében (2008. március 15.)

Milyen szerepük volt az egyházaknak a szabadságharc idején? Milyen mértékben vettek részt az eseményekben, hogyan álltak ki a magyar szabadság ügye mellett? Ezt vizsgálja a műsor a szabadságharc kirobbanásának 460. évfordulóján, bemutatva mind a katolikus, mind a protestáns egyházak vezetőinek, híveinek szerepvállalását az eseményekben. Megtudhatjuk, miért nem érte váratlanul a katolikus egyházat a forradalmi hullám, és milyen követeléslistát fogalmaztak meg egy hónappal a márciusi események után. Miért választotta Kossuth Debrecen kormányának főhadiszállásául? S kik azok az ismert és kevésbé ismert evangélikusok, akik még az életüket sem sajnálták a magyar szabadságért? Megszólalnak: *Gyöngy Ilona*, *Milbik József*, *Barna Alexandra* 5. osztályos tanulók, *Zakar Péter* történész, *Gáborjáni Szabó Botond* igazgató (Debreceni Református Kollégiumi Könyvtár), *Kertész Botond* történész (Országos Evangélikus Múzeum).

Szerkesztő-riporter: Erhardt Ágoston, rendező-operatőr: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

155.) „Pusztán azért kell segíteni, mert ember...” - Az Evangélikus Egyház nyíregyházi Oltalom Szeretetszolgálat (27'10")

Isten kezében (2008. április 5.)

Nyíregyházán 2000 óta működteti az Evangélikus Egyház a hajléktalanok ellátást. Azóta kiszélesedett az ellátás, és az Oltalom Szeretetszolgálat több intézményt is működtet, annak megfelelően, hogy az ellátottaknak miben van a legnagyobb szükségük segítségre. A műsor ezeket az intézményeket mutatja be és a bennük folyó munkába enged betekintést a munkatársak és az ellátottak segítségével. Megszólalnak: *Dezanove Bartolomeu Ináció* intézményvezető, *Laborci Géza* evangélikus lelkész, igazgató, *Karahuta Jánosné* gazdasági vezető, *Nagy Kornél*, a nappali melegedő részlegvezetője, *Szabó Attila, Pál Istvánné* részlegvezető (átmeneti szálló kiléptetőház), *Lőrinczné Borsi Erika* családgondozó, *Tarcsa Bálintné* gyermekgondozó, *Kalmár Ágoston* szociális munkás.

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, rendező-operatőr: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

156.) Szeretni zenével, szóval, tánccal - Az evangélikus Ladik rendezvényei (26'28")

Isten kezében (2008. május 10.)

A műsor a MEVISZ-Ladik szakcsoport által szervezett balatonboglári hagyományörző ifjúsági napot és a „rendhagyó irodalomóra” sorozatát mutatja be. A MEVISZ-Ladik szakcsoport célja a fiatalok szellemi kulturális öntudatának fejlesztése, ezért szerveznek különböző ifjúságvédelmi és hagyományörző programokat. A műsorban részletek hangzanak el a Misztrál együttes előadásából: *József Attila: Harmatocska*, *Ady Endre: Az eltévedt lovas*, *Dsida Jenő: Tündérmenet*, *Ady Endre: Párizsban járt az ősz*, *Szabó Lőrinc: Lóci verset ír*. Megszólalnak: *Agócs Gergely* népzeneész, *Visnyei Emőke* alapító (MEVISZ-Ladik szakcsoport), *Boka Gábor* (János vitéz előadás), *Ladányi Ferenc* Tatros együttes, *Seremoj néptáncgyüttes*, *Simon Attila* evangélikus lelkész (Aszódi Gimnázium), *Kalina Katalin* tanár, *Antal Ádám*, *Fodor Gábor*, *Kónya Nikolett*, *Farkas Eszter Teréz* gimnazisták, *Török Máté* (Misztrál együttes), *Hoppál Mihály* (Misztrál együttes), *Tóbisz Tinelli Tamás* (Misztrál együttes).

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, riporter: Erhardt Ágoston, operatőr: Mencseli Tibor, rendező: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

157.) Pünkösdi evangélikus istentisztelet közvetítése felvételtől Sepsiszentgyörgyből (1'00'18")

(2008. május 11.)

A templom felszentelésének 10. évfordulóján ígét hirdet: *Zelenák József* evangélikus lelkész, esperes, püspökhelyettes, orgonál: *Kerekes János*, verset mond: *Kopacz Dósa Beáta* (Dsida Jenő: *Pünkösdi várakozás*), köszöntőt mond: *Puskás Bálint*, a Máltai Szeretetszolgálat elnöke, alkotmánybíró. Közreműködik a „Jubilate Deo” kórus: 54. genfi zsoltár (kórusvezető: *Pál Gecse Mihály*). A gyülekezet felügyelője *Hankó Dénes*, segédlelkésze *Nagy Adél*. Az igehirdetés alapigéje: Rm 8,9-11. Az istentisztelet végén a gyülekezet a Himnuszt éneкли.

Szerkesztő-kommentátor: Barlay Tamás, *vezető operatőr*: Sára Balázs, *rendező*: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	------------	-------	-------	------

158.) 29. Kaláka Fesztivál (Miskolc) (1'06'04")

(2008.)

A fesztivál nyitóistentiszteletén ígét hirdet: *Fabiny Tamás* evangélikus püspök. A liturgiai szolgálatban részt vesznek: *Csomós József* református püspök, *Sándor Frigyes* evangélikus esperes, *Bogdan Adamczyk* OFM Conv. minorita szerzetes, és a *Gryllus testvérek*. Az istentiszteletet megnyitja *Laborczy Géza* evangélikus lelkész (Nyíregyháza). Orgonál: *Vedres Csaba* orgonaművész. Oltár előtti ige: 1Kor 3,1-5., az igehirdetés alapigéje: Mt 18,19-20. Az istentiszteleten zenével szolgálnak: *Kobzos Kis Tamás*, a *Veszprémi Klezmer Band*, *Lovasi András*, *Halmos Béla*, és elhangzik *Tompa Mihály*: *A gólyához* című versének megzenésített változata. Konferál: *Gryllus Dániel*.

Szerkesztő: Barlay Tamás, *vezető operatőr*: Sára Balázs, *rendező*: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	------------	--------------	-------	------

159.) Szélrózsa a határon – Pillanatképek a 7. Országos Evangélikus Ifjúsági Találkozóról (26'19")

Isten kezében (2008. augusztus 16.)

Tizenkét évvel ezelőtt rendezték meg az első Szélrózsa találkozót. Az 2008-as kőszegi találkozó témáját a *Hol a határ?* címmel foglalták össze a szervezők, akik ebben az évben főként a középiskolás fiatalokat igyekeztek megszólítani. A sok zenével színesített programban mindenki megtalálhatta a neki leginkább megfelelőt. Megszólalók: *Barthel-Rúza Zsolt* evangélikus lelkész, sajtószerkesztő, *Smidéliusz Gábor* evangélikus lelkész, főszerkesztő, *Baranyai Csaba* evangélikus lelkész (Kőszeg), *Simonné Nagy Ilona* evangélikus lelkész (Apáca, Brassó megye), *Zaharia Júlia* (Pürkerec, Brassó megye), *Kristóf Zsolt* (Négyfalu, Brassó megye), *Dieter Jaquemar* ifjúsági referens (Ausztria), *Christfried Kaul* ifjúsági megbízott (Møre-Norvégia), *Holger Manke* teológushallgató, *Gáncs Kristóf* programkoordinátor (Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat). A műsor ízelítőt ad a fellépő együttesek zenéjéből: M.Is.K.A. együttes, Izsóp együttes, Vekker együttes, *Pintér Béla*, *Szélrózsa Band*, *Sebő* együttes.

Szerkesztő-riporter: Nevelős Zoltán, *operatőr*: Marossy Géza, *rendező*: Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	-------------

160.) Sötétségből a fény felé – Alkoholmentő misszió (26'05")

Isten kezében (2008.)

A műsor a györkönyi Szőlőtő Alapítvány munkáját mutatja be, melyet az Evangélikus Egyház is támogat. Az alkoholbetegek gyógyulását segítő alapítvány kiutat kínál mindazok számára, akik káros szenvedélyüktől szabadulni akarnak. Nem gyógyszeres kezeléssel, hanem az emberi természet legalapvetőbb igényeire: a hitre, a szeretetre és a munkára támaszkodva. A gondozottak áhítatokon, előadásokon vesznek részt, és hivatalos munkaszerződéssel napi hat óra időtartamban munkát is végeznek az alapítványhoz tartozó gyümölcsösben és a gyümölcsfeldolgozó kisüzemben. A műsorban megszólalók őszintén vallanak személyes életükről, hitükről vagy hitetlenségükről, a gondozás mibenlétéről. Megszólalók: *Hidasi György* a Szőlőtő Alapítvány elnöke, *Zügn Tamás* evangélikus lelkész, otthonvezető, *Hellenbart Tamás*, *Telek Ferenc*, *Mákity Roland*.

Szerkesztő-riporter: Erhardt Ágoston, *rendező-operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	---------------	-------------	------	-----	-------	-------	------

161.) A reformáció jegyében (35'01")

Szegletkő

A reformáció Krisztusra mutat, ő a szegletkő. Róla tesznek bizonyosságot a műsorban megszólalók, ki-ki a maga szakterületén. A reformáció tanítását fogalmazza meg *dr. Balla Péter* református teológiai docens, a kor kiemelkedő festőjét, Lucas Cranachot mutatja be *ifj. Harmati Béla* művészettörténész, a reformáció zenéjének magyar vonatkozásairól szól *Ferenczi Ilona* zenetörténész, és példaképét, Petrőczy Kata Szidóniát idézi *Petrőczy Éva* költő. A műsorban megszólal az Evangélikus Teológiai Akadémia kamarakórusa, vezényel: Ferenczi Ilona. Orgonán elhangzik: Johann Pachelbel: *Erős vár a mi Istenünk* - korárelőjáték, és J. S. Bach: *Úristen most eléd lépek...* - korárelőjáték, orgonál: *Finta Gergely* orgonaművész. Ez utóbbi korárelőjátékkal kapcsolatban az értünk meghalt Krisztusról mondja el gondolatait *Szabóné Mátrai Marianna* evangélikus lelkész.

Szerkesztő: Nagy László, *operatőr:* Bánhegyi István H.S.C., *rendező:* Nemes Takách Ágnes, *műsorvezető:* Gáspár Mónika

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
--------------	-----	--------	------	-------------	-----	-------	-------	------

162.) Egy gyülekezet, egy templom Szentendrén (26'09")

Isten kezében (2008. november 15.)

2004-ben szentelték fel a szentendrei evangélikus gyülekezet templomát. *Sereginé Székács Csilla* gyülekezeti felügyelőtől megtudhatjuk: ez a templom nem csak a helyi gyülekezet tagjait várja, hanem a környék evangélikusságát is kész fogadni, Visegrádtól Budakalászig. A gyülekezet életét, alkalmait *Horváth-Hegyi Olivér*, a gyülekezet parókus

lelkésze mutatja be: a vasárnapi istentiszteleteken kívül a különböző korosztályok megtalálhatják a nekik megfelelő alkalmakat: gyermekistentiszteleten, nyugdíjaskörben, baba-mama klub keretében lehetnek együtt a közösségre vágyók. A műsorban részletet láthatunk a baba-mama klub egyik alkalmából is. *Kocsis József* Ybl-díjas építész mutatja be a templomépületet és a parókiát, *Kocsis Gáspár* belsőépítész pedig a templom berendezéséről beszél. A műsorban elhangzik: J. G. Walter: *Szívem szerint kívánom...*, J. Fr. Dandrieu: *Magnificat*, D. Zippoli: *Versetto*. Orgonál: Zászkaliczky Tamás orgonaművész.

Szerkesztő-riporter: Erhardt Ágoston, *operatőr:* Marossy Géza, Mencseli Tibor, *rendező:* Horváth Tibor

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

163.) Evangélikus istentisztelet közvetítése Révfülöpről (1'00'23")

(2008. november)

Az Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központban megrendezett Országos Felügyelői Kongresszus záróistentiszteletén ígét hirdet: *Ittész János* elnök-püspök. Orgonál: Szebik Attila. Kezdőének: 514., 9. liturgia, ószövetségi olvasmány: 1Móz 28,10-22., evangélium: Mk 12,1-12., főének: 259,1-2. Az igehirdetés alapigéje: 1Pt 2,4-6. Úrvacsorai ének: 309., az úrvacsora liturgiája: 11.

Szerkesztő-kommentátor: Barlay Tamás, *vezető operatőr:* Sára Balázs, *rendező:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	------------	-------	-------	------

164.) „Embernek lenni rangot jelent” - beszélgetés a 83 éves Hafenscher Károllyal (26'08")

Isten kezében (2008. december 20.)

Hafenscher Károly nyugalmazott lelkész, címzetes teológiai tanár, ökumenikus tanácsadó vall életéről, szolgálatáról. Lelkészi szolgálatát 35 évig a Deák téri evangélikus templomban végezte. A műsorban visszaemlékszik arra, hogyan került kapcsolatba a Bibliával a fasori gimnáziumi évei alatt, beszél arról, mi indította arra, hogy az egyházak együttműködésének élvonalában tevékenykedjen. Megtudhatjuk róla, milyen fontos volt egész életében számára az emberekkel való találkozás, s a világ hány országába volt lehetősége eljutni. Ő volt az a személy, aki 1969-ben közbenjárt a skandináv egyházzal való újbóli kapcsolatfelvétel ügyében, s sikerült rábírnia a svéd érseket, hogy ellátogasson Magyarországra. Bár már 20 éve nyugdíjban van, ez nem jelent számára passzivitást: 7 évig volt a *Lelkipásztor* c. folyóirat szerkesztője. A műsorban archív felvételt hallhatjuk egy 1988-as igehirdetésének részletét.

Szerkesztő-riporter: Erhardt Ágoston, *rendező-operatőr:* Horváth Tamás

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	--------------	------

165.) Adventi üzenet (35'05")

Szegletkő (1997. december 7.)

Ádvent második vasárnapján szólalnak meg az ádventi várakozás, felkészülés, kora gyermekkori emlékek, felelősségvállalás, szeretet kérdéskörében a megkérdezettek. *Szirmai Zoltán* evangélikus esperes a Fasori Evangélikus templom oltárképének és üvegablakainak bemutatásával alapozza meg a műsor hangvételét. *dr. Grynaeus Tamás* orvos a felkészülés hogyanjáról gondolkodtat el. Az Újpesti Baptista Gyülekezet Harangzenekara előadásában hallgathatjuk meg: J. S. Bach: *Jöjj népek Megváltója* és Mendelssohn: *Miért késel Jézus?* c. műveit, vezényel: Simon Norbert. *Papp Zoltán* színművész Ady Endre: *Kis karácsonyi ének* c. versének kapcsán mondja el gondolatait, *Kézdy Edit* gimnáziumi tanár pedig az embernek a teremtettségben elfoglalt helyét és felelősségét állítja a középpontba. Végül *Szekeres Pál* paralimpikon történetét ismerhetjük meg: hogyan dolgozta fel azt a gyökeres változást, amit balesete hozott addigi sportolói életébe, hogyan tudta újra sportolóként folytatni az életét, most már kerekesszékekben ülve. A műsorban megszólal még: *Beliczay Sándor* és *Batizi Sándor* mesteredzők.

Szerkesztő: Nagy László, *operatőr:* Bánhegyi István H.S.C., *rendező:* Nemes Takách Ágnes, *műsorvezető:* Gáspár Mónika

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	--------------	-------	------

166.) Látogatóban Mészöly Dezsőnél (35'24")

Szegletkő (1998. január)

A portréfilmben *Mészöly Dezső* tekint vissza felmenőire és életútjára. Dédapjának apja, Mészöly Gergely sárbogárdi földbirtokos volt, aki a türelmi rendelet idején vályogtemplomot épített a bogárdiaknak. Később dédapja és nagyapja református lelkész lett Tabajdon. Apja Kolozsváron tanult bölcsészetet, majd egyetemi tanár lett. *Mészöly Dezsőt* kisgyermekkorában magántanulóként édesanyja tanította, és a bibliai történeteken keresztül megismerhette Isten megbocsátását is. Ő maga apja bátorítására jelentkezett a református teológiára, majd miután azt elvégezte, Kolozsvárra jelentkezett, ahol 1942-ben műfordítóként doktorált. 1943-ban kezdte el fordítani Shakespeare *Antonius és Cleopátráját*, amelynek részletét olvasva Bajor Gizi kérte, hogy *Mészöly Dezső* fordításában vigyék színpadra a darabot. A műfordító őszintén vall Isten gondviseléséről is, amelyet élete során minden nehéz helyzetben megtapasztalhatott.

Szerkesztő-riporter: Nagy László, *operatőr:* Bánhegyi István H.S.C., *rendező:* Nemes Takách Ágnes

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	--------------	--------------	------

167.) Életem ideje kezdedben van Istenem (34'56")

Szegletkő (1998? február)

A 36. zsoltár 16. versének üzenete sokak számára jelentett már bátorítást, amikor nehézségekkel kellett szembenézniük. A műsor azok számára kínál bátorító üzenetet, akik

megtapasztalták már, hogy az élet mennyire múlandó, mégis szeretnének megerősödni abban, hogy Isten valóban a kezében tartja életüket. A film azon is segít elgondolkodni, hogyan viszonyuljunk helyesen az Istentől ajándékba kapott időnkhez. Akik megszólalnak: *dr. Hafenscher Károly* c. teológiai tanár, *dr. Bodrog Miklós* evangélikus lelkész pszichológus, *Sulyok Imre* orgonaművész, *dr. Fazakas László* (Bethesda Gyermekkórház), *Schulek Mátyás* iskolaigazgató (Deák téri Evangélikus Gimnázium), *Újvári Ferenc* baptista lelkipásztor. A műsorban elhangzik: Sulyok Imre: *Mind adjon hálát Istennek* és Liszt Ferenc: *Ima* (részlet), előadja: *Sulyok Imre*.

Szerkesztő: Nagy László, *operatőr:* Bánhegyi László H.S.C., *rendező:* Nemes Takách Ágnes, *műsorvezető:* Gáspár Mónika

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

168.) *Protestáns gyülekezetek és templomok 1848-49-ben (36'44")*

Szegletkő (1998? március)

A műsorban először *dr. Gyapay Gábor* történész idézi fel a protestáns egyházak 1848 előtti helyzetét: hogyan alakult hazánkban a vallásszabadság ügye a reformációtól kezdve az 1848-as 20. vallási törvénycikkig. Ezt követően a pesti reformátusság szerepvállalásáról *dr. Ritoók Zsigmond* egyetemi tanár beszél, majd *Gryllus Vilmos* gyülekezeti felügyelő mutatja be a Deák téri evangélikus templom és az iskola helyzetét. A Bécsikapu téri evangélikus gyülekezet 1848-as szerepéről *dr. Fabiny Tibor* teológiai tanár beszél. A sukorói református templom lényeges szerepet kapott 1848. szeptember 28-án, hiszen az itt összeült hadbizottság döntötte el, hogy folytatják az ellenállást, ha Jellasics csapataival Buda ellen akar vonulni, s ennek a döntésnek a szép következménye lett másnap a pákozdi győzelem. A debreceni nagytemplom pedig többek között Kossuth híres beszédének helyszínévé válhatott, miután a kormány Pestről Debrecenbe költözött. E két utóbbi helyet *dr. Závodszy Géza* főiskolai tanár mutatja be.

Szerkesztő: Nagy László, *operatőr:* Bánhegyi István H.S.C., *Fekete Gábor*, *rendező:* Nemes Takách Ágnes, *műsorvezető:* Gáspár Mónika

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

169.) *Virágvasárnapi kérdés (34'54")*

Szegletkő (1998? április)

Ki neked Jézus? Egyszer az életében mindenki személy szerint találkozik ezzel a kérdéssel, amelyre válaszolnia is kell. Nem betanult válaszra van szükség, hanem őszinte, valódi válaszra. A műsor néhány különböző élethivatásban tevékenykedő személyt szólít meg ezzel a kérdéssel. Ők valamennyien vallják: a Jézussal való személyes találkozás következtében, már valóban tudják, kicsoda Jézus. Bizonyágtételük csokrát fogadjuk őszinte, nyitott szívvel! Megszólalnak: *Berkesi Gábor* református lelkipásztor, *Krajtsovics Margit* keramikus, *Zászkaliczky Tamás* orgonaművész, *Laár Árpád* építész, *Drenyovszky Irén* gyermekorvos, *Jánosy István* író. A műsorban elhangzik három zeneszerző feldolgozásában az *Ó, Krisztusfő sok sebbel (O Haupt vole Blut und Wunden)* kezdetű

korál (a zeneszerzők: J. G. Walter, J. S. Bach, és D. Buxtehude). Előadja: Zászkaliczky Tamás.

Szerkesztő: Nagy László, *operatőr:* Bánhegyi István H.S.C., *rendező:* Nemes Takách Ágnes, *műsorvezető:* Gáspár Mónika

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

170.) *Látogatóban Grynaeus Tamásnál (35'06")*

Szegletkő (1998. május)

Dr. Grynaeus Tamás a Budavári Evangélikus Gyülekezet másodfelügyelője nagy múltú család leszármazottja. Egyik őse például az a Grynaeus Simon, akit a XV. század végén II. Lajos Budára hívott tanítani. A protestantizmussal való szimpatizálása miatt azonban bebörtönözték, ezért szabadulása után elhagyta az országot. Testvére viszont Magyarországon telepedett le, az ő családjának leszármazottja *Grynaeus Tamás*. Az elemi iskolát a Bécsikapu téren végezte, majd a Fasori Gimnáziumban tanult. A szegedi orvosi egyetem elvégzése után Bajára került, ott ismerkedett meg a Bukovinából odatelepített székelyekkel, s ez indította a néprajzi kutató munkára, különösen a népi orvoslás hagyományainak felkutatására. A Budavári gyülekezettel való kapcsolata még konfirmációjának idejéhez kötődik, főként Sréter Ferenc és Túróczy Zoltán, majd pedig Éliás József személyéhez. Tudja, hivatását csak Jézus Krisztusba vetett hittel volt képes teljesebb és igazabb módon művelni.

Szerkesztő: Nagy László, *operatőr:* Bánhegyi István H.S.C., *rendező:* Nemes Takách Ágnes, *műsorvezető:* Gáspár Mónika

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	-------	-------	------

171.) *Pünkösdi üzenet (35'09")*

Szegletkő (1998. június)

Naponként megújulva a Szentlélek erejéből élhetünk. Hogyan látja, hogyan éli meg ezt az igazságot a ma embere? Mi a jelentősége Pünkösöd ünnepének? Milyen különleges vagy hétköznapi munkája van a Szentléleknek az egyes ember életében? Hogyan függ össze az ember erőtlensége és az Isten ereje? Mire támaszkodhat az ember a váratlanul kialakult nehéz helyzetben, és tud-e segíteni az, amire támaszkodik? Ezekről vallanak a műsorban megszólalók, saját foglalkozásuk, hivatásuk szemszögéből nézve. Megszólalnak: *Tavaszy Noémi* festőművész, *Szokolay Sándor* zeneszerző, *dr. Cserhádi Péter* orvos, *dr. Szűcs Ferenc* teológiai tanár, *Smidéliusz Gábor* evangélikus lelkész. A műsorban elhangzik: *Szokolay Sándor: Apostoli üzenet a hívőknek*, előadja a Soproni Berzsényi Dániel Evangélikus Gimnázium énekkara, vezényel: Szokolay Sándor; illetve: *Smidéliusz Gábor: Zsoltár*, előadja a Promise együttes.

Szerkesztő: Nagy László, *operatőr:* Bánhegyi István H.S.C., *rendező:* Nemes Takách Ágnes, *műsorvezető:* Gáspár Mónika

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	---------------	-------------	------	-----	-------	-------	------

172.) Isten rendjében élve (34'59")

Szegletkő (1998. július)

Isten a rendet nem egészen úgy látja, ahogyan azt mi elképzeljük. Ezt bizonyítja Jób története a Bibliában, akinek emberileg rendezett életében óriási rendtelenség keletkezett, aminek a rendeződése után egy nagyobb rendet ismerhetett meg. Erről beszél *Bolyki János* református teológiai tanár. *Cseri Kálmán* református lelkipásztor a Tízparancsolattal kapcsolatban tisztáz alapvető félreértéseket és világít rá annak igazi jelentőségére. *dr. Pröhle Károly* evangélikus teológiai tanár a Hegyi beszéd alaptanítását elemzi, abból a szempontból, ahogyan Jézus értelmezte Isten rendjét ebben a világban. A riportok között elhangzik: *Gryllus-Sumonyi: Az ég madarai* (Mt 6,25-34.), *Az ószövetségi törvények* (Mt 5,17-20.), és *A törvények új értelme* (Mt 5,21-48.) *Gryllus Vilmos* és *Gryllus Dániel* előadásában.

Szerkesztő: Nagy László, *operatőr:* Bánhegyi István H.S.C., *rendező:* Nemes Takách Ágnes, *műsorvezető:* Gáspár Mónika

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	---------------	-------------	------	-----	-------	-------	------

173.) Táborokban jártunk (35'02")

Szegletkő (1998. augusztus)

A nyár a táborozás ideje a protestáns egyházak programtervében is. A műsor néhány táborhelyet mutat be, ahol a gyülekezetekbe tartozó, vagy hittanos gyermekek számára kínálnak táborozási lehetőséget. Először a Keszthely melletti Gyenesdiást ismerhetjük meg. A táborról *Krska Mária* evangélikus lelkész, *Szigethyné Szenteczki Katalin* ifjúsági vezető, *Szemerei János* evangélikus lelkész, táborvezető, és *Stermeczki András* evangélikus lelkész beszél. Tahiban ötven éve működik a református egyház konferenciatelepe. Az itteni táborokat *Fónagy Miklós* református esperes, *Szaszák Imre* református lelkipásztor, táborvezető, *Czövek Anikó* hitoktató, *Veres Júlia* és *dr. Németh Csilla* mutatja be. Szokolya 1992 óta jelent táborozási lehetőséget a református gyermekek számára. *Berkesi Gábor* református lelkipásztor, *Pálóczy Attila* missziói gondnok, *Pálóczyné Nagy Judit* táborvezető beszél az itt megrendezett táborokról.

Szerkesztő: Nagy László, *operatőr:* Bánhegyi István H.S.C., *rendező:* Nemes Takách Ágnes, *műsorvezető:* Gáspár Mónika

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	------	------	-----	-------	-------	------

174.) Látogatóban Gyapay Gábornál (35'04")

Szegletkő (1998. szeptember)

Dr. Gyapay Gábor történész, történelemtanár, tankönyvíró, iskolaigazgató vall életéről, neveltetéséről, munkásságáról, a Fasori Evangélikus Gimnázium újraindításának történetéről. A felvidéki (lévai) lutheránus családi háttér meghatározó szerepet játszott életében. Emellett az iskola és az egyház is jelentős szerepet kapott személyiségének formálásában. Szeretettel emlékezik vissza a Deák téri elemi iskola, a Fasori Gimnázium

és az Eötvös Collegium tanáira, akik nagy hatással voltak rá. Talán ezért is vált szívügyévé már a rendszerváltás előtt, hogy küzdjön a Fasori Gimnázium újraindításának ügyéért, melyben 1947-től 1952-ig ő maga is taníthatott. Mindenkinek nagy öröme szolgált, amikor a Gimnázium 1989 szeptemberében újra megkezdhette működését. A műsorban részlet hangzik el: Simonffy András: *Rozsda ősz* című művéből, felolvassa: Papp Zoltán

Szerkesztő: Nagy László, *operatőr:* Bánhegyi István H.S.C., *rendező:* Nemes Takách Ágnes, *műsorvezető:* Gáspár Mónika

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	-------------	------	-----	--------------	--------------	------

175.) *A reformáció hónapja (35'00")*

Szegletkő (1998. október)

A műsor első része Szenczi Molnár Albert életéről, munkájáról szól. Ő volt a reformáció irodalmának betetőzője. Bár Németországban alkotott, magyar nyelven írt. Ő alkotta meg többek között az első betűrendes magyar-latin, latin-magyar szótárat. 1607-ben pedig lefordította a 150 genfi zsoltárt. Munkásságáról dr. Szabó András irodalomtörténész beszél. 128. és 6. zsoltárát Kobzos Kiss Tamás adja elő. Szenczi Molnár Albert lázbeszéde című versét Petrőczy Éva olvassa fel. A műsor második részében a habán kerámiák kapcsán az anabaptista mozgalom rövid történetét ismerhetjük meg, melyet dr. Katona Imre művészettörténész mutat be. A műsor befejező részében Pannonhalmi Zsuzsa keramikussal ismerkedhetünk meg, aki alkotásaival számos baptista templom berendezését és más épületek belső terét tette gazdagabbá.

Szerkesztő: Nagy László, *operatőr:* Szirmai Béla H.S.C., *rendező:* Nemes Takách Ágnes, *műsorvezető:* Gáspár Mónika

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	------------	--------	------	-------------	-----	--------------	-------	------

176.) *Életünk alapja (35'02")*

Szegletkő (1998. november)

A műsor elején dr. Bolyki János református teológiai tanár beszél arról, hogy mit jelent, ha valakinek az élete Jézus Krisztusra alapozódik. Hogyan ad értelmet a történelemnek az a tény, hogy Jézus Krisztus keresztje van a középpontjában. Mennyi bátorítást találunk Isten Igéjében arra nézve, hogy az ember élete tartalmat kap, ha Jézus Krisztusra alapozódik. dr. Velkey György annak nehézségéről vall, hogy mit jelent orvosként beteg gyermek életéért küzdeni. Finta Gergely orgonaművész Johannes Brahms zenéjéről, szellemi örökségéről beszél. Elhangzik: Johannes Brahms: *O Gott, du frommer Gott és O, Welt, ich muss dich lassen*, orgonál: Finta Gergely. A műsorban Polgár Rózsa textilművész csodálatos kárpitszővéseit is megismerhetjük. *Anyaság, Gyűrődés, Himnusz, Vándortarisznnya, Kisködmön, Triptichon* című művek mind méltó kifejezői az emberi élet nagy kérdéseinek. Végül Újvári Ferenc baptista lelkipásztor gondolatait hallgathatjuk meg a földi élet végével és az örök élet reménységével kapcsolatban.

Szerkesztő: Nagy László, *operatőr:* Bánhegyi István, *rendező:* Nemes Takách Ágnes, *műsorvezető:* Gáspár Mónika

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

177.) Vajdasági szuperintendens beiktatása (35'00")

Szegletkő (1998. december)

1971-ben nehéz helyzetbe kerültek a délvidéki magyar és német ajkú evangélikusok, mert megszüntették önállóságukat és be kellett olvadniuk a Szerb Evangélikus Egyházba. Több mint húsz éven keresztül nem is volt saját lelkészük, a szolgálatokat a katolikus és a református lelkipásztorok végezték. Ezért jelentett nagy örömet, hogy végre saját szuperintendenst iktathattak be Szabadkán, *Dolinszky Árpád* személyében. A műsorban megszólalnak: *Réty Katalin* szabadkai református lelkipásztor, *Csete Szemesi István*, a Jugoszláviai (Délvidéki) Református Keresztyén Egyház püspöke, *Huzsvár László* bánsági római katolikus megyéspüspök, *Weiss Rudolf*, a Német Népi Szövetség elnöke, és az Evangélikus Egyház Zsinatának alelnöke, *Harmati Béla*, a Magyarországi Evangélikus Egyház püspök-elnöke, *Kasza József*, a Vajdasági Magyarok Szövetségének elnöke, Szabadka városának polgármestere, *Baracska Zsuzsanna*, a Nőegylet vezetője, *Dolinszky Márta* bajsai evangélikus lelkész. A műsorban *Bogárdi Szabó István* budapesti református lelkész mondja el ádventtel kapcsolatos gondolatait. Elhangzik: Schütz: *Nézd néped árva voltát...* és Bárdos: *Halljátok hangját!*, előadja: a Budapesti Baptista Ifjúsági Kamarakórus, vezényel: Kovács István.

Szerkesztő-riporter: Nagy László, *operatőr:* Bánhegyi István H.S.C., *rendező:* Nemes Takách Ágnes, *műsorvezető:* Gáspár Mónika

Egyh.	Ök.	Missz.	Dok.	Ism.	It.	Kult.	Port.	Tal.
-------	-----	--------	------	------	-----	-------	-------	------

Mutató

Filmcím	sorszám
100 éve született a mártír teológus Dietrich Bonhoeffer (25'54")	121.
1848 és az egyházak (1'00'09")	38.
1996. Karácsonyi műsor (39'09")	1.
29. Kaláka Fesztivál (Miskolc) (1'06'04")	158.
450 éves a magyar evangélikus lelkészképzés (26'22")	91.
50 éves a Lutheránus Világszövetség (36'34")	8.
A bíboros forradalma VI. rész (28'23")	128.
A forradalom lelke: 1848 és az egyházak (27'48")	154.
A gályarab prédikátorok emlékezete (59'45")	57.
A Gémes egyházaspár	59.
A genfi Ökumenikus Központ (35'11")	9.
A gyermek az egyházban (1'00'27")	41.
A III. Európai Ökumenikus Találkozó Nagyszébenben (26'23")	148.
A johanniták (34'57")	10.
A kálvinista forradalom II. rész (26'19")	124.
A keresztfa tövében: mozgássérültek passiójátéka – In memoriam Andorka Eszter (26'04")	109.
A láng új hazája: Ausztria, Nagy-Britannia V. rész (28'39")	127.
A láng új hazája: Németország - Svájc IV. rész (29'05")	126.
A langenzenni kolostortemplom (29'43")	17.
A lutheránus forradalom I. rész (29'24")	123.
A Lutheránus Világszövetség 10. nagygyűlése a kanadai Winnipegben I. rész (28'39")	102.
A Lutheránus Világszövetség 10. nagygyűlése a kanadai Winnipegben II. rész (27'58")	103.
A Lutheránus Világszövetség Hong-Kong-i nagygyűlésének nyitó istentisztelete (59'57")	51.
A misszió mai formái (39'58")	2.
A pislogó mécses ne aludjon ki Harangszentelési ünnep őrszigeti evangélikus gyülekezetben (26'06")	116.
A reformáció dalai (43'48")	58.
A reformáció emléknapja (50'18")	54.
A reformáció emléknapja (A 2000. október 31-i adás rövidített változata) (30'02")	47.
A reformáció hónapja (35'00")	175.
A reformáció jegyében (35'01")	161.
A reformáció ünnepe (30'23")	20.
Adj szolgáltnak engedelmes szívet - Evangélikus püspökavatás Erdélyben (26'08")	115.

Adventi üzenet (35'05")	165.
Akit háromszor szólított meg Jézus I. (Túróczy Zoltán) (26'19")	84.
Akit háromszor szólított meg Jézus II. (Túróczy Zoltán) (26'28")	85.
Albánia egyházainak feltámadása (1'00'20")	43.
Albert Schweitzer: Az élet tisztelete (30'04")	24.
Áldó hatalmak oltalmában (30'41")	26.
Amikor az atyafiak együtt muzsikálnak (26'17")	105.
Atyai örökség vagy Isten ajándéka? Lelkésznevezdékek a Gáncs családban (26'21")	122.
Az egyház veteményeskertje - Alberti és szarvasi iskolák (28'12")	131.
Az egyházak és a nemzeti identitás (35'03")	6.
Az Egyházak Világtanácsa az erőszak ellen (59'38")	36.
Az erdélyi forradalom III. rész (27'40")	125.
Az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem akadémiai napjai az erdélyi Illyefalván (1'00'00")	42.
Az evangélikus konfirmáció. Híd két szentség között (26'04")	90.
Az Evangélikus Rádiómisszió tíz éve (26'16")	152.
Az imádság (31'07")	49.
Az Ökumenikus Charta aláírása Strasbourgban (59'48")	40.
Baptista világtalálkozó Nagyváradon (30'00")	30.
Békesség néktek – Pillanatképek az 5. Országos Evangélikus Találkozóról (26'09")	146.
Boldogi búcsú (59'17")	44.
Csendes hitvallók - Kinczler Irén portréja (34'52")	11.
Csepregi Béla portréja (30'30")	14.
Egy egyházkerület feltámadása (31'02")	31.
Egy gyülekezet, egy templom Szentendrén (26'09")	162.
Egy hiteles hang - Novotny Zoltán sportriporter és presbiter (26'14")	95.
Egy Petrőczy-vers kései folytatása (25'59")	111.
Egy világtalálkozó Erlangenben (30'12")	16.
Egyház és média (59'50")	45.
Egyházi iskolák (35'05")	13.
Egyházi szolgálat börtönben, katonaságnál, rendőrségnél (30'43")	25.
Életem ideje kezedben van Istenem (34'56")	167.
Életünk alapja (35'02")	176.
Embernek lenni rangot jelent - beszélgetés a 83 éves Hafenschner Károllyal (26'08")	164.
Éneklő reformáció a Dunántúlon VI. (30'12")	68.
Éneklő reformáció a Felvidéken VII. (29'54")	69.
Éneklő reformáció a török hódoltság területén V. (30'03")	67.
Éneklő reformáció Észak-Magyarországon IV. (30'20")	66.
Éneklő reformáció Kelet-Magyarországon VIII. (30'17")	70.
Éneklő reformáció Németországban I. (30'02")	63.
Éneklő reformáció Németországban II. (30'04")	64.
Éneklő reformáció Nyugat-Magyarországon III. (30'19")	65.
Éneklő reformáció Partiumban és Erdélyben IX. (30'20")	71.
Erdélyi Géza portré (30'12")	21.
Erős vár az utódoknak – templom a budaörsi gyülekezetnek (26'34")	107.
Európa hite - a grazi Ökumenikus Találkozó (35'06")	50.

Evangélikus Egészségügyi Központ születik (27'37")	99.
Evangélikus Egyház 1974 (26'04")	114.
Evangélikus istentisztelet a budahegyvidéki templomból (59'49")	80.
Evangélikus istentisztelet a budavári templomból (1'02'00")	75.
Evangélikus istentisztelet a Deák téri templomból (1'00'58")	73.
Evangélikus istentisztelet a fasori templomban (46'50")	72.
Evangélikus istentisztelet a fasori templomból (58'58")	78.
Evangélikus istentisztelet a fűrészezei templomból (Hosszúfalu/Hétfalu - Barcaság) (1'00'39")	81.
Evangélikus istentisztelet a kőbányai templomból (58'32")	76.
Evangélikus istentisztelet a soproni templomból (1'05'04")	77.
Evangélikus istentisztelet Csömörről (1'00'45")	82.
Evangélikus istentisztelet Farádról (1'00'38")	74.
Evangélikus istentisztelet közvetítése felvételtől, Acsáról (1'00'20")	150.
Evangélikus istentisztelet közvetítése Révfülöpről (1'00'23")	163.
Evangélikus istentisztelet Nagytarcsáról (59'35")	79.
Ezer esztendő előtted - A Magyar Reformátusok Világszövetségének IV. világtalálkozója (59'43")	53.
Felségednél sorsunk... - II. Evangélikus Népzenei Találkozó (26'30")	153.
Gyógyulást a világnak (IV. Országos Evangélikus Találkozó, Székesfehérvár) (28'25")	101.
Hannover EXPO 2000. A magyar pavilon egyházi vonatkozásai (31'54")	32.
Hetvenöt éves Pátkai Róbert angliai evangélikus püspök – Istenfélelem megelégedéssel (26'28")	56.
Hívásod van IV. Szélrózsa találkozó 1. rész (28'27")	96.
Hívásod van IV. Szélrózsa találkozó 2. rész (27'49")	97.
Hosszú élettél elégítem meg öt... - 100 éves Dobos Károly (28'20")	129.
Hungaria Regia (29'12")	52.
Húsz év után I. rész (26'09")	112.
Húsz év után II. rész (26'05")	113.
II. Keresztyén Ifjúsági Találkozó, Budapest (Kit kerestek?) (28'14")	100.
Isten angyalainak sokszor nincsen szárnya (26'13")	106.
Isten jegyzője - Luther és az irodalom (30'19")	143.
Isten rendjében élve (34'59")	172.
Istennek szolgálunk - Egyházfiak az evangélikus egyházban (26'22")	140.
Itt vagyok, engem küldj - az evangélikus fiatalok III. Szélrózsa találkozója (30'04")	29.
Járosi Andor, a kolozsvári Wallenberg (27'04")	92.
Jézus-szerepek a színpadon (35'09")	7.
József Attila istenes versei (25'53")	93.
Kelenföldi istentisztelet (Tamás Mise) (1'01'40")	83.
Kelj fel, és járj! III. Országos Evangélikus Találkozó Orosháza (59'57")	46.
Kettős tükör: lelkészek híres gyermekei (40'05")	4.
Kossuth Lajos és az egyházak (28'04")	133.
Látogatóban Grynaeus Tamásnál (35'06")	170.
Látogatóban Gyapay Gábornál (35'04")	174.
Látogatóban Mészöly Dezsőnél (35'24")	166.
Luther a filmvászonon (26'38")	118.
Luther Márton szellemi öröksége szerte a világban, Winnipeg III. rész (27'19")	104.

Magyar emlékek Németországban (30'48")	142.
Magyar Evangélikus Konferencia (MAEK) – Orosháza (26'43")	94.
Magyar evangélikusok Bécsben (26'10")	60.
Magyar gályarabok és vándordiakok az ellenreformáció idején (26'10")	149.
Magyar protestáns gyülekezetek Nyugat-Európában (27'42")	119.
Magyar protestánsok Észtszországban (26'00")	88.
Megláttam népem nyomorúságát Rákoskeresztúri evangélikusok a Gulágon (26'16")	108.
Melanchthon-kiállítás (Levelek Európának) (33'52")	19.
Misszió a nagyvárosban (PMTI, repülőtéri lelkigondozás, Üdvhadsereg) (30'53")	48.
Műholdas evangelizáció Essenből – Pro Christ 2003 (26'21")	98.
Nagy András és Kovács Bálint portréja (30'43")	18.
Neki növekednie kell, nekem pedig kisebbé lennem Fabiny Tamás az új evangélikus püspök (26'10")	87.
Nemcsak ép testben... Az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem akadémiai napjai Tatán (31'24")	27.
Neuendettelsau, az evangélikus Róma (31'14")	15.
Nyíregyházi segélyszolgálat (36'24")	23.
Nyitott ajtót adtam eléd - A nyírtelki evangélikus közösség (26'17")	147.
Orando et laborando 2000 - a Debreceni Református Kollégium Öregdiákjainak I. Világtalálkozója (29'55")	28.
Ott áll a valóságban - Józsa Márton a templomépítő I. rész (39'10") II. rész (28'10") (67'20")	151.
Otthonom a csend – portré Völgyessy Szomor Fanniról (26'17")	110.
Óvatos Ikarusz – portré Bódi Emese teológiai tanárról (26'15")	137.
Ökumené a hannoveri világkiállításon 2000. (31'15")	33.
Ötszáz éve született Melanchthon (41'08")	3.
Pesterzsébeti istentisztelet (1'00'17")	130.
Protestáns gyülekezetek és templomok 1848-49-ben (36'44")	168.
Pusztán azért kell segíteni, mert ember... - Az Evangélikus Egyház nyíregyházi Oltalom Szeretetszolgálata (27'10")	155.
Pünkösdi evangélikus istentisztelet közvetítése felvételtől Sepsiszentgyörgyből (1'00'18")	157.
Pünkösdi üzenet (35'09")	171.
Rendhagyó lelkész házaspárok (32'24")	22.
Roma közösségek és az egyházak (59'55")	37.
Romok és remények - Magyar egyházak a Délvidéken (01'06'20")	35.
Sötétségből a fény felé – Alkoholmentő misszió (26'05")	160.
Száz éve született Ordass Lajos evangélikus püspök (1'00'00")	39.
Százötven éves a Károli Gáspár Református Egyetem (28'31")	61.
Szélrózsa a határon – Pillanatképek a 7. Országos Evangélikus Ifjúsági Találkozóról (26'19")	159.
Szent Mihály szelleme Erdélyben - Evangélikusok Négyfaluban (26'48")	117.
Szeretni zenével, szóval, tánccal - Az evangélikus Ladik rendezvényei (26'28")	156.
Szibériai passió (59'50")	55.
Szolgálat a határon túl. Az ipolyszakállosi evangélikus szórványgyülekezet templomának újjászentelése (26'20")	86.
Táborokban jártunk (35'02")	173.
Találkozások házai. Új evangélikus templomok és találkozóközpontok a	135.

Balatonnál (26'12")	
Tamás mise – a megszólítás új formája (Budavár) (25'46")	141.
Tamás mise. A keresők Istentisztelete. (Bp-Kelenföld) (1'01'40")	134.
Tanévzáró istentisztelet (Nyíregyháza, Nagytemplom) (60'00")	145.
Tenyerembe véstelek Pillanatképek a 6. Szélrózsa Találkozóról (25'54")	136.
Tenyerembe véstelek Pillanatképek a VI. Szélrózsa Találkozóról (25'54")	89.
Új evangélikus templomok és találkozóközpontok a Balatonnál - Találkozások házai (26'12")	62.
Új protestáns templomok (35'04")	5.
Újat cselekszem - Missziói Nap a három evangélikus egyházkerületben (25'56")	144.
Vajdasági szuperintendens beiktatása (35'00")	177.
Vallomások és várakozások az új évezred küszöbén (59'55")	34.
Vanyarci Istentisztelet (59'03")	139.
Virágvasárnapi kérdés (34'54")	169.
Vízkereszt Vönöckön – Vendégségben a Kovács lelkész házáspárnál (26'01")	138.
Wittenberg hajnalcsillaga - Bóra Katalin a reformátor Luther Márton felesége és munkatársa (29'33")	12.
Württembergi magyar protestánsok között (29'12")	132.
Zsoltár politikushangra Dag Hammarskjöld élete és gondolatai (26'19")	120.

Mutató – kategóriánként

Portré

11, 14, 18, 21, 22, 24, 26, 39, 59, 92, 95, 110, 111, 120, 121, 122, 129, 137, 138, 151, 164, 166, 174

Találkozó

8, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 36, 42, 46, 50, 51, 53, 89, 94, 96, 97, 100, 101, 102, 103, 104, 136, 144, 146, 148, 159

Egyházi

3, 12, 38, 47, 54, 57, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 118, 149, 153, 154, 161, 168, 175

Ökumenikus

4, 5, 6, 8, 9, 10, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 40, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 57, 58, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 77, 100, 102, 103, 104, 118, 119, 120, 133, 173, 175, 177

Missziói

2, 14, 22, 24, 25, 74, 107, 109, 141, 144, 160, 167, 171, 172, 176

Dokumentum

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 133, 135, 136, 137, 140, 143, 144, 146, 147, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 158, 159, 160, 162, 164, 165, 166, 167, 169, 170, 171, 172, 174, 176, 177

Ismeretterjesztő

1, 2, 3, 12, 24, 35, 38, 39, 42, 43, 52, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 84, 85, 90, 93, 117, 120, 121, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 133, 142, 154, 161, 168, 175

Istentisztelet

72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 130, 132, 134, 139, 141, 145, 150, 157, 158, 163

Kulturális

1, 4, 5, 7, 13, 17, 19, 20, 24, 26, 28, 32, 33, 34, 42, 44, 49, 52, 56, 58, 93, 105, 106, 110, 111, 117, 118, 124, 131, 142, 143, 153, 156, 158, 165, 166, 174, 175, 176

Kategóriák rövidítései

- Dok. - Dokumentum
- Egyh. - Egyháztörténeti
- Ism. - Ismeretterjesztő
- It. - Istentisztelet
- Kult. - Kulturális
- Missz. Missziói
- Ök. - Ökumenikus
- Port. - Portré
- Tal. - Találkozó

A Magyarországi Evangélikus Egyház kiadványa

Felelős kiadó: Dr. Fabiny Tamás

Technikai munkatársak: Horváth-Hegyi Áron, Lázár Anikó, Halasi András József

Budapest, 2013